HOŁAS DUŠY

PADRUCNIK ŻYĆCIAPRAKTYKI RELIHIJNAJ

dla

BIEŁARUSAŬ

Ułažyŭ
Ks. K. Stepovič

Vydańnie IV
papraŭlenaje i dapoŭnienaje

RYM – 1949

« HOŁAS DUŠY »
(Vox animae)

Nihil obstat quominus
reimprimatur
† Petrus Franciscus Bučys
Ep. tit. Olympen.

REIMPRIMATUR

Vicariatu Urbis, die 27 nov. 1948

† Aloysius Traglia
Archiep. us, Caesarien. Vicesgerens

Mučaniku za relihijnaje abjadnannie Uschodu z Zachadam, św. Jozafatu, Archibiskupu Polackamu, hetu pracu paśviačaju.

PRADMOVA

da I-ha vydańnia

Miły Bracie Biełarusie! Kali Boh pazvoliŭ nam davać čeść Jamu ŭ rodnaj movie našaj, ličyŭ ja patrebnym złažyć voś hetu knižycu, kab prysłužycca patrebam dušy tvajej. Niachaj nie zastrašyć Ciabie jaje forma prostaja, ani jaje pachiby, kali časam jakija zakralisia, ale niachaj serca tvajo znojdzie ŭ joj myśli dobryja, katorymi ŭźniasieśsia Tyščyraj dušoj da Najvyššaha. Mo słowa jakoje budzie vydavacca mienš padchodnym, nia sumuj! Daść Boh, što jak staniem rodnaj movaj Jaho chvalici, buduć i słoŭcy da taho hładziejšyja, a ciapier davolimsia tym, što majem. Pišučy hetu knižku, mieŭ ja na mecie dać stravu lohkuju strudžanaj dušy twajoj i pamahčy joj wyskazwacca prad Boham słowam prostym, a poŭnym tajničnaj błybini. Tvaryŭ ja tut mała: daŭ toje, što i sam znajšoŭ u piśmienstvie vialikich pieśniaroŭ myśli relihijnaj. Pazvol, o Boža, ŭzraści zierniatkam hetym na nivie Tvajoj!

Ks. K. S.

PRADMOVA
da II-ha vydańnia

Pryhataŭlajučy da druku II vydańnie „Hołasu Dušy", mieŭ ja na ŭvazie pradusim našu biełaruskuju moładź, jakaja choča malicca ŭ svajoj rodnaj movie i žadaje svajej knižki da nabaženstva. Dziela hetaha ŭvieś matarjał u hetym II vydańni datasavany da žyćcia moładzi i pry hetym vybrany najpatrabniejšy. Vypuściŭ ja z I vydańnia raździeł ab tarcyjarstvie, razmyšleńni na važniejšyja świata hodu, a ŭvioŭ miž inšym malitvy Imšalnyja, abapiortyja na Liturhii, nieŝpary (da Maci Božaj), karotki rachunak sumleńnia i sabraŭ usie pieśni, jakija ad I vydańnia (ad 1926 h.) źjaŭlalisia ŭ časopisiach i adbitkach. Nie pamiaściŭ ja „Darohi Kryža", „Ražanca", „Pieśniaŭ žalu", kab lišnie nie pašyrać raźmieru knižki, jakaja i raźmieram svaim pavinna być prydatnaj dla moładzi. Pakul vyjdzie abšyrnaja knižka da nabaženstva dla narodu, abyjmajučaja ŭsiu Słužbu Božuju, hetaj knižycaj mohuć karystacca i starejšyja.

Niachaj-ža heta knižyca budzie puciawodnaj zorkaj u relihijnym adradžėńni Biełaruskaha narodu.

Ks. V. Hadleŭski.

PRADMOVA
da IV vydańnia

HOŁAS DUŠY vieručaj biełaruskaj u formie malitaŭnika netkajža nazovy z raźvićciom ahulnaha našaha adradžeńnia štoraz šyreje i mahutnieje. Paśla dvuch čarodna dapaŭnianych vilenskich vydańniaŭ jaho dy vydańnia trejciaha, mienskaha, pierarvanaha mučanictvam vydaŭca Ks. Dr. Stanisłava Hlakoŭskaha, naśpieła voś piakučaja patreba vydańnia čaćviortaha, zamiežnaha. Nidzie bo i nikoli mo' duša taja nie adčuvała tak smahi łaski dy patoli ad Boha ŭ sałodkaj rodnaj movie, jak tut, na čužynie, u siańniašnim badziackim biadzolli.

Mahčymaść hetaha vydańnia my zaŭdziačva ajem Ajcoŭskaj dabradziejnaści JAHO ŚVIATAŚCI PAPIEŽA PIUSA XII.

Jano šče bolš papraŭlenaje i dapoŭnienaje. Papraŭki mieli na mecie hałoŭna ačyščeńnie movy ad čužych słoŭ dy darychtavańnie jaje da melodyi j miłahučnaj recytacyi. Dadana tut toje, čaho nie źmiaścili vydańni papiarednija: Pieśni Žalby, Daroha Kryža, Ružaniec, Litanija dà śv. Antoniaha, Ministrantura dy źmieńka malitvaŭ i novych pieśniaŭ; naahuł – usio, što z dahetulešniaha našaha darobku ŭ dzialancy pabožnaści dałosia tut, u čužaśviecie pry našym biasknihoŭji, znajści, prydbać i źmiaścić, kab nie zahinuła ŭ nietry siańniašniaha lichaleććia, a było pieradana lepšaj budučyni.

Ks. P. Tatarynovič.

KALANDARYK ŚVIAT RUCHOMYCH

HOD	Miasajed.	Papialec.	Vialik-dzień.
1949	13.II	2.III	17.IV
1950	5.II	22.II	9.IV
1951	21.I	7.II	25.III
1952	10.II	27.II	13.IV
1953	1.II	18.II	5.IV
1954	14.II	3.III	18.III
1955	6.II	23.II	10.IV
1956	29.I	15.II	1.IV
1957	17.II	6.III	21.IV
1958	2.II	19.II	6.IV
1959	25.I	11.II	29.III
1960	14.II	2.III	17.IV
1961	29.I	15.II	2.IV
1962	18.II	7.III	22.IV
1963	10.II	27.II	14.IV
1964	26.I	12.II	29.III
1965	14.II	3.III	18.IV
1966	6.II	23.II	10.IV
1967	22.I	8.II	26.III
1968	11.II	28.II	14.IV
1969	2.II	19.II	6.IV
1970	25.I	11.II	29.III
1971	7.II	24.II	11.IV
1972	30.I	16.II	2.IV
1973	18.II	7.III	22.IV
1974	10.II	27.II	14.IV
1975	26.I	12.II	30.III

KALANDARYK ŚVIAT RUCHOMYCH

Ŭnieba-ŭšeście.	Siomucha.	Dziaviatnik.	Advent.
26.V	5.VI	16.VI	27.XI
18.V	28.V	8.VI	3.XII
3.V	13.V	24.V	2.XII
22.V	1.VI	12.VI	30.XI
14.V	24.V	4.VI	29.XI
27.V	6.VI	17.VI	28.XI
19.V	29.V	9.VI	27.XI
10.V	20.V	31.V	2.XII
30.V	9.VI	20.VI	1.XII
15.V	25.V	5.VI	30.XI
7.V	17.V	28.V	29.XI
26.V	5.VI	16.VI	27.XI
11.V	21.V	1.VI	3.XII
31.V	10.VI	21.VI	2.XII
23.V	2.VI	13.VI	1 1.XI
7.V	17.V	28.V	29.XI
27.V	6.VI	17.VI	28.XI
19.V	29.V	9.VI	27.XI
4.V	14.V	25.V	3.XII
23.V	2,VI	13.VI	1.XII
15.V	25.V	5.VI	30.XI
7.V	17.V	28.V	29.XI
20.V	30.V	10.VI	28.XI
11.V	21.V	1.VI	3.XII
31.V	10.VI	21.VI	2.XII
23.V	2.VI	13.VI	1.XII
8.V	18.V	29.V	30.XI

PIUS XII
PONT. MA

ČAŚĆ I

PACIERY I KATECHIZMY

PACIERY

Kožny dzień, rana i viečaram starajsia adhavaryć paciery i hetym spoŭniš svoj abaviazak pierad Boham. Kali-b nia mieŭ času, zmoŭ prynamsi « Ojča naš ». Pry vitana budź i « Chvała Ajcu ».

Znak kryža śviatoha

† Ŭ imia Ajca i Syna i Ducha Śviatoha. Amen.

Malitva Hospadava

Ojča naš, katory jóść u niebie. Śviacisia imia Tvajo. Pryjdzi vaładarstva Tvajo. Budź Tvaja vola, jak u niebie, tak i na ziamli. Chleba našaha štodziennaha daj nam siańnia. I adpuści nam hrachi našy, jak i my adpuščajem vinavatym našym. I nia ŭvodź nas u pakusu, ale zbaŭ nas ad złoha. Amen.

Anielskaje pryvitańnie

Pryvitana budź, Maryja, poŭnaja łaski, Hospad z Taboju, bahasłaŭlona Ty miž žančynaŭ i bahasłaŭlony płod ułońnia Tvajho, Jezus. Śviataja Maryja, Maci Boža, malisia za nas hrešnych, ciapier i ŭ časinu śmierci našaj. Amen.

Skład Apastolski

Vieru ŭ Boha Ajca Ŭsiomahutnaha, Stvaryciela nieba j ziamli. 2. I ŭ Jezusa Chrysta, Syna Jaho adzinaha, Ŭsiospadara našaha. 3. Jaki pačaŭsia z Ducha Śviatoha, naradziŭsia z Maryi Dzievy. 4. Zamučany pry Ponckim Piłacie, ukryžavany, pamior i pachavany. 5. Zyjšoŭ da piekła, treciaha dnia paŭstaŭ z umioršych. 6. Ŭzyjšoŭ ŭ nieba, siadzić pravaruč Boha Ajca Ŭsiomahutnaha. 7. Adtul pryjdzie sudzić žyvych i pamioršych. 8. Vieru ŭ Śviatoha Ducha. 9. Śviaty Kaścioł Katalicki, *) sułučnaść śviatych. 10. Adpuščeńnie hrachoŭ. 11. Zhrobuŭstannie cieła. 12. Žyćcio viečnaje. Amen.

*) Subožniu.

Dziesiać Bożych prykazańniaŭ

Ja tvoj Hospad Boh, jaki vyvieŭ ciabie z ziamli Ehipskaj, z domu niavoli.

1. Nia miej inšych bahoŭ aproč Mianie.

2. Nia ŭžyvaj Imieńnia Božaha nadaremna.

3. Pomni dzień śviaty śviatkavać.

4. Pavažaj baćku tvajho i matku tvaju.

5. Nie zabivaj.

6. Nie čužałož.

7. Nie kradzi.

8. Nia śviedč falšyva na bližniaha svajho.

9. Nie pažadaj žonki čužoje.

10. Ničoha nie prahni, što nie tvajo.

Lubi Boha ŭsim sercam, usioj dušoj i ŭsiej siłaj svajoj, a bližniaha svajho, jak samoha siabie.

Chvała Ajcu i Synu i Duchu Śviatomu, jak było spradvieku, ciapier i zaŭsiody i na vieki viečnyja. Amen.

Boža, budź miłaściŭ mnie hrešnamu. †

KATECHIZMY

Pjać kaścielnych prykazańniaŭ

1. Ustanoŭlenyja śviata śviatkavać.
2. U niadzielu j śviata Imšy śviatoj słuchać.
3. Zahadanyja pasty paścić.
4. Najmienš raz u hod prystupać da Sakramentu Pakuty i kala Vialikadnia da śviatoj Eucharystyi.
5. Časam zabaronienym viasiellaŭ i hulniaŭ nie spraŭlać.

Važniejšyja praŭdy viery

1. *Pieršaja* – Jość Boh.
2. *Druhaja* – Boh jość spraviadlivy.
3. *Treciaja* – Boh jość adzin u troch asobach.
4. *Čaćviortaja* – Syn Božy, staŭsia čałaviekam i pamior za nas na kryžy.

5. *Pjataja* – Łaska Božaja da zbaŭleńnia kaniečnie patrebnaja.
6. *Šostaja* – Duša čałavieka nia ŭmiraje.

Siem śv. Sakramentaŭ

1. Chrost. 2. Kryžmavańnie. 3. Eucharystyja. 4. Pakuta. 5. Apošniaje namaščeńnie. 6. Śviátarstva.*) 7. Suženstva.

Pjać varunkaŭ Sakramentu Pakuty

1. Rachunak sumleńnia. 2. Žal za hrachi. 3. Pastanova papravy žyćcia. 4. Ščyraja spowiedź. 5. Naprava kryŭdy Bohu i bližniamu.

Dary Ducha Śviatoha

1. Mudraść. 2. Rozum. 3. Rada. 4. Mužnaść. 5. Umiełaść. 6. Pabožnaść. 7. Bahabojnaść.

Try cnoty Božyja *(teolohičnyja)*

1. Viera. 2. Nadzieja. 3. Luboŭ.

Čatyry asnaŭnyja cnoty

1. Razvažnaść. 2. Spraviadlivaść. 3. Strymlivaść. 4. Mužnaść.

---

*) Kapłanstva.

Rady evanelinčyja

1. Dabravolnaja ŭbohaść. 2. Daśmiertnaja čystaść. 3. Poŭnaja pasłuchmianaść.

Važniejšyja chryścijanskija praktyki

1. Malitva. 2. Post. 3. Dareńnie ŭbohich.

Dabradziejnaść dla dušy bližniaha

1. Hrešnaha napaminać. 2. Ciomnaha navučać. 3. Pytajučym raić dobra. 4. Sumnaha paciešyć. 5. Prykraść ciarpliva znosić. 6. Kryŭdu sercam daravać. 7. Za žyvych i pamioršych malicca.

Dabradziejnaść dla cieła bližniaha

1. Hałodnaha nakarmić. 2. Zasmahšaha napaić. 3. Nahoha pryadzieć. 4. Padarožnaha ŭ dom pryniać. 5. Chvoraha adviedać. 6. Viaźnia ŭspamahčy. 7. Niabožčyka pachavać.

Siem hrachoŭ hałoŭnych

1. Pycha. 2. Prahavitaść. 3. Niačystaść. 4. Hnieŭ. 5. Abžorstva i

pjanstva. 6. Zavidnaść. 7. Laniŭstva.

Hrachi kličučyja pomsty Božaj

1. Samavolnaje zabojstva. 2. Hrech sadomski. 3. Kryŭda ŭdavy i siraty. 4. Zadziaržańnie naležnaje zapłaty.

Hrachi proci Ducha Św.

1. Nadmiernaja nadzieja na miłaserdzie Božaje biaz dobrych čynaŭ. 2. Bieznadziejnaść zbaŭleńnia, abo rospač. 3. Supraciŭleńnie paznanaj praŭdzie viery. 4. Zavidnaść łaski Božaj bližniamu. 5. Zakamianiełaść u hrachoch. 6. Adkładańnie pakuty až da śmierci.

Hrachi čužyja z našaj vinoj

1. Zahadyvać hrašyć. 2. Da hrachu namaŭlać. 3. Hrech naraić. 4. Da hrachu pamahać. 5. Na hrech pazvolić. 6. Hrech pachvalić. 7. Hrech baranić. 8. Hrachu nie karać. 9. Na hrech zamaŭčać.

Apošnija rečy, jakija zaŭsiody treba pomnić

Śmierć - Sud - Nieba - Piekła.

Malitvy pierad i paśla jady

Pabahasłavi nas, Boža, i hetyja dary śviatyja, što z dabraty Tvaje spažyvacimiem. Amen.

Dziakujem Tabie, Boža, za hetyja dary śviatyja, što z dabraty Tvaje ščodraje spažyli. Amen.

Chryścijanski pryviet

Pachvalony Jezus Chrystus!
Na vieki viečnyja. Amen!

Ad zła baranisia

CAŚĆ II

NABAŽENSTVY

MALITVY RANIEŠNIJA

Jak dzień začnieš, tak jaho i skončyš. Cani žyćcio svajo, cani kožnuju chvilinku. Kožnaja chvilina z łaski nam dana Boham. Boh daŭ nam čas da napravy złoha, što ŭ nas i z nas. Marnavańnie času, heta – hrech. Začni dzień malitvaj, choć i karotkaj, ale z serca idučaj. Zmoviŭšy paciery naranicy, kali maješ čas i achvotu, možaš adčytać jašče i hetyja malitvy.

† Ŭ imia Ajca i Syna i Ducha Śviatcha Amen.

Malitva

O Boža, nie adkažy mnie Tvaich daraŭ niabiesnych. O Boža, daruj mnie toje, što, sahrašyŭ ja dumkaj, słovam, abo ŭčynkam. Barani mianie ad maładušnaści j zakamianiełaści serca. Vybaŭ mianie ad usialakaj hrachovaj pakusy. O Boža, aśviaci majo serca, drennym pačućciom zahidžanaje. O Boža, ja hrešny čałaviek, a Ty

Boh miłaścivy: Ty znaješ maju słabaść — zžalsia nada mnoju. O Boža, pašli mnie na pomač Tvaju łasku — prasłaŭlaci śviatoje Imia Tvajo!

O Chryste Jezu, Zbaŭca moj! Upišy mianie, słuhu Tvajho, ŭ knihu žyćcia i daj mnie śmierć ščaślivuju. Boža moj, choć dahetul nie zrabiŭ ja ničoha dobraha prad Taboju, Ty ŭspamažy mianie łaskaj svajoj zrabici pačatak dobraha. O Boža, pakrapi majo serca rasoju łaski Tvaje. O Vaładaru nieba j ziamli, spomni mianie hrešnaha słuhu svajho ŭ vaładarstvie Tvaim!

O Boža, pryjmi mianie, raskajenaha. Nie adstupajsia ad mianie. Nia daj mnie ŭ propaść złoha zvalicca. O Boža, daj mnie ślozy pakuty i pamiać na śmierć. Daj mnie cnoty pakory, čystaty, posłuchu. Daj mnie ciarplivaść, vialikadušnaść, łahodnaść. O Boža, załažy ŭ-va mnie fundamant dobraha i strach prad Taboj u sercy maim. Niachaj budu ja zdatnym Ciabie lubici z całaha serca i čynici zaŭsiody volu Tvaju. Barani mianie ad ludziej sapsutych, ad duchaŭ niačystych, ad złoha pažadańnia. Boža moj, Ty ŭsio robiš vodle Svaje voli pradviečnaj:

chaj-ža vola Tvaja spoŭnicca nada mnoju hrešnym. O, budź bąhasłaŭlony navieki. Amen.*)

Akty viery, nadziei i lubovi

Boža moj, vieru najmacniej va ŭsio toje, što Ty abjaviŭ i praz Kaścioł śviaty padaŭ nam da viery. U viery hetaj chaču žyč i pamierci i ŭsim sercam dziakuju Tabie, što abdaryŭ mianie hetaj cnotaj. — O Boža, pavialičvaj u-va mnie vieru!

Maju nadzieju ŭ Tabie, Boža, na niaźmiernu dabratų Tvaju, što dasi mnie ŭsie łaski, jakija patrebny da žyćcia i da zbaŭleńnia dušy maje. Maju nadzieju, bo Ty sam, o Boža, abiacaŭ heta i vierna vypaŭniaješ Svaje abiacańni. — Boža, ućviardžaj mianie ŭ hetaj nadziei!

Boža najlepšy! Miłuju Ciabie ŭsioj majoj istotaj i nadusiočysta, a z lubovi da Ciabie miłuju i bližniaha majho, jak samoha siabie. Ščyra kajusia, što hrešačy pastupiŭ niaraz prociŭ Tvaje lubovi. — O Boža, zapalvaj u-va mnie štoraz haračejšy ahoń lubovi Tvaje.

---

*) Z tvoraŭ śv. Jana Chryzostama.

Achviaravańnie Bohu siabie i ŭsiaho svajho

Achviaruju Tabie, Boža, siabie samoha i ŭsio, što maju — abo lepš — usio, što ad Ciabie maju, bo ŭsio jość Tvajo, što maju i što mieć mahu. Achviaruju Tabie ŭsio, što siahońnia, zaŭtra i praz usio žyccio majo budu dumać, havaryć, rabić i ciarpieć. Achviaruju cieła i dušu maju z usimi ich uładami i ŭčynkami na čas i na viečnaść.

Chvała Ajcu i Synu i Duchu Śviatomu:

Jak było spradvieku, ciapier i zaŭsiody i na vieki viečnyja. Amen. †

Malitva śv. Bernarda da Najśv. Dzievy Maryi

Pomni, o Najmiłaściviejšaja, Dzieva Maryja, što ad vieku niačuvana, kab toj, chto da Tvaje abarony ŭciakaje i Tvaje pomačy prosić, byŭ Taboju apuščany. Idučy za hetaj nadziejaj, o Dzieva nad Dzievy, Maci Božaja, kliču Ciabie ŭ majoj niadoli i jak hrešnik šukaju Tvajho žlitavańnia. O, Maci Pradviečnaha Słova, nia ŭzhardź maleńniem maim, ale pryjmi jaho łaskava! Amen.

O Aniele, Druža moj!
Ty zaŭsiody pry mnie stoj
Praz dzień cały i ŭnačy
Budź łaskaŭ mnie pamahčy:
Vierna słužyć Bohu,
Zmahać ducha złoha,
Lubić mamu-tatu,
Kraj i rodnu chatu.

MALITVY VIAČERNIJA

Kančajučy dzień, zhavary paciery, tak jak i naranicy, a pośle možaš adčytać takija malitvy:

Božaspadaru ŭsiomocny, vieru ŭ prysutnaść Tvaju tut i na kožnym miescy. Kłaniajusia Tabie i chaču Ciabie miłavać nad usio na śviecie.

Dziakuju Tabie za ŭsie łaski, jakija Ty mnie sionnia daŭ, nia hledziačy na maju niahodnaść. Dziakuju za zdaroŭje, siłu da pracy, dziakuju za jadu i pićcio i za ŭsie razam Tvaje łaski, jakich moža nia znaju abo nie razumieju dziakuju za ŭsio heta praz Chrysta Zbaviciela našaha. Amen.

Boža ŭsioviedajučy, Ty śvietłaść dušy i majho rozumu, aśviaci jaho j pamažy majoj pamiaci, kab ja dobra paznaŭ i prypomniŭ, čym Ciabie, Ojča najlepšy, zahniaviŭ siahońnia; daj sercu majmu praŭdzivy žal za hrachi maje, daj silnuju volu, kab, pastanaviŭšy papravicca, vytryvaŭ ja ŭ dobrym až da apošniaj chviliny žyćcia majho.

Tut zrabi karotki rachunak sumleńnia: ci nie zmarnavaŭ dnia, ci nia skryŭdziŭ kaho, ci nie zhrašyŭ prociŭ Boha jakim słovam hidkim, abo myślaj niahodnaj, abo ŭčynkam škodnym. Kali tak było, kajsia ščyra i pastanavi, što zaŭtra budzieš lepšym. Kali Boh pazvoliŭ tabie zrabić što dobraje, padziakuj Jamu i nie chvalisia nikomu. Potym adčytaj:

Psalm 50

Žalsia nada mnoju, Boža, vodle vialikaha Tvajho miłaserdzia. A pa mnahacie Tvaich źmiłavańniaŭ satry maju niepravotu.

Bolš abmyj mianie z majho błahoćcia z hrachu majho ačyść mianie.

Bo niepravatu maju ja znaju, a hrech moj proci mianie zaŭsiody.

Tabie Adzinamu zhrašyŭ ja i zło učyniŭ, prad Taboju, kab akazaŭsia Ty spraviadlivym u słavach Svaich i pieramoh, kali Ciabie asudžajuć.

Bo voś ja ŭ niepravotach začaty i ŭ hrachu začała mianie maja maci.

Bo j palubiŭža Ty praŭdu, niaznanaje i tajnaje mudraści Tvaje abjaviŭ mnie.

Akrapi mianie hizopam i ačyščan budu; abmyj mianie i nad śnieh bialejšym stanu.

Słuchu majmu daj radaść i viasielle i ŭzradujucca panižanyja kości.

Adviarni tvar Tvoj ad hrachoŭ maich i satry ŭsie maje niepravoty.

Serca čystaje stvary ŭ-va mnie, Boža, a ducha prostaha adnavi ŭ nutroch maich.

Nie adkidaj mianie ad Svajho abličča i Ducha Tvajho śviatoha nie adbiraj ad mianie.

Viarni mnie radaść Tvajho zbaŭleńnia i ŭćviardzi mianie ducham vaładarnym.

Budu niaviernych navučać daroh Tvaich i biazbožnyja da Ciabie naviernucca.

Vybavi mianie ad kryvavych dzieł, Boža, Boža majho zbaŭleńnia: i budzie jazyk moj słavić Tvaju spraviadlivaść.

Adčyni, Usieŭładaru mnie huby i vusny maje chvału Tvaju, viaščać buduć.

Bo kali-b Ty chacieŭ achviary, ja peŭna daŭ-by; ale z achviaraŭ rad Ty nia budzieš.

Achviara Bohu — duch pakutny; sercam źbalełym i pakornym, Boža, nia ŭzhardziš.

Paščaśliŭ, Boža, z dobraj voli Tvaje Syjonu, kab byli zbudavany ścieny Jeruzalimu.

Tady prymieš achviary spraviadlivaści, dary i žertvy; tady cialat na aŭtar Tvoj pałažać.

Chwała Ajcu i Synu i Duchu Śviatomu,jak było spradvieku ciapier i zaŭsiody i na vieki viečnyja. Amen.

Malitva da Najśv. Dzievy Maryi

O' Dzieva Pračystaja, Maci Jezusa, maja Zastupnica łaskavaja! Paručajusia Tvajoj apiecy i cełaj istotaj majoj Tabie addajusia. Barani mianie, dobraja Matuchna, ad pakusaŭ šatana j cialesnaj napaści dy vyprasi łasku ŭ Najmilejšaha Syna ahladaci j sławici Boha na vieki viečnyja.

* * *

Śviataja Maci Zbaviciela Boha,
Jak budu spaci, ścieražy ad złoha,
I moj Patronie, Družaniele,
Budźcie ŭ abaronie pry dušy i ciele.

Malačysia, ŭspomni j ab tych, jakija adyjšli ŭžo z hetaha śvietu, a jakija byli na hetym śviecie dla ciabie darahija. Moža malitva tvaja dla ich patrebna.

Malitva za pamioršych

Miej žlitavańnie, o Boža, nad dušami baćkoŭ maich, bratoŭ, siostraŭ, svajakoŭ i nad dušami tych, što zyjšli z hetaha śvietu ŭ nadziei na žyćcio viečnaje. Viečny supakoj daj im, Boža, a śviatło biazustannaje niachaj im śviecič; chaj supačyvajuč navieki. Amen.

* * *

Anieł Božy źviaściŭ Dzievie Maryi i začała z Ducha Śviatoha.

Pryvitana budź, Maryja, poŭnaja łaski, Hospad z Taboju, bahasłaŭlona Ty miž žančynaŭ i bahsłaŭlony płod ułońnia Tvajho, Jezus. Śviataja Maryja, Maci Boža, malisia za nas hrešnych ciapier i ŭ časinu śmierci našaj. Amen.

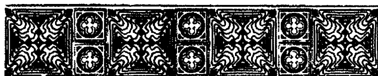
Voś-ža ja słuha Boža niachaj staniecca mnie vodla Tvajho słova.

Pryvitana budź i h. d.

A Słova stałasia ciełam i prabyvała pamiž nami.

Pryvitana budź i h. d.

Viečny adpačyvak daj im, Boža, a śvietłaść biazustannaja chaj im śviecič. Amen. (*Trojčy*).

RAZMYŠLEŃNI NA KOŽNY DZIEŃ TYDNIA

Dobra zrobiś, moj miły Bracie, kali myśl svaju na't kožnaha dnia zrańnia – abo i ŕviečara – skupaješ u čystaj krynicy praŭdy Božaje. Pry razmyšleńni, kab jano było dušy tvajoj karysnym, zbudzi spakojnym, ale mocnym aktam voli, ŭsiu svaju tvorčaść, kab addać Bohu češć vysokaj dumkaju, čystym pačućciom, žyvym słovam. Tuju myśl, što razbudzić silniej duch tvoj, zapamiataj na cely dzień, kab uściaž być čujnym i pracavitym.

Niadziela

RAZMYŠLEŃNIE AB TRYVAŁAŚCI DUŠY

Zasnova

Prypomni sabie, što Boh — Istota Viečnaja, Ŭsiomocnaja — vidzič usie tajnicy dušy tvaje. Budź pakornym prad Jaho mahutnaściaj. Kajsia, kali byŭ niavierny voli Jahonaj. Svaju kvołuju malitvu achviaruj dla Jaho chvały, — prosiačy, kab dała karyść dušy tvajoj.

Źmiest

1. Boh, Tvorca Pradviečny, aktam voli svaje pryzvaŭ mianie da bytavańnia, nadzialajučy padabienstvam da Siabie:

dajeć mnie volu — žyć;
rozum — zdabyvaci praŭdu;
serca — lubici dabro i charastvo.

Niezaležnaj volaj svajoj ja maju adbić na sabie vobraz Božy, utryvalić jaho: upadobnicca žyćciom svaim Bohu. Pamoža mnie ŭ hetym Syn Božy, Chrystus, jaki źjaŭlajecca daskanalnym naŭzoram čałavieka, što jadnaje ŭ sabie boskuju i ludzkuju naturu ŭ vadnoj asobie Boha-Čałavieka.

2. Boh, udzieržvajučy mianie pry bycie, dajeć viečnuju tryvałaść dušy majoj: nieśmiarotnaść. Ad mianie zaležyć — być viečna ščaślivym na ŭłońni Božym, abo viečna razłučanym z metaju celaha žyćcia majho. Sam ja žyćciom svaim zapišu siabie ŭ lik aniołaŭ, abo šatanaŭ. Tak dyktujuć nam usie abjavy Božyja i pračućcio cełaha rodu ludzkoha.

3. Što kaža ŭ hetaj spravie rozum ludzki i Duch Božy? Čałaviek žyvie na śviecie, kab dajści žyćcia Božaha. Patoje Boh stvaryŭ i aniołaŭ, daŭšy im čas proby. Tolki im u adviečnaj Prazornaści svajoj nia daŭ pa ŭpadku adkuplennia. Bo čym vyšejšy ŭźlot, tym nižejšy ŭpad. Jakža ščaślivy čałaviek, što pačuŭ słova Praŭdy adviečnaj: « Chto vieryć u mianie, choć-by j pamior, žyć budzie... Ja — zhrobuŭstannie j žyćcio ».

Refleksija

Jaki moj pahlad na žyćcio viečnaje i čamu ja tak ab hetym dumać bajusia: dzie pryčyna? Boža, pryjdzi mnie na pomač!

Vysnaŭ

« Niespakojnaje serca majo, Boža,
« Až pokul nia supačynie ŭ Tabie ».

Paniadziełak

AB PRAVIE STAROHA
I NOVAHA ZAKONU

« Sapraŭdy kažu vam: kali spraviadlivaść vaša nia budzie bolšaju, čym vučonych i faryzejaŭ, nia ŭvojdziecie ŭ vaładarstva niabiesnaje » (Mat. 5).

Prava asoby: zyćcio

Vy čuli, što skazana ŭ Starym Zakonie: « Nie zabivaj; a chto-b zabiŭ, taho čakaje sud ». A Ja vam kažu, što kožny, chto hnievajecca na brata svajho, taho čakaje sud; a chto-b skazaŭ bratu svajmu: « niahodnik », taho čakaje Najvyšejšy Trybunał; a chto-b skazaŭ: « biazbož- nik », taho čakaje piekła ahniovaje. Kali voś pryniasieš achviaru na aŭtar, a tam prypomniš sabie, što brat tvoj maje niešta proci ciabie, pakiń tam prad aŭtarom achviaru svaju, a jdzi pahadzisia pierš z bratam svaim, a tady, viarnuŭšysia, pałažy achviaru svaju.

Prava hatunku: razmnažennie

2. Vy čuli, što skazana ŭ Starym Zakonie: « Nie čužałož ». A Ja vam kažu, što kožny, chto prahavita hladzić na žančynu, užo sčužałožyŭ u sercy svaim... Skazana takža: « Chto choča addalić žonku svaju, niachaj daść joj list razvodny ». A Ja vam kažu: z vyniatkam raspusty, kožny, chto-b addaliŭ žonku svaju, stajecca pry-

čynaj jaje čužałožnaści; a chto-b z addalenaj ažaniŭsia – čužałožnik.

Prava adnosna praŭdy

3. Vy čuli tak-ža, što skazana ŭ Starym Zakonie: « Nie prysiahaj falšyva ». A Ja vam kažu: susim nie prysiahajcie: — ani na nieba, bo jano — tron Boha, ani na ziemlu, bo jana — padnožža noh Jahonych; ani na Jeruzalim, bo jość miestam vialikaha Vaładàra; ani na hołaŭ svaju nie prysiahaj, bo nia možaš vałaska adnaho biełym učynici, abo čornym. Ale mova vaša niachaj budzie « tak, tak » — « nie, nie ».

Prava adnosna hramady

4. Vy čuli, što skazana: « Voka za voka, a zub za zub ». A Ja vam kažu: Nie supraciŭlajciesia złomu; ale, kali chto ŭderyć ciabie ŭ pravuju ščaku, nastaŭ i levuju; a chto-b dziela saročki chacieŭ vadzić ciabie pa sudoch, adstupi jamu i vopratku; a chto-b prymušaŭ ciabie na tysiaču siahnieŭ, idzi ź im i dalej. Vy čuli, što skazana: « Lubi bližniaha svajho, a miej u nienaviści voraha svajho ».

A Ja vam kažu: Lubiecie vorahaŭ vašych, rabiecie dabro tym, chto vas nienavidzić, i maleciesia za tych, što vas prašledujuć i źnievažajuć.

Nia sudziecie, kab samym nia być sudžanymi. — Nia kidajcie taho, što śviatoje, sabakam, a perłaŭ vašych śvińniam, kab nie pataptali nahami svaimi. — Rabiecie druhim toje, što chočacie, kab vam rabili.

U hetym uvieś Zakon i Praroctvy.

Aŭtorak

AB ČYSTAJ MYŚLI I DOBRAJ VOLI

(Tamaš a Kempis)

Na dvuch kryllach uznosicca čałaviek nad hetym śvietam: pravatoj dy čystatoj. Pravata maje być u chacieńni, čystata ŭ pačuvańni. Pravata imkniecca da Boha, čystata znachodzić Jaho i radujecca. Nijakaja sprava nia budzie tabie ciažkaja, pakul budzieš svabodnym ad hrešnych nachiłaŭ. Kali da ničoha inšaha, jak tolki, kab byŭ ty miły Bohu dy karysny bližniamu, nia budzieš imknucca dy šukaci — tady nutranoju svabo aju budzieš kary-

stacca. Kali-b serca tvajo było prostaje, tady ŭsieńkija tvory byli-b lustram žyćcia i knihaju śviatoje navuki. Niama tvoru takoha maleńkaha dy błahieńkaha, jaki nia vykazvaŭ-by dabraty Boha.

2. Kali-b ty ŭ samym sabie byŭ dobry i čysty, tady lohka ŭsio bačyŭ-by dy razumieŭ. Čystaje serca nieba i piekła pranikaje. Kožny sudzić ab rečach jaŭnych tak, jaki sam jość u sercy. Kali jość sapraŭdy radaść na ziamli, dyk jaje maje čałaviek čystaha serca. I kali dzie jość turbota i złybiada, najlepš viedaje heta błahoje sumleńnie. Jak žaleza ŭ ahni hublaje iržu, a pačynaje zihacieć i robicca čystym — tak i čałaviek, kali ŭsim sercam da Boha źvierniecca — kidaje svaje zahany i susim pieramianiajecca.

3. Kali čałaviek pačynaje stynuć, tady pałochajecca na't maleńkaje raboty i achvotna pryjmaje zmannyja radaści. Kali-ž pačynaje sucelna siabie pieramahać i mužna jści šlacham Božym, tady mała zvažaje na toje, što raniej maniłasia jamu być nadta ciažkim.

Sierada

JAK MOŽNA ŬTRYMACCA Ŭ DOBRYM NAMIERY

(Rodrycius)

Žyćcia duchovaha nastaŭniki voś jakim pryraŭnańniem pakazvajuć, jak svaje spravy štoraz daskanalniej spaŭniać patrapim. Fizyk paznaje raźmier i vyhlad rečaŭ, nie źviartajučy ŭvahi na ich istotu, bo choć-by istota była najvartaśniejšaj, nia źmienić ich dziejańnia. Našym abaviazkam: šukać usiudy voli Božaj; nie zvažajma na objekt učynkaŭ našych, bo ŭsioroŭna, ci nam hetki, ci inšy zahad dany; važna, kab volu Božuju adhadać i spoŭnić jaje ŭsiudy j zaŭsiody. Śviaty Bazyl iz słoŭ śv. Paŭła vyvodzić takuju navuku: «Žyćcio i ŭsie spravy chryścijanina adnu metu majuć — chvału Boha». — Ci jaścio, ci pjacio, ci što inšaje robicie — usio dziela chvały Božaje.

2. Strudžany Zbaŭca Jezus prysieŭ la studni Jakuba, a vučni pajšli pa jeminu ŭ miesta. Jak viarnulisia, znajšli Jaho ŭ hutarcy

z samarytankaj. Skazali Jamu: « Rabbi, jež! ». A Jon adkazaŭ: « Maju Ja jeminu na spažyvańnie, ab jakoj vy nia viedajecie ». Havaryli tady vučni pamiž saboju: « Niaŭžo Jamu chto prynios ješci?» Nie, ale pasłuchajcie: « Jada Maja — kaža Chrystus — spaŭniaci volu Taho, Chto pasłaŭ Mianie ». Chaj-ža i dla ciabie takoju pažyvaj budzie vola Božaja. Ci vučyššia, ci druhich vučyš: nia šukaj pryjemnaści ŭ samym zdabyvańni navuki, abo ŭ navučańni, ale niachaj spažyvaj tvajoj służyć taja radaść, što ŭ-va ŭsimčysta spaŭniaješ volu Boha. Taksama i ŭ turbotach chatnich: ci šyješ, ci dahladaješ chvorych, ci kala haspadarki pracuješ — maješ takuju samuju zasłuhu, jak i tyja, što vučać, abo ŭradujuć, bo ŭsie roŭna volu Božuju spaŭniajuć. I ŭ sercy i na vusnach mieć treba zaŭsiody takija słovy: « O Boža, rablu heta dla Ciabie, dziela Tvaje chvały, dziela spadabańnia Tvajho ». Budźma viernymi takomu prakanańniu, a ŭkancy ŭsio spoŭnić patrapim. « Z dobraj volaj słu-

žačy Bohu, a nia ludziam », budziem radavacca, bo volu Boha luba spaŭniaci.

Caćvier.

AB APOŠNIAJ VIAČERY

(Pavodle Evanelii)

Pierąd dniom śviatoj Paschi, viedajučy Jezus, što nadyjšla hądzina Jaho, kab pierajšci z hetaha śvietu da Ajca: umiłavaŭšy svaich, što byli na śviecie da kančatku ich umiłavaŭ. Kali-ž pryjšla hadzina, zaniaŭ miesca za stałom i dvanaccać apostałaŭ ź Im. I skazaŭ im: « Pažadańniem vialikim žadaŭ Ja hetu Paschu spažyvaći z vami, pierš, čym ciarpieć budu ». Paśla nalivaje vady ŭ sudzinu i začynaje myć nohi vučniam. Zasieŭšy znoŭ za stałom, pramoviŭ da ich: « Viedajecie, što ŭčyniŭ Ja vam? Vy mianie nazyvajecie Vučycielem i Spadaram, i dobra kažacie, bo tak jość. Kaliž Ja, Ŭsiespadar i Vučyciel, abmyŭ nohi vašy, to i vy pavinny adzin druhomu nohi abmyvaci. Prykładam pasłužyŭ vam, kab padobna,

jak Ja ŭčyniŭ vam, tak i vy čynili».

2. Pad kaniec viačery ŭziaŭ Jezus chleb dziakavaŭ, bahasłaviŭ, łamaŭ i davaŭ vučniam svaim, kažučy: «Biarecie i ježcie, bo heta jość cieła majo». Potym uziaŭ kielich z vinom, učyniŭ padziaku, bahasłaviŭ jaho i daŭ im, kažučy; «Biarecie i piecie z hetaha ŭsie, bo heta jość kroŭ maja Novaha Zakonu, jakaja budzie pralita za vas i za mnohich na adpuščeńnie hrachoŭ. Heta čyniecie na maju pamiatku».

3. Jezus na viačery ŭzrušany ducham vyjaviŭ apostałam: «Sapraŭdy kažu vam: adzin z vas mianie vydaść». Hlanuli ŭsie adzin na druhoha ŭ sumnivie, ab kim havoryć! I stryvožanyja vielmi pačali pytacca: «Niaŭžo ja, Spadaru?» A Jon adkazaŭ śv. Janu: «Toj, kamu ja, pamaknuŭšy, dam chleb. Syn Čałaviečy jdzie, praŭda, pavodle taho, što ab Im napisana; ale hora tamu čałavieku, praz katoraha Syn Čałaviečy budzie vydany, lepiej było-b jamu, kab jon na śviet nie radziŭsia!»...

Pjatnica

AB ACHVIARY IMŠY ŚVIATOJE

(Z piśmaŭ śv. Jana Vianneja)

Ad uschodu sonca až da zachodu vialikaje Imia majo miž narodaŭ: a na kožnym miescy paśviačajecca Imieńniu majmu Achviara čystaja, bo vialikaje Imia majo, miž narodaŭ — Hospad kaža». Słovy hety praroka Malachija najvyraźliviej adnosiacca da času chryścijanstva. I sapraŭdy, ad času Vybaŭleńnia ziamla ŭsia jošč śviatyniaj, u katoraj adbyvajecca zaŭsiody Achviara Kalvaryi, uznoŭlenaja praz tysiačy achviarnikaŭ na češć Najvyšejšaha. Heta achviara tak niavysłoŭna čystaja, daskanalnaja, što maje svaju vartaść navat tady, kali spraŭlajuć jaje ruki niahodnyja. Jezus stanovicca na miesca ludziej hrešnych, kab addać Bohu češć naležnuju Jaho Majestatu i vymalić Jaho miłaścivaść. Achviara śviataja na aŭtary jość toju samaju Achviaraj, katoraja adbyłasia raz u Vialikuju Pjatnicu na Kalvaryi. Całaja roźnica jość u tym, što na Kalvaryi Jezus Chry-

stus achviaravaŭsia sposabam vidomym — heta značyć, što hetu Achviaru bačyli vačyma cieła i što kroŭ tam była pralita U Imšy św. Jezus Chrystus achviarvajecca rukami duchoŭnika, sposabam niavidomym i niakryvavym.

2. Całaviek, tvor Božy, pavinien mieć vialikuju padziačnaść za byt svoj i ża ŭsio, čym vaładaje; a jznoŭ kožny hrešnik abaviazany da achviary pakutnaj. I zatoje ŭ Starym Zakonie kožnaha dnia składałasia mnoha achviaraŭ Bohu. Ale henyja achviary z žyvioły nie mahli mieć naležnaha značeńnia: Bohu ad čałavieka patrebna była Achviara mnoha čyściejšaja i samoj siabie śviedamaja. Hetaj Achviaraj, što moža zdavolić Božaje damahańnie, jość sam Jezus, Chrystus, Boh roŭny Ajcu, — Całaviek padobny da nas. Jon heta štodzień achviarujécca na aŭtaroch našych tak, jak kaliści achviaravaŭsia na Kalvaryi. Praz heta achviaravańnie samoha siabie Jezus Chrystus, naš, Zbavieiel addaje Bohu čeść, jakaja naležycca Stvorcy ad stvoraŭ i vypłačvaje Jamu za hrachi

ludzkija. Jezus Chrystus, staŭšysia pasiarednikam miž Boham i ludźmi, praz Achviaru svaju vyprošvaje nam usie patrebnyja łaski, a jak achviara padziačnaja addaje Bohu padziaku, katora Jamu ad nas naležycca.

3. Choćaš paniaćcie mieć ab Imšy śv.? Adkažu tabie słavami śv. Jana Chryzostama: « Imša raduje cełу dvor niabiesny, prynosić patolle ŭsim dušam čyscovym, ssyłaje na ziamlu ŭsie bahasłaŭleńni, daje Bohu bolej pašany, čym usie ciarpieńni mučanikaŭ, čym pakuta ŭsich pustyńnikaŭ, čym ślozy žalu, vylityja ad pačatku śvietu až da kanca jaho ». Kali dachadzić budzieš pryčyny hetkaj vysokaj vartaści, to znojdzieš adkaz prosty: Imša śv. jość Achviaraj Boha Samoha. Vidziš z hetaha, što Imša śv. maje vartaść biaźmiernuju.

Sybota

AB DZIEVIE MARYI I MACI BOŽAJ

(Ad adnaho nabožnaha piśmieńnika)

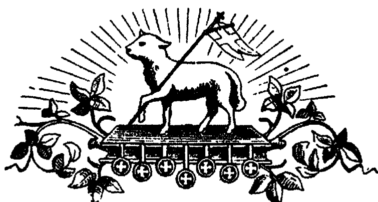
Kali davaŭ Boh niekali zahad być čałavieku spraviadlivym jak sam spraviadlivym, jość, moh ča-

łaviek žalicca: Staarycielu, jak-ža mahu ja naśledavać Ciabie ŭ spraviadlivaści, kali nia vidžu Ciabie, a žyćcia Tvajho nia znaju? Byccam adkazvajučy na hety zakid, Boh Syna Svajho prysłaŭ na ziemlu, kab Jon, pryniaŭšy naturu ludzkuju, žyŭ miž ludziej i staŭsia im uzoram žyćcia. Ale j paśla hetaha čałaviek moh narakać: Ach, Božańka, dziakuju Tabie za ŭzor žyćcia, katory daŭ mnie ŭ asobie Chrysta Syna Tvajho, ale-ž ci ja zdoleju naśledavać Jaho, kali Jon Usiomocny i Śviaty, a ja ścipły i hrešny? I hetaj skarzie čałavieka Boh spahadaŭ, bo daŭ jamu ŭzor inšy, u katorym cnoty Chrystusa značny vyrazna: biez dadatku bo-skaści Chrystovaj z adnaho boku, a sapsutaści našaj — z druhoha. Hetakim uzoram daskanalstva jość Maryja, Dzieva Najśviaciejšaja. Jana jość, kazaŭ-by, najviarniejšym adbićciom Jezusa Chrysta. U Joj cnoty Chrystovy niezraŭnanym śviatłom śvieciać. U Śviatym Pisańni pišacca, što napačatku stvaryŭ Boh dva śviatły i ŭstanaviŭ ich na firmamencie nieba.

« kab śviacili nad ziamloju j dzialili śvietłaść ad ciemry »; śviatło bolšaje nazvana soncam, a mienšaje miesiacam. I ŭ śviecie duchovym, u kaściele ducha, vidzim śviatły dva padobnyja: sonca, heta — Jezus Chrystus, miesiac — Dzieva Maryja. Sonca maje śviatło svajo ŭłasnaje, miesiac biare jaho ad sonca; Chrystus Sam z Siabie śvietłaść; a Maryja śviatło svajo — łasku šviataść, chvału — biare z Chrystusa. Sonca niatolki śviecič, alo j hreječ; miesiac tolki śviecič; padobna Chrystus — i zbaŭlaje i sudzič; Maryja zbaŭlaci tolki pamahaje. Charošy soncavy kasuli, ale zašmat silny na słabyja vočy; naadvarot — śviatło miesiaca, choć nia tak jasnaje, ale dla voka milejšaje. Pryhožy cnoty Chrystusa, ale dla słabaści našaj nia tak dastupny, bo heta cnoty Boha-Čałavieka; nie raŭnujucca da ich svajoj jasnaściu cnoty Maryi, ale zatoje bolej padchodziać słabaści našaj. Urešcie, jak miesiac śviatłom svaim najbolš blizki da sonca i hetak maje pieršaje miesca miž usimi zorami, tak Maryja

śvietłaściaj svajoju da Chrystusa najpadabniejšaja i ŭsich śviatych pieravyššaje; što ŭ śviatych było daskanalnaje, toje ŭ Maryi było mnoha daskanalniejšym. U Joj jaśnieje ciarplivaść Hioba, moc Majzieja, viera Abrahama, čystata Jązepa, pakora Davida, rozum Salamona, nabožnaść Haljaša, dziavočaść niavinnych, mužnaść niespraviadliva mučanych, haračaść apostalskaja, mudraść ajcoŭ śviatych, achviarnaść pakutnikaŭ Božych. Jana jość najdaskanalniejšym tvoram Boha. I tak być pavinna, bo Jana vybrana była Matkaj Syna Božaha. Jakoje-ž, pytaju, moža być charastvo, jakaja cnota, jakoje daskanalstva, jakaja łaska, jakaja chvała, katoraja nie naležycca Božaj Matuchnie-Maryi? Jak možaš, tak słaŭ Jaje. Adnak jašče vyšejšaj słavy hodna heta Pračystaja Dzieva nad Dzievy!

———

IMŠA ŚVIATAJA

Śviata słužyć adpačynkam dušy i cieła. U adpačynku nabirajem śviežych sił. Siłaj ducha – malitva. Siłaj cieła – dobraja strava, pavietra, sonca. Śviata starajsia tak praviaści, kab duch tvoj nabraŭ śviežaj achvoty da słužby Božaj, a cieła da pracy budniaj. Treba śviatam malicisia lepiej i bolš, kab uprasić łaski ŭ Boha na tydzień cely. Treba i zabavicca razumna, kab raźviesialicca i zabyć štodzienny trud. Kali ty zdaroŭ – pomni, što maješ abaviazak słuchać Imšy śv., a kali nia možaš pajści ŭ śviatyniu, pamalisia ŭ chacie padčas nabaženstva. Možaš naprykład admović ražaniec, abo litaniju jakuju, abo razmyšleńnie adpravić, abo pabožna i razvažna adčytać malitvy Imšalnyja, jakija tut padajôm i daŭžejšyja, abapiortyja na Liturhii (h. zn. na tychsamych malitvach, jakija adhavarvaje ksiondz va Imšy śv.) i karaciejšyja, abapiortyja na razmyšleńni tajnicaŭ Imšy śv.

Budučy ŭ kaściele na Imšy śv., uvažaj, što dziejecca pry aŭtary, jakaja častka Imšy śv. adpraŭlajecca. Imša

św. dzielicca na 3 čaści: 1) pryhatavańnie da Imšy, 2) samaja Imša i 3) zakančeńnie. Pryhatavańnie da Imšy (daŭniej Imša katechumenaŭ) składajecca z čytańnia psalmaŭ, śv. Piśańnia j malitvaŭ i tryvaje ad pačatku Imšy až da achviaravańnia; samaja Imša – heta jość užo achviara Syna Božaha i maje try haloŭnyja častki: achviaravańnie, kansekracyju (padniasieńnie) i kamuniju. Paśla kamunii da kanca – heta jość zakančeńnie Imšy. Paśla Imšy adbyvajucca časam tak zv. dadatkovyja nabaženstvy, jak «Śviaty Boža», bahasłavienstva Najśviaciejšym Sakramentam dy inšyja.

Padčaś Imšy śv. uvažaj na znaki, jakija dajucca ad aŭtara zvanočkam, kab moh spaścierahčy haloŭnyja častki samaj Imšy śv.: achviaravańnie konsekracyju i kamuniju.

Intencyja pierad Imšoj śv.

Usiomahutny viečny Boža! Achviaruju Tabie hetu Imšu śv. kab addać Tabie naležnuju čeść, i chvału; kab prasić u Ciabie łask patrebnych dla ŭsiaho Kaścioła *) Śviatoha, dla našaha narodu i dla nas samych; kab padziakavać Tabie za ŭsie dary, jakimi Ty abdaryŭ nas i ŭsio čałaviectva a tak-ža kab pieraprasić Ciabie za ŭsie svaje hrachi j praviny.

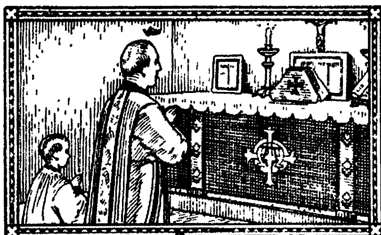
*) Subóžni.

Pradviečny Ojča, Boža moj! Chaču vysłuchać hetuju Imšu śv. z najbolšaj uvahaj i nabožnaściaj, bo viedaju, što heta jošč biaskroŭnaja achviara Syna Tvajho. Niekali, visiačy na kryžy, Jon praliŭ kroŭ svaju, achviarujučysia za nas hrešnych, taksama j ciapier, na hetym aŭtary, sposabam biaskroŭnym achviarujecca za nas. Pryjmi-ž, Ojča Pradviečny, hetuju achviaru Syna Tvajho za nas i za dušy čyscovyja (*tut uspomni, za kaho i na jakuju intencyju ty achviaruješ hetuju Imšu śv., za žyvych ci za pamioršych*). Daj mnie, Boža, patrebnuju łasku, kab ja moh nałežna vysłuchać hetaj. Imšy śv., ścieražy mianie ad usiaho niepatrebnaha i hrešnaha i budź u maich dumkach u časie hetaha nabaženstva.

Viedaju, Boža moj, što ja hrešny i niavarty, kab prybližycca da aŭtara Tvajho, ale viedaju tak-ža, što Ty možaš mianie ačyścić, kali ja ščyra pakajusia za hrachi maje i naviarnusia da Ciabie.

Boža, budź miłaściŭ mnie hrešnamu!

I. – PRYHATAVAŃNIE DA IMŠY ŚV.

Malitvy pierad stupieńniami aŭtara

† Ŭ imia Ajca i Syna i Ducha Śviatoha. Amen.

Uvajdu da aŭtara Božaha, da Boha, što raźviesialaje maładość maju.

Sudzi mianie, Boža, i raźbiary spravu maju z nieśviatym narodam, ad čałavieka niahodnaha i zdradlivaha vyrvi mianie. Bo Ty jość Boh, moc maja, čamu-ž Ty mianie adkinuŭ, i čamu chadžu sumny, kali vorah nada mnoju ździekujecca? Spašli śviatło Tvajo i praŭdu Tvaju: jany mianie pa-

viaduć i zaviaduč na haru Tvaju śviatuju i ŭ sialiby Tvaje.

Uvajdu da aŭtara Božaha, da Boha, što raźviesialaje maładość maju.

Budu słavič Ciabie na cytry, Boža, Božańka moj: čamu sumnaja duša maja i čamu tryvožyš mianie? Miej nadzieju ŭ Boha, bo jšče Jamu vyznavacimu Jon zbaŭleńnie majo i Boh moj! Chvała Ajcu i Synu i Duchu Śviatomu, jak było spradvieku, ciapier i zaŭsiody i navieki viečnyja. Amen.

Uvajdu da aŭtara Božaha, da Boha, što raźviesialaje maładość maju.

Pomač našaja ŭ imieńni Hospada, što stvaryŭ nieba i ziemlu.

Spaviadajusia Bohu Ŭsiomahutnamu, bahasłaŭlonaj Maryi, zaŭsiody Dzievie, bahasłaŭlonamu Michału Archaniełu, bahasłaŭlonamu Janu Chryściciełu, śviatym apostałam Piatru i Paŭłu, usim Śviatym i Tabie, Ojča, što zhrašyŭ vielmi dumkaj, słovam i čynam: maja vina, maja vina, maja nadta vialika vina! Dziela hetaha prašu

bahasłaŭlonaj Maryi, zaŭsiody Dzievy, bahasłaŭlonaha Michała Archanieła, bahasłaŭlonaha Jana Chryściciela, śviatych apostałaŭ Piatra i Paŭła, usich Śviatych i Ciabie, Ojča, kab malilisia za mianie da Bohaspadara našaha.

Niachaj źlitujecca nad nami Ŭsiomahutny Boh i, adpuściŭšy hrachi našy, chaj daviadzie nas da žyćcia viečnaha.

Daravańnie, razhrašeńnie i adpuščeńnie hrachoŭ našych niachaj nam dašć Usiomahutny i Miłaserny Hospad. Amen.

Boža, Ty, źviarnuŭšysia ažyviš nas, i narod Tvoj uzradujecca ŭ Tabie. Pakažy nam, Boža Miłaserdzie Tvajo, i daj nam zbaŭleńnie Tvajo. Boža, vysłuchaj malitvy našy, i hołas naš chaj da Ciabie dojdzie.

Prosim Ciabie, Boža, adyjmi ad nas niahodnaści našy, kab my da miesca Śviatoha Śviatych z čystym sercam uvajści zasłužyli. Praz Chrysta Zbaviciela našaha. Amen.

Prosim Ciabie, Boža, praz zasłuhi śviatych Tvaich, jakich re-

likvii tut znajchodziacca, i praz zasłuhi ŭsich Śviatych, kab daravać mieŭ łasku ŭsie hrachi našy. Amen.

Introit i Kyrie elejson

Budź bahasłaŭlonaj, Śviataja i Nieraździelnaja Trojca; słavim Jaje, bo Jana ŭčyniła z nami miłaserdzie svajo. Hospad Boža naš, jakža dziŭnaje imia Tvajo pa ŭsiej ziamli! Chvała Ajcu i Synu i Duchu Śviatomu, jak było spradvieku, ciapier i zaŭsiody i navieki viečnyja Amen.

Zžalsia Boža nad nami;
Kyrie eleison (try razy)
Chryste, zžalsia nad nami,
Christe eleison (try razy)
Zžalsia nad nami, Boža.
Kyrie eleison (try razy)

Gloria in excelsis Deo

(U dni žałoby i pakuty prapuskajecca)

Chvała na vyšyni Bohu, a na ziamli spakoj ludziam dobraje voli. Chvalim Ciabie, bahasłavim Ciabie, kłaniajemśia Tabie, słavim Ciabie, dziakujem Tabie, dziela vialikaj chvały Tvaje. Boža, Vaładaru niabiesny, Boža Ojča Ŭsio-

mahutny. Synie adzinarodny, Jezu Chryste, Hospad Boža, Baranak Božy, Synie Ajca, što zhładžaješ hrachi švietu, žžalsia nad nami Što ščyščaješ hrachi śvietu, pryjmi prośby našy. Što siadziš pravaruč Ajca zžalsia nad nami. Bo Ty Sam Śviaty, Ty sam Hospad, Ty sam Najvyšejšy, Jezu Chryste, z Ducham Śviatym u chvale Boha Ajca. Amen.

Malitva źbiranaja (kolekta)

Malemsia! Ŭsiomahutny viečny Boža, što słuham svaim daŭ praz praŭdzivuju vieru paznać chvału Trojcy Śviatoje i słavić Jaje, daj nam, prosim Ciabie, siłaj viery hetaj pieramahčy ŭsie pieraškody i dajści da Ciabie ŭ vaładarstvie niabiesnym.

Boža, što ŭmacniaješ tych, jakija na Ciabie spadziajucca, ŭzhlań łaskava na malitvy, našy a jak biez Ciabie ničoha nia moža našaja słabaść, dyk padaj nam pomač łaski Tvaje, kab my ŭ spaŭniańni Tvaich prykazańniaŭ mahli Tabie spadabacca j achvotaj i pracaj našaj.

Pryjmi łaskava, prosim Ciabie, Boža, malitvy Kaścioła Tvajho, kab, pieramohšy ŭsie praciŭnaści j zabłudžeńni, moh słužyć Tabie ŭ biaśpiečnaj volnaści. Praz Chrystusa Zbaviciela našaha. Amen.

Lekcyja

(Z I Piśma Jana św. 4, 8-21)

Darahija! U hetym prajaviłasia luboŭ Božaja da nas, što Boh Syna Svajho pasłaŭ na śviet, kab my žyli praz Jaho. U hetym jość luboŭ: nie tamu, što my ŭzlubili Boha, ale što Jon pieršy nas uzlubiŭ i pasłaŭ Syna Svajho na ŭmiłaściŭleńnie za hrachi našy. Darahija! Kali Boh tak uzlubiŭ nas, to i my pavinny lubić adzin druhoha...

Kali-b chto skazaŭ, što « ja lublu Boha », a nienavidzieŭ-by brata svajho, toj niepraŭdziviec. Bo chto nia lubić brata svajho, jakoha bačyć, jak-ža moža lubić Boha, jakoha nia bačyć? I hetaje majem prykazańnie ad Boha, kab toj, chto lubić Boha, lubiŭ i brata svajho.

Hradual. Ja skazaŭ: Boža, zžalšia nada mnoju, azdaravi dušu maju, bo zhrašyŭ pierad Taboju. — Bahasłaŭlony, chto spahadaje biednamu j patrabujučamu, bo ŭ ŭ dzień zły paratuje Hospad jaho. — Pačuj, Boža, słovy maje, zvaž na hołas moj!

Malitva pierad Evanelijaj

Ačyšci serca majo i vusny maje, Ŭsiomahutny Boža, i jak ačyściŭ vusny Izaijaša praroka vahnistym kamiancom, tak ačyść i mianie dziela łaskavaha miłaserdzia Tvajho, kab ja hodna moh abviaščać Tvaju śviatuju Evaneliju. Praz Chrysta Zbaviciela našaha. Amen.

Evanelija

(z śv. Łukaša 6, 36–42)

Uheny čas skazaŭ Jezus, vučniam svaim: Budźcie miłaserny, jak i Ajciec vaš miłaserny jość. Nia sudziecie j vas nia buduć sudzić, adpuščajcie j vam adpuściać. Bo jakoju mieraj vy admierycie, takoju j vam admierać... Što ty vidziš ściplinku ŭ voku brata tvajho, a palena ŭ voku tvaim nia

vidziš? Abo jak možaš skazać bratu tvajmu: Daj, bracie, ja vyjmu stremku z voka tvajho, a sam nia vidziš palena ŭ voku tvaim. Kryvadušnik, vykiń pierš palena z voka svajho, a tahdy pabačyš, jak vyniać stremačku z voka brata tvajho!

Credo in unum Deum

(Skład viery, pryniaty na saborach u Nicei i Konstantynopali)

Vieru ŭ adnaho Boha, Ajca Ŭsiomahutnaha, Stvorcu nieba j ziamli, usich rečaŭ vidomych i niavidomych. I ŭ adnaho Hospada Jezusa Chrysta, Syna Božaha adzinarodnaha i z Ajca zrodžanaha prad usimi viakami, Boha z Boha, Śviatło sa Śviatła, Boha praŭdzivaha z Boha praŭdzivaha, zrodžanaha nia stvoranaha, suistotnaha Ajcu, praz katoraha ŭsio stvorana. Katory dziela nas ludziej i dziela našaha zbaŭleńnia zyjšoŭ ź nieba i ŭziaŭ cieła praz Ducha Śviatoha z Maryi Dzievy i staŭsia čałaviekam.

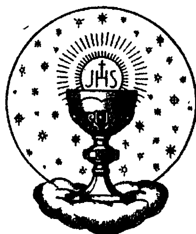
Ukryžavany tak-ža za nas pry Poncyju Piłacie, zamučany i pa-

chavany. I zhrobuŭstaŭ treciaha dnia pavodle Pisańniaŭ.

I ŭzyjšoŭ u nieba, siadzić pravaruč Ajca. I znoŭ maje pryjści z chvałaju sudzić żyvych i pamioršych: Jaho vaładarstvu nia budzie kanca. I ŭ Ducha Śviatoha, Ŭładara j Ażyviciela, katory ad Ajca i Syna pachodzić, katory z Ajcom i Synam razam pavażajecca i słavicca, katory havaryŭ praz prarokaŭ. I ŭ adzin, Kaścioł *) śviaty, katalicki j apastolski. Vyznaju adzin chrost na adpuščeńnie hrachoŭ. I čakaju zhrobuŭstańnia pamioršych i życcia budučaha vieku. Amen.

---

*) Subòżniu.

II. – SAMAJA IMŠA ŚV (ACHVIARA)

Achviaravańnie chleba i vina

(Pieršy raz zvoniać)

Pryjmi, śviaty Ojča, Usiomahutny viečny Boža, hetu pračystuju achviaru, jakuju ja, niahodny słuha Tvoj, achviaruju Tabie, Bohu majmu žyvomu i praŭdzivamu, za niaźličonyja hrachi j prastupki. dy niadbajłaści maje, a takža za ŭsich tut prysutnych i za ŭsich viernych chryścijan, žyvych i pamioršych, kab mnie j im pamahła jana da zbaŭleńnia na žyćcio viečnaje. Amen.

. Boža, što hodnaść natury ludzkoje dziŭna stvaryŭ, a jašče dziŭniej napraviŭ, daj nam praz taj-

nišu hetaj vady i vina, kab mahli my być udziejnikami ŭ Bostvie Taho, Jaki mieŭ łasku stacca ŭdziejnikam našaj ludzkoj natury, Jezus Chrystus, Syn Tvoj Hospad naš, što z Taboju žyvie j vaładara ŭ jednaści Ducha Śviatoha, Boh navieki viečnyja. Amen.

Achviarujem Tabie, Boža, kielich zbaŭleńnia, uprašajučy Tvaju łaskavaść, kab za našaje i ŭsiaho śvietu zbaŭleńnie ŭzyjšoŭ jon z pryjemnym pacham prad voblik majestatu Tvajho. Amen.

U duchu pakory dy sukrušanym sercam chaj budziem Taboju pryniaty, Boža, i tak niachaj siańnia spoŭnicca achviara našaja prad voblikam Tvaim, kab spadabałasia Tabie, Božaspadaru.

Pryjdzi, Paśviaciciel, Usiomahutny viečny Boža, i bahasłavi hetuju achviaru, pryhatavanuju Tvajmu Śviatomu Imieńniu.

Lavabo (abmyćcio ruk)

Psalm 25

Abmyju mižy niavinnymi ruki maje i abyjdu aŭtar Tvoj, Boža. Kab pačuć mnie hołas

chvały dy kab raskazać usie dzivy Tvaje. Palubiŭ ja Ŭsioŭładaru, azdobnaść domu Tvajho i miesca prabyvańnia chvały Tvaje.

Nia hubi, Boža, z biazbožnymi dušy maje i z ludźmi kryvavymi žyćcia majho. U rukach katorych jość niepravoty, pravica ich poŭnaja padarkaŭ. A ja chadziŭ u niavinnaści majoj: adkupi mianie i zžalsia nada mnoju. Naha maja stajała na darozie prostaj, u śviatyniach budu chvalić Ciabie, Boža.

Chvała Ajcu i Synu i Duchu Śviatomu, jak było spradvieku, ciapier i zaŭsiody i navieki viečnyja. Amen.

Paśla abmyćcia ruk:

Pryjmi, Śviataja Trojca hetuju achviaru, jakuju Tabie prynosim na pamiatku muki, ŭskrašeńnia i ŭšeścia Jezusa Chrysta, Zbaŭcy našaha, i na čeść bahasłaŭlonaj Maryi, zaŭsiody, Dzievy, j bahasłaŭlonaha Jana Chryściciela, j śviatych apastołaŭ Piatra i Paŭła, i hetych (*katorych relikvii jość u aŭtary*), i ŭsich śviatych, kab im pryniasła čeść, a nam zbaŭleńnie, i kab tyja mieli łasku zastu-

pięca za nas u niebie, katorych pamiatku abchodzim na ziamli. Praz taho-ž Chrysta Zbaviciela našaha. Amen.

Orate fratres

(Maleciesia braty)

Chaj pryjmie Bah z ruk tvaich hetuju achviaru na čeść i chvału Imieńnia Svajho, na karyść takža našuju i ŭsiaho Kaścioła Svajho Śviatoha.

Prosim Ciabie, Ojča Boža naš, na zaklik Tvajho śviatoha Imieńnia, paśviaci hętyja dary achviarnyja, a praz ich i nas samych učyni dla siabie viečnym daram. Praz Zbaŭcu našaha Jezusa Chrysta, Syna Tvajho, što z Taboju žyvie i vaładara ŭ jednaści Ducha Śviatoha, praz usie viaki viečnyja. Amen.

Prefacyja

Ŭźniatyja sercy ŭharu miejma da Hospada i addavajma padziaku Ŭsiospadaru Bohu našamu, bo hodnaj i spraviadlivaj jość rečaj hetak čynići.

Sapraŭdy hodnaj i spraviadlivaj, słušnaj i zbaŭlennaj jość rečaj, kab my Tabie zaŭsiody i

ŭsiudy padziaku čynili, Śviaty Ojča, Vaładaru.

Usiomocny viečny Boža, katory z adzinarodnym Synam Tvaim i Ducham Śviatym jość adzin Boh, jość adzin Hospad, nie ŭ addzielnaści adnej asoby, ale ŭ istocie adnej Trojcy.

Bo što my ab Tvajoj chvale, z abjaŭleńnia Tvajho vierym, hetaje-ž ab Synie Tvaim, hetaje-ž ab Duchu Śviatym biaz nijakaj roźnicy razumiejem, kab u vyznavańni praŭdzivaha i viečnaha Bostva pavažać svomaść ŭ asobach, u sutnaści jednaść i ŭ majestacie roŭnaść; jakuju slaviać aniely i archaniely, cherubiny tak-ža i serafiny, jakija nie pierastajuć štodnia slavić, u adzin hołas kažučy: Śviaty, Śviaty, Śviaty Hospad Boh siłaŭ niabiesnych, poŭnyja nieba i ziamla chvały Tvaje. Hosanna ŭ vyšyni! Bahasłaŭlony, što jdzie ŭ imia Hospadava, Hosanna ŭ vyšyni!

(*Tut druhi raz zvoniać, «na Sanctus», i pačynajecca Kanon, abo najvažniejšaja i niaźmiennaja čaść Imšy śv*).

KANON IMŠY ŚV.

Malitvy prad Kansekracyjaj

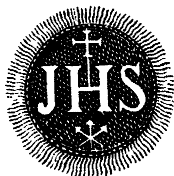
Ciabie, najłaskaviejšy Ojča, praz Jezusa Chrysta, Syna Tvajho, pakorna prosimo j molim, kab pryniaŭ i pabahasłaviŭ hetyja dary, hetyja padarki, hetyja śviatyja čystyja achviary, jakija Tabie składajem pradusim za Kaścioł Tvoj Śviaty Katalicki, kab jaho abdaryć supakojem, ścierahčy, zadzinič i kiravać mieŭ łasku pa ŭsim ziamnym kruzie, razam z słuhoju Tvaim Papiežam našym *N.* i biskupam našym *N.*, a tak-ža z usimi pravaviernymi pakłońnikami katalickaj i apastolskaj viery.

Pomni, Boža, ab słuhach i słužkach Tvaich *N. N.* (*tut uspomni tych z žyvych, za katorych chočaš malicca*) i ab usich tut prysutnych, čyja viera Tabie znanaja i pabožnaść viedamaja, za kaho Tabie achviarujem, abo katoryja Tabie achviarujuć hetuju achviaru chvały, za siabie i za ŭsich svaich, za adkupleńnie duš svaich, za nadzieju zbaŭleńnia i scaleńnia

svajho, i addajuć Tabie, Bohu viečnamu, žyvomu i praŭdzivamu šlubavańni svaje.

Biaručy ŭdzieł i pavažajučy pamiać pradusim prasłaŭlenaj, zaŭsiody Dzievy Maryi, Rodzički Boha j Zbaŭcy našaha Jezusa Chrysta, a tak-ža apastołaŭ i mučanikaŭ Tvaich, dy ŭsich śviatych Tvaich, praz jakich zasłuhi j malitvy daj nam, kab my ŭ-va ŭsich patrebach Tvajoj pomačaj byli ŭzmocnieny. Praz taho-ž Chrystusa, Zbaviciela našaha. Amen.

Voś-ža prosim Ciabie, Boža, łaskava prymi achviaru słužeńnia našaha, ale j cełaj siamji Tvaje, i dni našyja ŭładź u Tvaim supakoi, a vyrvi nas ad viečnaj zahuby dy da stady vybranych Tvaich zaličy. Praz Chrystusa Zbaŭcu našaha. Amen.

Kansekracyja i Padniasieńnie

Ciapier pačynajecca najvažnajiejša častka Imšy śv. – Kansekracyja, abo pieramiena chleba j vina ŭ Cieła j Kroŭ Chrystovu, jakuju vykonyvaje śviatar słavami Chrystusa:

«Biarecie j ješcie z hetaha ŭsie, heta bo jość Cieła majo»;

«Biarecie j piecie ź jaho ŭsie, bo hety jość Kielich Kryvi maje, Novaha i Viečnaha Zakonu, Tajnica viery, jaki za vas i za mnohich prality budzie na adpuščeńnie hrachoŭ».

«Heta skolki razoŭ ździajśniàcimiacie, ździajśniajcie na maju pamietku».

Skazaŭšy hetyja słovy nad chlebam i vinom, śviatar padymaje ich i heta jość Padniasieńnie. Tady treci raz zvoniać. U časie Padniasieńnia ŭzhlań na Hostyju, a potym i na kielich i kažy:

«Budź viečna pachvalony Haj-śviaciejšy Sakrament, praŭdzivaje Cieła i Kroŭ Zbaŭcy našaha Jezusa Chrystusa».

Malitvy pakonsekracyjnyja

Na hetyja dary miej łasku, Boža, miłym i łaskavym voblikam uzhlanuč i pryniać ich, jak mieŭ łasku pryniač dary spraviadlivaha słuhi Tvajho Abiela, j achviaru patryjarcha našana Abrahama, dy tuju, što Tabie achviaravaŭ najvyšejšy Tvoj śviatar Melchizedech, śviatuju achviaru, niavinnuju, Hostyju.

Pakorna prosim Ciabie, Usiomahutny Boža, zahadaj hetaje zanieści praz ruki śviatoha anieła Tvajho na vysoki aŭtar Tvoj, prad voblik boskaha Tvajho Majestatu,

kab tyja z nas, jakija, prybližajučysia da aŭtara hetaha, pryjmajuč Najšviaciejšaje Cieła i Kroŭ Syna Tvajho, byli napoŭnieny ŭsiakim niabiesnym bahasłavienstvam i łaskaj. Praz taho-ž Chrystusa Zbaŭcu našaha. Amen.

Pomni tak-ža, Ojča Niabiesny, ab słuhach i słužnicach Tvaich, što papiaredzili nas iz znakam viery j śpiač snom supakoju. (*Tut uspomni dušy pamioršych, za katorych chočaš malicca*). Hetym dušam, Ojča, i ŭsim supačyvajučym u Chryście, prosim, daj miesca patoli, śviatła j supakoju. Praz taho-ž Chrystusa Zbaviciela našaha. Amen.

Nam tak-ža hrešnym słuham Tvaim (*tut udersia ŭ hrudzi*), majučym nadzieju ŭ vialikaści źmiłavańnia Tvajho, daj jakuju častku j supolnaść z Tvaimi śviatymi apastołami j mučanikami dy ŭsimi śviatymi Tvaimi, da jakich supolnaści, prosim, dapuści nas nia tak dziela zasłuhaŭ našych, jak dziela ščodraści miłaserdzia Tvajho. Praz Chrystusa, Zbaŭcu našaha. Praz Jaho, ź Jim i ŭ Jim chaj budzie Tabie, Boža, ŭsioma-

hutny Ojča, u jednaści Ducha Śviatoha, češć i chvała na vieki viečnyja. Amen.

(*Tut čaćviorty raz zvoniać — na « Pater noster »*).

Pater noster (Ojča naš)

Zahadami zbaŭlennymi napomnienyja i boskim nastaŭleńniem pavučanyja, advažvajemsia havaryć: Ojča naš, katory jošč u niebie i h. d. (*zhavary da kanca*).

Vybavi nas, prosim Ciabie, Boža, ad usialakich niaščaściaŭ, minułych, ciapierašnich i budučych i praz zastupnictva bahasłaŭlonaj i prasłaŭlonaj zaŭsiody Dzievy Maryi, Matki Božaj, z bahasłaŭlonymi apastołami Tvaimi Piatrom i Paŭłam, tak-ža Andrejem i z usimi śviatymi, daj miłaściva supakoj u dni našyja, kab pomačaj miłaserdzia Tvajho ŭzmocnienyja, i ad hrachu byli zaŭsiody volnyja, i ad usiakaj tryvohi biaśpiečnyja. Praz-taho-ž Zbaŭcu našaha, Jezusa Chrysta, Syna Tvajho, što z Taboju žyvie j vaładara ŭ jednaści Ducha Śviatoha Boh, praz usie viaki viečnyja. Amen.

Agnus Dei (Baranak Božy)

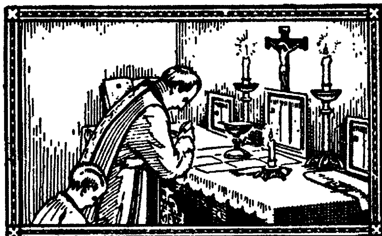
Baranak Božy, što zmyvaješ hrachi śvietu, zžalsia nad nami.

Baranak Božy, što zmyvaješ hrachi śvietu, zžalsia nad nami.

Baranak Božy, što zmyvaješ hrachi śvietu, abdary nas supakojem.

Jezu Chryste, Vaładaru, što skazaŭ svaim apastołam: Supakoj astaŭlaju vam, supakoj moj daju vam, nie hladzi na hrachi maje, ale na vieru Kaścioła Tvajho i pavodle voli Tvaje miej łasku abdaryć jaho supakojem i źjadnać. Katory žyvieš i vaładaryš Boh na vieki viečnyja. Amen.

Chryste Jezu Vaładaru, Synie Boha žyvoha, jaki z voli Ajca, spravaju Ducha Śviatoha, praz śmierć svaju ažyviŭ śviet, vybaŭ mianie praz hetaje Najśviaciejšaje Cieła i Kroŭ Tvaju ad usich niepravotaŭ maich i ad usiaho błahoha dy spryčyni, kab ja zaŭsiody spaŭniaŭ Tvaje prykazańni j nie dapuskaj, kab ja kali adłučyŭsia ad Ciabie. Katory z tym-ža Boham Ajcom i Ducham Śviatym žyvieš i vaładaryš Boh na vieki viečnyja. Amen.

Kamunija

Ja nia hodny, Zbavicielu, kab Ty ŭvajšoŭ pad dach moj, ale skažy tolki słovam i azdaravieje duša maja. (*Try razy. Tut zvoniać pjaty raz i apošni*).

Kali nia prystupaješ da Kamunii śv., to pryjmi prynamsi Kamuniju duchovuju, heta značа, dušoju žadaj i prasi, kab Jezus zyjšoŭ da serca tvajho. Pry hetym hetak malisia:

O najmilejšyi Jezu moj! Kali ja siańnia nie mahu pryniać Ciabie sakramentalna i vidoma da serca majho, dyk dazvol prynamś, kab ja rozumam, volaj i pačućciom maim praz vieru, nadzieju j luboŭ złučyŭsia z Taboju. Vieru ŭ Ciabie, Boža i Zbaŭca moj, u Tabie nadzieju maju, i lublu Ciabie nad

usio. Pryjdzi, najmilejšy moj Zbavicielu, da dušy maje i ŭśviaci jaje, vaźmi serca majo j ačyść ad usiakakaha brudu, ścieražy mianie ad hrachu j nie dazvol mnie adłučycca ad Ciabie.

III. – ZAKANČEŃNIE IMŠY ŚV.

Apošnija malitvy

Boža moj! Prašu Ciabie dziela hetaj Achviary, jakaja adbyłasia za nas hrešnych, daj nam praŭdzivy žal za hrachi j achvotu ščyraj papravy, daj nam haračuju luboŭ da Ciabie, kab my Ciabie miłavać nikoli nie pierastavali.

Abdary nas pilnaściaj u vykonvańni našych abaviazkaŭ, daj pomač u našych štodziennych turbotach i pracach, daj nam čystaść žyćcia, strymlivaść ad błahich pažadańniaŭ. Urešcie, abdziali nas, Boža, usimi łaskami patrebnymi da chryśjanskaha žyćcia.

Prosim Ciabie, Ojca naš, barani ad usich niebiaśpiekaŭ tych, katorym Ty dazvoliŭ być udziejnikami Tvaich śviatych Tajnicaŭ Praz Chrystusa Zbaŭcu našaha. Amen.

Bahasłavienstva

† Chaj nas bahasłavić Usiomahutny Boh Ajciec i Syn i Duch Śviaty. Amen.

Evanelija pa Imšy śv.

(śv. Jan 1, 1–14)

Na pačatku było Słova, i Słova było ŭ Boha, i Boham było Słova. Jano było na pačatku ŭ Boha. Usio praz jaho stałasia, i biaz jaho ničoha nie stałasia z taho, što stałasia. Ŭ im było žyćcio, a žyćcio było śviatłom ludziej, a śviatło ŭ ciemry śviecić, i ciemra jaho nie aharnuła.

Byŭ pasłany Boham čałaviek, jakomu było imia Jan. Jon pryjšoŭ na paśviedčańnie, kab dać paśviedčańnie ab śviatle, kab usie

vieryli praz jaho. Nia byŭ jon śviatłom, ale kab paśviedčańnie daŭ ab śviatle.

Było praŭdzivaje śviatło, što aśviačaje kožnaha čałavieka, na hety śviet prychodziačaha. Na śviecie byŭ i śviet praz Jaho staŭsia, adyž śviet nie paznaŭ Jaho. Pryjšoŭ da svaich, a svaje nie pryniali Jaho. A katoryja pryniali Jaho, daŭ im mahatu stacca synami Božymi, tym, što vierać u imia Jaho, što nia z kryvi, ani z voli cieła, ani z voli muža, ale z Boha naradzilisia. *I Słova stałasia Ciełam i prabyvała pamiž nami* — i my vidzieli słavu Jaho, słavu jak adzinarodnaha ad Ajca — poŭnaje łaski i praŭdy.

MALITVY PADČAS IMŠY ŚV.

(uziatyja z razmyšleńniaŭ)

« Z kožnaj Imšy śv. možam mieci tuju samuju karyść, jakuju Chrystus vysłužyŭ nam u Vialikuju Pjatnicu praz śmierć svaju kryžovuju ».

(śv. Tamaš z Akvinu)

Intencyja

O Boža Miłaścivy! Pryjmi achviaru Syna Svajho, ŭ jakoj praliŭ Jon za nas da apošniaj kapli Kroŭ Svaju darahuju. U złučeńni z Taboju, o Chryste, składaju achviaru hetu rukami śviatara z toju dumkaju, jakuju mieŭ Ty Sam, Jezu Miły, kali kanaŭ za hrachi śvietu j maje. Złučajučy dumki maje z Tvaimi, o Chryste Jezu, budu razvažać apošnija chviliny žyćcia Tvajho, budu vučycca ciarpieć uśled za Taboju.

I. PRYHATAVAŃNIE

(Ad pačatku da Achviaravańnia možna malicca stojačy)

Jezus abmyvaje nohi Apastołam. O, Zbaŭca Najmilejšy! Abmyj dušu maju z usieńkaj plamy hrachu, ačyść pačuććio majo, paśviaci jaho, kab moh ja złučycca z hetaj achviaraj śviatoju, jakuju Sam achviaravaci maješ na aŭtary praz duchoŭnaha achviarnika, słuhu Tvajho. Maryja, Maci Božaja i maja Zastupnica, śviaty Janie, śviataja Mahdalena, uprasiecie ad Boha dla mianie tyja pačuvańni, jakija vas ažyŭlali pry kryvavaj achviary na Kalvaryi.

* * *

Chrystus u Sadzie Aliŭnym. Uvažaj, duša maja, na Boha žurbami prybitaha, potam ablitaha i kryvioj, tvaram na ziamlu pachilenaha. Jon płača za tvaje hrachi... i ty płač ź Im razam, molačy, kab daŭ Jon spaznač tabie hańbu hrachu i niahodnaść čałavieka.

* * *

Zdrada Judaša. O moj Jezu, kolki-ž razoŭ ja praz hrech vyraksia Ciabie, pryjaciela najmilejšaha i ajca łaskavaha: naviet i ŭ tym časie, kali prad ludźmi vydavałasia, što ja vierny Tabie. Daruj mnie tak, jak i niaviernamu apastołu svajmu, kali toj vyrakaŭsia imieńnia Tvajho. Lepš užo mnie ŭmierci, čym zapradaci praz hrech Ciabie, Boha majho.

* * *

Chrystus prad Kajfašam. Ty viedaŭ dobra, o Jezu, što pryznaŭšy Ciabie Boham prad Kajfašam, nia minieš hnievu jaho j prysudu śmierci. Vučyš mianie praz heta, što nia treba nikoli bajacca vyznavać praŭdu. Ja budu śmieła pryznavacca, što vieru Tabie i prava Tvajo pryznaju. O Zbaŭca moj! Ja być chacieŭ-by adnym z tych, jakich prad Ajcom svaim u niebie za svaich pryznaješ, a jakija nia vyraklisia Ciabie prad ludźmi. Pamažy-ž mnie, o Chryste, być Tvaim vučniem, ciapier i na viečnaść.

* * *

Ad Kajfaša da Piłata. Piłat pytajecca: « Što takoje praŭda? » i zaraz adchodzić, kab nie pačuć Boskaha słova. A kolki-ž ludcoŭ nie dajšło da paznańnia Ciabie, bo praŭdy bajacca Tvaje i abminajuć čymchutčej hołas Božy! I ja sam, ci zaŭsiody staraŭsia sercam adhadać Ciabie, pavieryć, palubić? Ci-ž lublu razmyšlaci ab cudoŭnym žyćci Tvaim? Ci-ž starajusia čućcio majo, słova i čyn moj budavać na pravoch Tvaich? Ci-ž stojka šukaju spraviadlivaści Tvaje? Ci stojka staju za praŭdu? Zžalsia nada mnoju, Chryste, j pamažy mnie žyć spraviadliva!

II. ACHVIARA

(Ad Achviaravańnia da Kamunii)

Chrystus prad Heradam. Jezus, Syn Božy, zamaŭčaŭ prad Heradam — raspuśnikam. Nie chacieŭ pramović, kab pakarać hrešnuju jaho cikaŭnaść i pryhanić ahidu žyćcia jaho raspusnaha. Jezu, pramaŭlaj da mianie zaŭsiody dumkami śviatymi, nie zvažajučy na hrešnaść maju!

* * *

Chrystus bičavany. Što za styd i bol dla tak čystaj asoby Jezusa! Źniavažyli Jaho prad natańpam rasšalełych ludziej, raździavajučy i bjučy biaz litaści. Chrystus cierpič za maju biasstydnaść — sam niavinny, biez najmienšaj hrachu plamki. O Boža, ŭsie svaje ciarpieńni j ja achviaruju za ŭsich, što raspustaju siabie hańbiać.

* * *

Piłat abmyvaje ruki. Jak pałachlivy Piłat, tak i ja mo, łhaŭ niaraz sam prad saboju, kab apraŭdać siabie? A Boh-ža čytaje ŭ sercy ludzkim. Ačyść, o Boža, mianie ad hańby, kab čysty j biaźvinny ŭznasiŭ ja da nieba vočy maje!

* * *

Ecce homo! (Vo całaviek!). Niekali stanu ja prad Boham na sud. «Vo całaviek, vo jaho žyćcio!» —skaža moj Sudździa Najvyšejšy. O Jezu, chto-ž z hrešnych vydziaržyć na sabie Tvoj hnievu zrok za zmarnavańnie daraŭ Tvaich?

Budźža, o Jezu, dobrym dla mianie ŭ tuju strašnuju časinu!

* * *

Naruha nataŭpu. «Kryžuj Jaho, kryžuj!» — voś strašny kryk narodu, katory niadaŭna spatykaŭ Chrystusa jak Mesyjaša. Źmiennaść serca ludzkoha, sapraŭdy, nia maje hranic. Siahońnia: «Hozanna!» — a zaŭtra: «Kryžuj!» Voś zapłata niasutrymnaj nienaviści za haračuju miłaść. O śviataja Achviara za ludztvo hrešnaje! Jak-ža serca Tvajo musiała ścisnucca na heny dziki hołas šalonych, ačmučanych ludziej. I jaki-ž ja šalony, kali paznaŭšy praŭdu Tvaju, jašče maju da hrachu pryvyčnaść!

KANON IMŠY ŚV.

(Treba klenčyć)

Jezus pad kryžam. O Boža, chto apiša tuju strašnuju chvilinu, kali vydany byŭ prysud śmierci na Syna Tvajho najmilejšaha! Pad ciažaram kryža Chrystus idzie na Holhotu, chistajučysia ad źniamohi paśla biaźlitos-

naha bičavańnia dy roznych źniavah. Jak-ža strašnym koštam zbaviŭ nas Jezus, koštam žyćcia svajho maładoha: kryvioj i śmierciaj. O Jezu, Chryste-Boža, pazvol i mnie, biedna-mu dziciaci j pryjacielu Tvajmu, iści śledam kryvavym Tvaim!

* * *

J e z u s a d a k r y ž a p r y b i v a j u c. Ach moj Boža, malitva maja, heta — hołas kryvi j śloz Tvajho Syna: nie adkinieš jaje. Tuju kroŭ ran Jahonych, tyja ślozy Jaho vačej: usio achviaruju Tabie za suspolnaść katalickuju, za Ajca Śviatoha, za biskupaŭ i śviataroŭ, za parachviju našu, za siamju maju j za cełу narod Biełaruski; za maich pryjacielaŭ i za vorahaŭ; tak-ža za tych, chto prasiŭ maje malitvy. Boža, budź miłaścivy śvietu całamu!

* * *

J e z u s n a k r y ž y. Achviara kryvavaja z kryža! Śviataja Hostyja Aŭtarà! Ćeść Tabie, Chryste, z usich sił dušy maje! Serca majo da Ciabie naležyć. « Kali

budu ŭźniaty, paciahnu ŭsich da siabie», — voś słovy Tvaje. O Jezu, byt moj i žyćcio majo addaju Tabie. Paciahni mianie da Siabie. Paciahni za saboju śviet cely svajoju strašnaju Achviaraj. Pryjdzi valadaretva Tvajo!

* * *

Jezus molicca z kryža. O Jezu, raśpiaty na drevie kryžovym! Ty nie zabyŭsia i ŭ apošniaj chvilinie malicca za nas, kažučy: « Ojča, daruj im, bo nia viedajuć, što robiać». Miej litaść nad tymi, što ŭ pryviazanaści da hrachu adyjšli na śviet toj dy cierpiać balučaje ačyščeńnie. Źmienš bol ich i vyzval tych, što cierpiać moža z maje pryčyny.

* * *

Siem słoŭ z kryža. «Ojča, daruj im»... Nie pamiataj, Boža, našaj praviny j ajcoŭ našych dy nie rabi pomsty za hrachi našy.

«Siańnia budzieš sa mnoj u rai»... Ja vielmi słaby, Boža moj, ale zaŭsiody ŭ Tabie nadzieja maja. Pazvol mnie dajści da Ciabie.

«Žančyna, voś Syn tvoj»...

Vaźmi j mianie, Matuchna, za syna svajho.

« Eli — Eli, Boža moj, Boža moj, čamu-ž Ty akinuŭ mianie »? U ciažkuju minutu žyćcia ŭspamažy, Boža, słaby duch moj!

« Smahnu »... Chryste, zapali ŭ žyłach maich pał da praŭdy, cnoty, charastva, — ho ŭsio heta ź nieba jość.

« Dakanałasia »... Ŭsio kančajecca: i muki j ślozy. Daj Boža, kab mety žyćcia majho nikoli nia zhubiŭ ja.

« U ruki Tvaje addaju ducha majho »... Jezu, budź pry majoj śmierci!

* * *

Jezus umiraje. Hledziačy, Jezu, na cudoŭnuju śmierć Tvaju, bilisia ludcy ŭ hrudzi svaje ad žalu, a sotnik pryznaŭ, što Ty sapraŭdy Syn Božy. Z pakoraj uderusia j ja ŭ hrudzi, bo ŭmiraješ i za maje hrachi. Ale śmierć Tvaja napaŭniaje, serca majo nadziejaj, bo achviara Tvaja, zmyvaje hrachi śvietu». Baranak Božy, dziela majho zbaŭleńnia zabity, zžalsia nada mnoju!

III. ZAKANČEŇNIE

(Ad Kamunii da kanca. Možna malicca stojačy)

Chrystus u hrobie. Chryste, Vybaŭca moj! Kolki razoŭ pryjmaju Ciabie samoha ŭ Eŭcharystyi, prašu sercam całym: kab istota błahaja maja nia była hrobam zimnym dla Ciabie! Daj, o Jezu, kab złučajučysia z Taboj u Kamunii, pieramianiŭsia ja ŭ Ciabie Samoha, nabirajučy siły Božaje Tvaje. žyvi Boža, zaŭsiody ŭ całaj istocie majoj, pranikajučy jaje ciapłom Tvaje łaski, ahniom Tvaje miłaści. Pryznajusia, što ja hetaha niahodny, Boža moj, ale-ž Ty dziela dabra dušy maje zyjšoŭ až da hrobu: nie dapuści-ž zmarnavacisia zasłuham kryvi, Tvaje ŭ dušy majoj. Ačyšč mianie!

* * *

Z umioršych paŭstańnie. Ustaŭ Ty z hrobu, Chryste, admienienym na ciele, pakidajučy tolki šled piaci Ran. Daj, o Jezu, j mnie łasku adziecca ciełam admienienym naŭzoram

Tvaim, kali ŭstanu na sud Tvoj strašny Tryvohaj prajmajuć mianie słovy Apastoła Tvajho: «Usie z hrobu ŭstaniem, ale nia ŭsie pieramienieny budziem». Dyk malu Ciabie, o Jezu, kab cieła Tvajo śviatoje i kroŭ darahaja, što ŭ Kamunii pryjmaju, ŭścierahli mianie na žyćcio viečnaje.

* * *

Ŭniebaŭšeście. O Chryste Jezu, zasyłaju jaščė ščyruju prośbu maju dziela zbaŭleńnia majho i chvały Tvaje. Abiacaju ŭ cełym žyčci maim šukač voli Tvaje, a ścierahčysia hrachoŭ z usie siły maje. Zmacuj, o Jezu, hetu achvotu maju: daj mnie zrazumieńnie prava Tvajho kab nia błudziŭ ja, nie paznajučy dabra i zła. Malu Ciabie praz tajnicy Tvajho Zhrobuŭstannia dy Ŭniebaŭšeścia: budź pry mnie ŭ spakušeńniach žyćciovych dy ŭ apošniuju chvilinu majho, ziamnoha bytavańnia. Amen.

MALITVY

Paśla cichaj Imšy śv.

Try razy: Pryvitana budź i h. d.

Pazdaroŭlena budź Kniahinia, Maci Miłaserdzia j Nadzieja naša — budź pazdaroŭlena! Ciabie kličam my vyhnanyja dzieci Jevy, da Ciabie ŭzdychajemo sa stohnam i płačam na hetaj śloz dalinie. A Ty, o Zastupnica naša, svaje miłasernyja vočy źviarni na nas! A Jezusa, bahasłaŭlony płod ułońnia Tvajho, nam pa vyhnańni hetym akažy. O spahadna, o litosna, o miłaja Dzieva Maryja!

— Malisia za nas, śviataja Maci Boža.

— Kab stalisia my hodny abiacańniaŭ Chrystovych.

Malitva

Boža, prypyniśča našaje j siła, ŭzhlań łaskava na narod, što Ciabie molić, i praz zastupnictva Ba-

hasłaŭlonaj i Bieźvinnaj Dzievy Maci Božaj Maryi, z śviatym Jozefam, jaje Ulublencam, śviatymi apastołami, Tvaimi Piatrom i Paŭłam dy z usimi śviatymi, pasłuchaj litosna j łaskava prośby, jakuju za navarot hrešnych, za svabodu i ŭzvyšeńnie śviatoje Maci Kaścioła da Ciabie zanosim. Praz Chrysta Zbaviciela našaha. Amen.

Śviaty Michale Archaniele, barani nas u zmahańni; proci złości j chitraści šatana budź nam abaronaj! Chaj Boh jaho ŭstrymaje, pakorna taho prosim; a Ty, o Kniaziu vojska niabiesnaha, šatana j inšych złych duchaŭ, što na zhubu duš ludzkich pa śviecie łunajuć, pry pomačy Božaj skiń u piekła. Amen.

* * *

Boža, budź bahasłaŭlony.

Bahasłaŭlona Jaho Imia śviatoje.

Bahasłaŭlony Jezus Chrystus praŭdzivy Boh i Čałaviek praŭziby.

Bahasłaŭlona Imia Jezusava.

Bahasłaŭlona Jaho Najśviaciejšaje Serca.

Bahasłaŭlony Jezus u Najśviaciejšym Sakramencie.

Bahasłaŭlona Vialikaja Boža Maci Maryja Najśviaciejša.

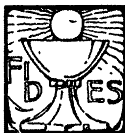
Bahasłaŭlona Jejnaje śviatoje i Biaźvinnaje Začaćcie.

Bahasłaŭlona Imia Maryi, Dzievy i Matki.

Bahasłaŭlony śviaty Jozef, Jajo Pračysty Ulubleniec.

Bahasłaŭlony Boh u svaich Aniołach i ŭ Śviatych svaich.

Najśviaciejšaje Serca Jezusa — zžalsia nad nami (*Try razy*).

NIEŠPAR

Niešpar — heta nabaženstva viačerniaje; składajecca z 5 psalmaŭ, himnu, Magnificat (pieśnia N. Dzievy Maryi) i malitvaŭ. Niešpar tym roźnicca ad Imšy, što ŭ im niama achviary, jakaja stanović sutnaść Imšy św.

Ojča naš... Pryvitana budź...

℣. † Boža, prybudź mnie na pomač,

℟. Božazbaŭca moj, paśpiašy mnie na ratunak.

Chvała Ajcu...

Psalm 109

Skazaŭ Hospad (Boh) majmu Ŭsiospadaru (Mesyjašu): siadź pravaruč mianie.

Pakul nie pałažu vorahaŭ tvaich, padnožžam noh tvaich.

Berła mocy tvaje spuścić Hospad iz Syjonu: panuj pasiarod niepryjacielaŭ tvaich.

Pry Tabie pavadyrstva ŭ dzień mocy Tvaje razam z jasnaściu

śviatych, z ułońnia pierad śvietam Ja radziŭ ciabie.

Prysiahnuŭ Boh i kajacca nia budzie: Ty jošč Śviatar navieki vodle abradu Melchizedechavaha.

Hospad pravaruč ciabie, pakanaŭ karaloŭ u dzień svajho hnievu.

Budzie sudzić narody i dakanaje ruiny, pachilič mnohim na ziamli hałovy.

Ŭ darozie z ručaju pič budzie, *) hałavu dzielahetaha padnimie.

Chvała Ajcu...

Psalm 112

Chvalecie, dzieci, Boha, chvalecie imia Božaje.

Chaj budzie imia Hospadava, bahasłaŭlona adciapier i až navieki.

Ad uschodu sonca až da zachodu słaŭnaje imia Bohava.

Vysoki bo Hospad nad usie narody i nad niebam słava Jahona.

Chtož jak Hospad Boh naš, jaki prabyvaje na vyšyni, adyž vidzić nizkich na ziamli j na niebi.

Z ziamli padymaje słaboha, a z śmiaćcia vyvyššaje ubohaha.

*) Daroha aznačaje tut žyćcio Mesyjaša, a ručaj – usie ciarpieńni jahony.

Kab dać Jamu miesca razam z pavadyrami, z vierchavodami dla svajho rodu.

Jon čynić, što biaździetnaja matka, ŭ domie ciešycca synami.

Chvała Ajcu...

Psalm 121

Uzradavaŭsia ja tym, što mnie było skazana: pojdziem u dom Božy.

Stali nohi našyja, ŭ sieniach tvaich, Jeruzalimie.

Jeruzalimie, što budueššia jak horad, ty złučaješ usich u sabie.

Bo tudy chadzili ŭsie pakaleńni Božyja, kab pavodle zakonu Izraelavaha słavić imia, Bohava.

Tam pastaŭleny sudździoŭskija trony, trony ŭ domie Davida.

Prasiecie supakoju dla Jeruzalimu, j dastatku dla miłujučych jaho.

Niachaj budzie supakoj u ścienach tvaich i dastatak u budynkach tvaich.

Dziela bratoŭ i bližnich maich, prašu dla ciabie supakoju.

Dziela domu Bohaspadara našaha, dabra dla ciabie žadaju.

Chvała Ajcu...

Psalm 126

Kali Boh nia zbuduje domu, daremna trudziacca tyja, što jaho budujuć.

Kali Boh nie ŭściaraže miesta, daremna nia śpić toj, što ściaraže jaho.

Daremna vam ustavać dodnia, ustavajcie adpačyŭšy, chto pracaj strudžany.

Jon son daje svaim miłym: voś syny, zapłata płodu ŭłońnia, buduć Božaj spadčynaj.

Jakimi strełу ŭ rucce silnaha, takimi buduć syny pakryŭdžanych.

Bahasłaŭlony čałaviek, jaki, hetak spoŭniŭ žadańnie svajo, nie zaŭstydajecca, kali havaryć budzie ŭ sudzie ź niepryjacielami svaimi.

Chvała Ajcu...

Psalm 147

Chvali Hospada Jeruzalimie, chvali, Syjonie, tvajho Boha.

Bo ŭzmacavaŭ zasovy bramaŭ tvaich i bahasłaviŭ synom tvaim.

Jon daŭ supakoj u hranicach tvaich i nasyčaje ciabie zbožžam najlepšym.

Jon pasyłaje zahady Svaje na ziemlu i vielmi razychodzicca skora słova Jahona.

Jon pasyłaje śnieh jak voŭnu, a imhłu rassypaje, moŭ popieł.

Jon kidaje lod, jak hrudy — pierad sciužaj jaho chto-ž ustoić?

Paśle słova Svajo i rastopić ich, pavieje viecier Jahony j papłyvuć vody.

Jon abjaŭlaje słova Svajo Jakubu, spraviadlivaść i pastanovy Svaje Izraelu.

Nia čyniŭ tak nivodnamu narodu, pastanovaŭ Svaich nie adkryŭ im.

Chvała Ajcu...

Ad pačatku i prad viakami ja stvórana i až da budučaha vieku być nie pierastanu, a ŭ śviatoj sialibie prad Im ja służyła.

Bohu chvała.

Ave maris stella

Ave Maris stella,
Dei Mater Alma,
Atque semper Virgo,
Felix coeli porta.
Sumens illud Ave
Gabrielis ore.

Funda nos in pace.
Mutans Hevae nomen.
Solve vincla reis,
Profer lumen caecis,
Mala nosta pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse Matrem,
Sumat per Te preces,
Qui pro nobis natus,

Vitaj zorka mora,
Karmicielka Boha
I zaŭsiody Dzieva,
Da nieba daroha.
Ŭziaŭšy pryvitannie
Z vusnaŭ Habryjela,
Daj spakoj nam mocny
Źmienaj imia Evy.
Z vinnych skiń akovy,
Zrok daruj niavisnym,
Vyzval nas ad hrechu
Abdary ŭsim dobrym
Pakažysia Matkaj,
Niachaj pryjmie prośby,
Chto dla nas radziŭsia,

Tulit esse Tuus.	Być Tvaim nia hardziŭ.
Virgo singularis,	Dzieva niazvyčajna
Inter omnes mitis,	Miž usich pakorna,
Nos culpis solutos,	Nam daruj niavinnaść,
Mites fac et castos.	Pakoru i čystaść.
Vitam praesta puram,	Daj žyćcio čystoje
Iter para tutum,	Šlach zhatuj biaśpiečny
Ut videntes Jesum,	Vidziačy Jezusa,
Semper collaetemur.	Kab ciešyliś viečna.
Sit laus Deo Patri,	Chvała Bohu Ajcu,
Summo Christo decus,	I Chrystusu słava,
Spiritui Sancto	I Duchu Śviatomu,
Tribus honor unus.	Trom adnaki honar.
Amen.	Amen.

℣. Pazvol mnie chvalić Ciabie, Dzieva Najśviaciejša.

℟. Daj mnie moc proci Tvaich niepryjacielaŭ.

Magnificat

Vialikomič duša maja Hospadu i ŭzradavaŭsia duch moj u Bohu, maim Zbaŭcy.

Bo ŭzhlanuŭ na pakornaść słuhi Svaje: adhetul voś bahasłaŭlonaju zvacimuć mianie ŭsie narody.

Bo vialikija rečy ŭčyniŭ mnie Toj, što mahutny jość i śviatoje imia Jahona.

A miłaserdzie Jahona z pakaleńnia ŭ pakaleńnie, dla tych, što Jaho bajacca.

Učyniŭ mahutnaść rukoju Svajoju i rassiejaŭ tych, što vynosiacca dumkami svajho serca.

Skinuŭ mocnych z pasadu, a pakornych pavysiŭ.

Dabrom zdavoliŭ hałodnych, a bahatych z ničym adpraviŭ.

Pryniaŭ słuhu Svajho, Izraela, ŭspomniŭšy ab Svaim miłaserdzi.

Jak havaryŭ da ajcoŭ našych, da Abrahama i patomstva jaho navieki.

Chvała Ajcu...

Malitva

Daj nam, słuham Tvaim, prosim Ciabie, Božaspadaru, ciešycca zaŭsiodnym zdaroŭjem dušy j cieła, i praz słaŭnaje zastupnictva bahasłaŭlonaj zaŭsiody Dzievy Maryi ad ciapierašniaha smutku być volnymi j karystacca ź viečnaj radaści. Praz Chrystusa Zbaŭcu našaha. Amen.

---

† Pomač Božaja niachaj budzie z nami.

Ciapier i zaŭsiody i na vieki viečnyja. Amen.

RUŽANIEC

Intencyja

Ŭ imia Ajca i Syna i Ducha Śviatoha. Amen.

Pryjdzi, Duchu Śv., napoŭń sercy Svaich viernych i ahoń lubovi Tvaje ŭ ich zapali!

O, Jezusie, naš Zbavicielu, achviaruju Tabie hety ružaniec na bolšuju chvału Tvaju j na čeść Najśviaciejšaje Matki Tvaje dy za zbaŭlennie dušy maje.

Žadaju ŭsich adpustaŭ de hetaj malitvy pryviazanych.

Vieru ŭ Boh... 3 Pryvtf... Chvała Ajc...

ČASTKA RADASNAJA

Tajnica I

Dabravieščannie

Anieł źviaščaje Maryi, što Boh vybraŭ jaje na matku Zbavicielu. Śviataja Dzieva z pakoraj zhadžajecca i Syn Božy ŭčałaviečvajecca ŭ jejnym čystym łonie.

O Słova Pradviečnaje, što ź lubaści k nam stałasia Ciałam, češć najvyšejšuju addaju Tabie!

Dzievańka Božaja, daj, kab, idučy ŭ Tvaje ślady, staŭsia ja sapraŭdy pakorny.

Ajče naš...

Pryvitana budź... (10)

Chvała Ajcu...

Budu pakorny!

Tajnica II

Adviedziny śv. Alźbiety

Pa dabravieščanni Maryja adviedvaje Śv. Alžbietu Matku Śv. Jana Chryściciela, kab achviaravać joj svaje usłuhi. Henyja adviedziny byli krynicaj łaski dla Śv. Jana j matki jahonaj.

Jezusie dobry, adviedaj serca majo dy napoŭń jaho miłaściej da bližnich i usłužlivaściej!...

Dzieva Śviataja, pryčynisia, kab kožnyja našyja naviedziny byli uśviačany henymi cnotami!

Ajč... Pryv... Chv...

Dabradziejnaść.

Chrystovyja narodziny

Rodzicca Jezus u Betlejemie, ŭ stajency u vialikaj biadocie. Choč biaskonca bahaty — robicca ubohim z lubovi k nam.

O miły Jezu, chtož nie pakachaje Ciabie ŭ Tvaim biazdolli!

Dziavica Božaja, pamažy adarvač serca majo ad many hetaha śvietu dy achviaravać jaho Bohu!

Ajč... Pryv... Chv...

Ubostva ŭ duchu.

Vyściarahacca prahavitaści.

Tajnica IV

Achviaravańnie

Sarakavoha dnia paśla Jezusavych narodzinaŭ, Maryja niasie Jaho ŭ śviatyniu j achviaroŭvaje Bohu, sama prytym vypaŭniaje prava ačyščeńnia, choć jano Jaje nie zabaviazvała.

Jezu najpasłušniejšy, Ty paddaješsia pravu, jakoje Ciabie nie zabaviazvała, a ja Tabie naviet nia choču być pasłušnym.

Dzievańka Boža, vobrazie pasłuchmianaści, pamažy vierna Ciabie naśledavać!

Ajč... Pryv... Chv...

Pasłuchmianaść.

Tojnica V

Jezus 12-letni ŭ śviatyni

Dvanaccaciletni Jezus idzie ŭ sviatyniu i prabyvaje tam miž vučonymi. Maryja z Apiakunom Jazepam praz try dni tužliva Jaho šukajuć.

Jezusie miłaserny, pamažy znajści Ciabie praz ślozy ščyraje pakuty!

Matańka najśviaciejšaja, chaj, jak Ty, znajšoŭšy Jezusa, nikoli bolš ź Jim nie rastajusia!

Ajč... Pryv... Chv...

Kajannie i paprava žyćcia.

ČASTKA PASYJNAJA

Tajnica I

Malitva ŭ Getsemani

Pa apošniaj viačery Jezus idzie ŭ vaharod Getsemani, dzie budzie złoŭleny; molicca tam, ablivajučysia potam kryvavym dy paŭtarajučy: « Ojča, nie maja, a Tvaja chaj staniecca vola! ».

Serca Jezusava, poŭnaje horyčy, ŭ Ciabie šukacimu paciechi ŭ sumnaj hadzinie.

Matańka Božaja, kiruj mnoju tak, kab zaŭsiody maja vola zhadžałasia z volej Božaj!

Ajč... Pryv... Chv...

Zhadžacca z volaju Božaju.

Bičavańnie

Piłat asudžaje Zbaviciela na bičavańnie. Lutyja katy bjuć Jaho biaźlitasna i chutka ŭsio najśviaciejšaje Cieła stanovicca adnoju strachotnaju ranaj.

Miły Zbavicielu, Ty ciarpiš biez narakańnia bol i panižeńni, dajža i mnie łasku ciarplivaści kab nie zmarnavaŭ maich ciarpieńniaŭ!...

Matuchna, žalem zranienaja, vymali mnie heta svaim zastupnictvam!

Ajč... Pryv... Chv...

Ciarplivaść.

Tajnica III

Cierniavaja karona

Paśla ubičavańnia, vajary ŭskładajuć Jamu balučuju karonu z kalušak i, bjučy pa joj kijami, strašenna raniać najśviaciejšuju Hołaŭ.

O Jezusie zbalełу, jakža henaja karona zastydžaje maju biassoramnaść, zaskiemłaść!

Dzieva-Matańka Božaja, vymali mnie cnotu samaadračeńnia j adarvańnia ad ziamnoje pustoje roskašy!

Ajč... Pryv... Chv...

Umiarćvieńnie. Strymlivaść.

Tajnica IV

Niasieńnie kryža

Na śmierć asudžany Zbaviciel niasie na Kalvaryju kryž, na jakim umre, i pad ciažaram jahonym trojčy padaje...

O Jezusie, pryhniečany kryžam, a jašče bolš maimi hrachami, daj, kab choć nad Tvaimi ciarpieńniami płakaŭ!...

Najśviaciejšaja Dzieva, chaj duša maja napoŭnicca tymi pačućciami, jakimi Ty była praniata, na muku Jezusa hledziačy.

Ajč... Pryv... Chv...

Vytrymanaść u ciarpieńniach.

Tajnica V

Ukryžavańnie

Urešcie paśla doŭhich mukaŭ i ździekaŭ prybili Jezusa da kryža, na jakim umiraje, achviarujučy svaje zasłuhi i kroŭ za zbaŭleńnie ŭsich ludziej.

O Jezu, na kryžy za mianie umirajučy, pryviažy mianie śviatoj miłaściej Svajoju da Tvajho kryža!...

Dziavica Boža, pamažy kachać ščyra Zbaviciela da kanca žyćcia majho!

Ajč... Pryv... Chv...

Kachannie kryža.

Nie narakać na niavyhady.

ČASTKA CHVAŁY

Tajnica I

Zhrobuŭstańnie

rejciaha dnia paśla svaje śmierci Jezus ustaje z hrobu ŭ nieśmiarotnaj słavie j pakazvajecca svaim pryjacielam.

O zhrobuŭstały Zbavicielu, daj, kab duša maja paŭstała z hrachoŭ da žyćcia łaski!...

Matańka Boža, vymali mnie heta praz svajo bohumiłaje zastupnictva!

Ajč... Pryv... Chv...

Duchovaje adradžeńnie. Ucieki ad hrachu biespavarotna.

Tajnica II

Ŭniebaŭšeście

Sarakavoha dnia paśla zhrobuŭstańnia Zbaviciel uznosicca ŭ nieba u prysutnaści svaich vučniaŭ i zasiadaje pravaruč, Ajca.

O Jezu,Ваładaru słavy, chaj serca majho ŭsie žadańni za Taboju jduć da nieba!...

Dzievańka Boža, daj, kab tak jak Ty, znosiŭ sum biazdolla, i tužyŭ mocna tolki pa niebie!...

Ajč... Pryv... Chv...

Tuhà pa niebie.

Abyjakavaść da ziamnych roskašaŭ.

Tajnica III

Spasłańnie Ducha Śviat.

Na Siomuchu Duch Śviaty zychodzić vidavočna u jazykoch vahnistych na Maryju j Apastołaŭ, jakija pryhatavany byli da hetaha malitvaju.

Prydzi Duchu Śviaty i ŭ majo serca j abdary mianie svaimi darami, a złašča daram malitvy.

Maryja Dzieva, prykładzie malitvy j zusiaredžańnia ducha, pamažy hodna Ciabie naśledavać!

Ajč... Pryv... Chv...

Upadoba da malitvy, asabliva liturhičnaj.

Tajnica IV

Ŭniebaŭziaćcie NDM

Paśla ŭniebaŭšeścia Jezusa, Maci Boža nie pakidaje tužyć pa Tym, Jakoha nadusio kachała, i z henaj tuhi urešcie ŭmiraje. Ale pračystamu cielu Jejnamu śmierć nie zaškodziła; Aniely zaniaśli Jaje z ciełam i dušoju da nieba.

O Jezu najčyściejšy duš ablublaniku, Ty adziny skarb moj dy maja spadzieva!...

Dziavica chvałyhodnaja, vyprasi mnie łasku: žyć tolki dla Zbaviciela i ŭ lubovi da Jaho ŭmiraci!

Ajč... Pryv... Chv...

Pažadaŭnie ščaślivaj śmierci.

Ŭkaranavańnie NDM

Vyvyšanaja nad usie stvareńni Maryja, Kachanaja Dočańka Ajca, najmilejšaja Maci Syna, najniavinniejšaja Ablublanica Ducha Śviatoha — ŭkaranavana nieśmiarotnaj słavaj na Vaładaryniu nieba j ziamli.

O Zbavicielu, najvyšejšy naš Zastupniku! Ty krynica ŭsich łaskaŭ, ale chočaš, kab jany spłyvali na nas praz ruki najmilejšaj Tvaje Matki!

Dzievańka Śviataja, abdarajža jimi ščodra nas Tvaich słuhaŭ i służnicaŭ!

Ajč... Pryv... Chv...

Spadzieva na Maryju.

DAROHA KRYŽA

Intecyja

Nabaženstva « Darohi Kryžovaje » vielmi Bohu miłajc, a nam zbaŭlennakarysnaje. Za kožnaje adpraŭlennie jaho dastupajem, poŭnaha adpustu.

Pieraniasiemsia dumkaju pabožnaj u časy dy miejsca muki Chrystovaj, kali Piłat zasudziŭ Jaho na śmierć, i stupajma za Zbavicielem krok u krok až na haru Galgotu. Starajmasia adčuć Jahonyja ciarpieńni j bol. Pabačym, što Jon z lubovi k nam pryniaŭ na Siabie takuju strašennuju muku, kab zbavić nas ad hrachu j viečnaj kary. Tamu serca naša chaj źmiaknie j razharycca ŭdziačnaj da Jaho luboŭju ŭzajemnaj.

Jezu, ŭkryžavany moj Zabvicielu! Razvažajučy Tvaje muki, chaču pieraprasić Ciabie za hrachi dy padziakavać za vialikuju luboŭ Tvaju j vyprasić łaski vytryvańnia ŭ dabracie. Achviaruju Tabie hetyja malitvy j razvažańni takža i za dušy čyscovyja, asabliva za dušu (N?). Pamažyž mnie, Jezu miły, ŭ henaj śviatoj praktycy.

Stacyja I

Zasud

Božy anioły ź nieba prybyvajcie,
Ślozy nad Zbaŭcam z žalu vyli-
[vajcie:
Bo naša serca, što hrech tolki
Žal nie prajmaje. [znaje,
O, płač ziamla ŭsia i traščecie
[skały,
Hlańcie z tryvohaj na sud niaby-
[vały:
Hlań – Jon prad tronam Piłata
Boh naš i Zbaŭca! [pahanca,

℣. Chvała i pakłon Tabie Chryste!
℟. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

Niavinna zasudžajuć Jezusa na śmierć, a Jon maŭčyć. Bo lubić nas i ź lubovi da nas nie baronicca. Žadaje ŭmiarci za nas. – A jakža časta my niespraviadliva j biaz usiakaha miłaserdzia asudžajem bližnich!

Ciabie, miły Zbavicielu, niavinnaha katavali biaz miłaserdzia, a ciapier šče j zasudžvajuć na strašnuju śmierć. Malu Ciabie, nia budź mnie Sudździoju, ale Zbavicielem na strašnym, apošnim sudzie. Ad hetaj chviliny nia budu nikoli nikoha sudzić, aprača tolki siabie samoha na śv. Spoviedzi.

Jezu, budź mnie litaścivy! Maryja, ŭstupisia za mianie da Sudździ-Syna svajho ŭ sudnuju hadzinu!

Ojča naš... Chvała Ajcu...
℣. Zžalsia nad nami, Boža,
℟. Zžalsia nad nami!

Stacyja II

Jezus biare kryž

Staŭsia prastupak nihdzie niaču-
[vany: –
Na śmierć kryžovu prysud pra-
[čytany.
Na plečy ŭskłali kryž z dreva
Zbaŭcy i Boha. [ciažkoha
Jezus pryjmaje ciažar toj kry-
[žovy
I za śviet hrešny pamierci ha-
[tovy,
Bo Jon ža znaje, što praz kryž,
Śvietu zbaŭleńnie. [ciarpiennie

℣. Chvała i pakłon Tabie, Chryste!
R. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

Jezus biare na siabie kryž, kab na im umirajučy zapłacič za našy hrachi Ajcu niabiesnamu. Jon jakby adzyvajecca da nas: Adračeciesia ad svaich hrachoŭ i, uziaŭšy kryž, chadziecie za Mnoju! Ja jdu na Galgotu ŭmiarci za vas, bo biaz hranic pakachaŭ vas, bo žadaju vysłužyč Vam ščaście.

Ach, moj najmilejšy Zbavicielu! Viedaju, što daroha da nieba, heta daroha kryža. Dajža mnie łasku, kab ja ź lubovi k Tabie moh ciarpliva znosič usie kryžy, biez narakańnia.

Maryja, Matańka najciarpliviejšaja! Vypraś mnie łasku palubič kryž dy bačyč u va ŭsim Božu volu.

Ojca naš... Pryvitana budź... Chvała Ajc...
℣. Zžalsia nad nami, Boža,
℟. Zžalsia nad nami!

Stacyja III

Jezus pieršy raz padaje

Hlań, duša hrešna, što ty daka-
[nała: –
Złość tvaja Zbaŭcy ciažki kryž
[uskłała;
Na haru ŭźnieści jaho nie zda-
Pad kryžam mleje. [leje,
Kab padymaŭsia, Jaho prymu-
[šajuč,
Złosna, z naruhaj pry tym papi-
[chajuč,
Litaści ŭ sercy nia majuč tam
Ŭ złości zaŭziaty. [katy

℣. Chvała i pakłon Tabie, Chryste!
℟. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

Skatavany zmorany Jezus uźniać nia moža ciažernaha kryža. Vybiŭsia z siły, mleje j padaje na ziemlu.

Niama dziva, Chryste, što kryž Tvoj taki ciažerny, Tyž bo niasieš na im hrachi cełaha śvietu j maje. Tamu z bolem serca kajusia! Daruj mnie praviny j padaj łasku bolš ich nie dapuskacca.

Maryja, vypraś mnie łasku ščyraje pakuty!

Oiča naš... Pryvit...
℣. Zžalsia had nomi, Boža!
℟. Zžalsia nad nami!

Stacyja IV

Spatkannie z Matkaj

Syna ŭ darozie spatkała Maryja,
Tvar źbialeŭ Jejny, by čvietu
[lilija,
Z bolu až mleje, vidzič Syna muki
Až łomič ruki.
Z hora pramovič nia moža ni słova,
Lepiej pamierci ź Jim razam ha-
[tova,
Jak vidzieč Syna miž złydniaŭ,
I śled kryvavy. [biaz słavy

℣. Chvała i pakłon Tabie, Chryste!
℟. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

Pakinuty ŭsimi jdzie Jezus na Galgotu. Naraz, darohu Jamu zastupaje – Matka Jaho Najśviaciejša. O, jakojež bolu poŭnaje spatkańnie! Syn i Maci! Syn źbity skatavany, cierniem uvienčany, mlejučy pad ciažkim kryžam. Chtož zrazumieje vielič ichniaha bolu!? – A chto ž spryčyniŭ jaho?

O, Synie Božy, o Maci majho zbaŭleńnia! Ja pryčyna Vašych ciarpieńniaŭ! Kajusia ŭsioju dušoju j malu ślaźliva: darujcie mnie! Kinu maju niahodnaść!

Ojča naš... Pryvit...

℣. Zžalsia nad nami, Boža!
℟. Zžalsia nad nami!

Stacyja V

Pomač Symona Cyrenejca

Pad kryžam Jezus upaŭ znoŭ [samlełý;
Sercam niačuły, narod skamia- [niely –
Chutka na horu iści prymušajuč,
Bjuč, papichajuč.
Ach, Jezu miły, to-ž hrech moj [praklaty,
Horšym jon staŭsia, čym henyja [katy;
Daj z Cyrynejem uziač kryž u
Mnie biaz prynuki. [ruki,

℣. Chvała i pakłon Tabie, Chryste!
℟. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

Čym dalej, tym bolš Jezus słabieje; voś prystaŭ užo, niama sił ciahnuć kryž dalej. Žydy pryniavolvajuć Symona Cyrenejskaha, kab pamoh Jamu. Ščaślivy ty, Symonie, što moh pamahać Zbavicielu niaści kryž Jahony. – I ja mahu być ščaslivy, jak budu achvotna niaści kryž hora svajho jdučy za Jezusam. Adkupicielu, pamažy mnie Svajoju łaskaju, kab z miłaści da Ciabie ciarpliva, hora svajo haravaŭ dy tak zasłužyŭ sabie na viečnuju zapłatu ŭ niebie.

Maryja, spryčyni, kab majo serca adčuvała niadolu bližnich dy śpiašała k im z pamohaju.

Ojča naš... Pryvit...

℣. Zžalsia nad nami, Boža!
℟. Zžalsia nad nami!

Stacyja VI

Usłuha Veroniki

Hlań, Veronika choć z žalu až
[mleła,
Zbaŭcy dać pomač adnakža zda-
[leła –
Chustkaj abcierła śviataja žan-
Tvar Boha-Syna. [čyna
I tam cud novy pry tym abjaviŭ-
[sia –
Voblik Jahony ma chustcy ad-
[biŭsia,
Daŭ joj zapłatu usim tam na dzivy,
Boh miłaścivy.

℣. Chvała i pakłon Tabie Chryste!
℟. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

Spačučiom i lŭboŭju da Jezusa śv. Veronika pieramahaje ŭ sabie strach. Prystupaje k Jamu j abciraje chuścinaju spaciełу j akryvaŭleny tvar Jahony. Jezus adpłačvaje joj za toje ščodra: na chuścinie adbivajecca Jahony najśviaciejšy voblik.

O, Jezu! ździejśni ŭ majoj dušy zaŭsiodny vobraz Tvaje najśviaciejšaje hałavy ŭkaranavanaje, — asabliva padčas pakusaŭ.

Maryja, Matańka mnohapakutnaja! Vypraś mnie łasku zaŭsiodnaha pamiatańnia mukaŭ, Tvajho Syna!

Ojča naš... Pryvit...
℣. Zžalsia nad nami, Boža!
℟. Zžalsia nad ndmi!

Stacyja VII

Jezus druhi raz padaje

Padaje Jezus zamučan biaz miery,
Užo bajacca – pahancy žaŭniery,
Kab nia źmior ŭ darozie Jon ad [ranaŭ,
Nia ŭkryžavany.
Bjuč, papichajuč, čuvač tam, [praklony,
Hrešnik, na śviecie, pryznajsia, [šalony,
To-ž cierpič strašna z tvaje tak [pryčyny
Zbaŭca biazviny.

℣. Chvała i pakłon Tabie, Chryste!
℟. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

Źniamožany Jezus upaŭ znoŭ na ziemlu... Adyž lichija ludzi nie dajuč Jamu addychnuč i krošańki.

Duša maja, hlań na ŭpaŭšaha Jezusa j zajenč: O, Jezu, heta-ž maje hrachi pavalili Ciabie na ziemlu. Ach, jak škaduju, što dahetul abražaŭ Ciabie! Kab heta ja moh paciešyč Tvajo zbalełaje Serca!

Maci mnohapakutnica! Vypraś mnie łaski žalu serdečnaha za maje praviny, kab ja vytryvaŭ u dabracie až da śmierci.

Ojča naš... Pryvit...

℣. Zžalsia nad nami, Bcża!
℟. Zžalsia nad nami!

Stacyja VIII

Płačučyja žančyny

Jdzie z kryžam Zbaŭca, zbaŭleń-
[nie dać śvietu,
Jamu darohu zabiehli kabiety.
Z płačam na ziemlu da noh jany
U strašnym žali. [pali
I choć naš Zbaŭca až mleje ad
[boli, –
Ciašyć žančyny adnak u niadoli,
Płakać im kaža nad dziaćmi-sy-
Dy nad hrachami. [nami

℣. Chvała i pakłon Tabie Chryste!
℟. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

Pierad Jezusam dyj za Jjm išło mnoha narodu. Miž jimi j jeruzalimskija žančyny. Hledziačy na Jahonyja ciarpieńni dy zbližajučysia da miejsca ŭkryžavańnia, pačali mocna hałasić. Jezus, abiarnuŭšysia k jim, kaža: Dočańki jeruzalimskija, nia płaćcie nada Mnoju, ale nad samymi saboju dy nad dziaćmi vašymi.

Jezu! Heta ja pavinien płakač nad samym saboju dy nad narodam svaim za hrachi niaźličanyja. O, pašli sercu majmu sukruchu, kab ślaźmi abmyvaŭ ja svaje ŭpadki.

Maryja, Matańka Boža, zastupisia za nas pierad Boham.

Ojča naš... Pryvit...

℣. Zžalsia nad nami, Boža!
℟. Zžalsia nad nami!

Stacyja IX

Jezus trejci raz padaje

Jezus na horu idzie Kalvaryjsku,
Pad ciažkim kryžam samleŭšy,
[paŭ nizka,
Sam jon padniacca nia maje ŭžo
Zbaŭca naš miły. [siły,
Padaje Jezus pad kryžam raz
[trejci:
Heta, kab zbavič ciabie, hrešny
[śviecie,
Kryža nia kinie, choč siły nia maje,
Na jim skanaje.

℣. Cvała i pakłon Tabie, Chrystel
℟. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

Heta najciažejšy upadak. Samlełу Jezus lažyć na ziamli. Ŭžo ani krošańki nia maje siły ŭstaci. Adyž zamies spačućcia i miłaserdzia, padajuć na Jaho ŭdary j źniavahi.

Boža viečny ŭsiomahutny! Ja ŭ svajoj ślapocie hrašyŭ dy hrašyŭ i tym dadavaŭ Tabie smutku j bolu. Padaju da Tvaich noh supakorany z malenniem: pamažy mnie boskaju Svajoju mocaj, kab rašučaju ščyraju pastanovaju papravy prynios Tabie polhu ŭ Tvaich ciarpieńniach. Nie chaču bolš hrašyci.

Maryja, padaj mnie ruku pomačnu!

Ojča naš... Pryvit...
℣. Zžalsia nad nami, Boža!
℟. Zžalsia naa nami!

Stacyja X

Raździavańnie

Novaha Zbaŭcu prydali ciarpien-
[nia:
Ździerli nialudzka ź Jaho ŭsio
[adzieńnie;
Hetym nanova rany adnavili,
Voctam paili.
Chryste, Stvaryciel, Zbaŭca naš
[i Boża,
Ty prybirաješ ziamielku pryhoža;
A Ciabie prybiraje kroŭ i rany,
Jezu kachany!

℣. Chvała i pakłon Tabie, Chryste!
℟. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

O, jakiž soram, a šče bolšy bol Jezusa pranizvaŭ, jak ździrali z Jaho adziežu, što da ran Jahonych prysochła. I tak nahi, z viankom ciernievym na hałavie, z vačyma spuščanymi, staić pierad usimi.

O Jezusie pračysty! Heta maje hrachi niačystyja abnažyli Ciabie j abiasčeścili. Kajusia. Horkimi ślaźmi chaču ich apłakivać.

Maryja, Dziavica Najčyściejšaja! Mali Hospada, kab ačyściŭ majo serca j dušu ad usiakich niačystych paryvaŭ.

Ojča naš... Pryvit...
℣. Zžalsia nad nami, Boža!
℟. Zžalsia nad nami!

Stacyja XI

Kryžavańnie

Niamiłaserna kładuć na kryź
[srohi
I prybivajuć Zbaŭcy ruki, nohi.
Ach dakanana – hlań – užo ach-
Chrysta Ŭładara. [viara
Narodzie hrešny, zalisia ślazami:
Našaha Zbaŭcy nia budzie ŭžo
[z nami,
Bolej nia ŭbačym Baranka ci-
Chrystusa Boha. [choha –

℣. Chvała i pakłon Tabie, Chryste!
℟. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

Sam Jezus na kryž kładziecca, a katy ćvikami prybivajuć da dreva Jahonyja ruki j nohi. Rany ŭ žyvym cieli zadajuć bol strašenny. Dryhacić i kurčycca ŭsio cieła.

O Jezu! O Miłaść ukryžavanaja! Dziela hrachoŭ našych abidnych Ty dazvoliŭ hetak Siabie mučyć, kab ad ich dy ad niačyścika nas vybavić. Čym adudziačusia Tabie za heta? Adrakusia hrachu i budu słužyć Tabie.

Maryja, vypraś mnie łasku, chaj kroŭ rašpiataha Syna Tvajho abmyje dušu maju ad biezzakońnia, kab ja čysty moh stać pierad Synam Tvaim na sudzie strašnym.

Ojča naš... Pryvit...
℣. Zžalsia nad nami, Boža!
℟. Zžalsia nad nami!

Stacyja XII

Śmierć kryžovaja

Jezus prybity na kryžy kanaje,
Maci pad kryžam staić ledź žy-
[vaja,
Sonca zaćmiła, skała až trasiecca
Zasłona rviecca.
Nieba z ziamloju žałobu adzieła,
Boha na kryžy pry skonie ža-
[leła;
A naša serca choć Boha i znaje: –
Žal nie prajmaje.

℣. Chvała i pakłon Tabie, Chryste!
℟. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

Siarod muk strašennych Jezus umiraje. Adyž luboŭ Jaho prynukaje zabyć Siabie, a pamiatać ab nas: « Ojča, daruj jim, bo nia viedajuć što robiać! » – molicca da Ajca niabiesnaha za Svaich mučycielaŭ. – « Žančyna, vo syn tvoj! – Synie, vo Maci tvaja! » – pieradaje vučniu Ioannu, a ŭ jahonaj asobie j nam Matku Svaju.

Jezu ukryžavany! Ty pamiatanieš aba mnie ŭ vapošniej hadzinie j addaješ mnie najbolšy Skarb Svoj. Jakajaž udziačnaść Tabie naležycca za heta? Viedaju. Adsiańnia budu achvoča praščać usie źniavahi.

Maryja Matańka, pryjmi mianie za Svajho syna dy budź pry mnie ŭ hadzinu maje śmierci.

Ojča naš... Pryvit...
℣. Zžalsia nami, Boža!
℟. Zžalsia nad nami!

Stacyja XIII

Zniaćcie z kryža

Skanaŭ uže Jezus, panik hałavoju,
Kab mieć nas hrešnych u niebie
[z Saboju
Našaha Zbaŭcu malemo ślazami
Zžałsia nad nami!
Jak źniali z kryža, tam Maci śvia-
[taja
Z cieła Chrystusa ślaźmi kroŭ
[zmyvaje
Ach, pastarajsia, duša, hrachi
Bolš nie hrašyci! [zmyci,

℣. Chvała i pakłon Tabie, Chryste!
℟. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

Źniali z kryža miartvaje cieła Jezusa. Kidajecca k Jamu Maci Jahona, abyjmaje, całuje dy tulić-hałubić da svajho maciarynskaha serca. Usie boli j ciarpieńni jašče raz adnavilisia ŭ tym sercy.

O Maryja! Heta moj hrech davioŭ Ciabie da hetkaha bolu! A Ty, Matańka, pad kryžam pryniała mianie za Svajho syna i supolma ź Jezusam mnie daravała. Za hena abiacuju ščyra, što dažycimu synoŭstvam hetym, uciakajučy ad taho ŭsiaho, što mianie ad Vas addalaje. Pamažy mnie ŭ hetym, Matańka łaski Božaje; a ŭ hadzinie śmierci pryjdzi pa maju dušu. Amen.

Ojča naš... Pryvit...
℣. Zžalsia nad nami, Boža!
℟. Zžalsia nad nami!

Stacyja XIV

Pachoviny

U hrob Chrystusa kładuć vučni
[cieła,
Ach, čyjož serca tak zakamia-
[nieła,
Kab razam z Matkaj u takoj nia-
Nia płakač z bolu! [doli —
Płač, prasi Zbaŭcu, pakiń žyćcio
[złoje
I ačyść serca, kab cieła śviatoje
Tam spačyvała u jim nazaŭsiody
Biez pieraškody.

℣. Chvała i pakłon Tabie, Chryste!
℟. Bo praz Svoj Kryž śviet adkupiŭ Ty!

Ciažernym kamieniem zaloh, sum u sercy Jana, Nikodyma j Jazepa z Arymateji dy žančyn pabožnych, składajučych u hrob Jezusava cieła. Ale najbolšy bol i smutak pranizvaŭ serca Maryi. Usie z luboŭju całujuć Jaho rany.

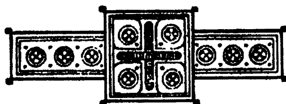
Najdaražejšy Zbavicielu! Padaju i ja na kaleni pierad Tvaim hrobam, całujučy Tvaje rany dy z sercam sukrušanym płačučy: prymi j mianie, jak pryniaŭ na kryžy raskajanaha złydnia.

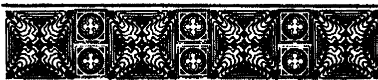
Maryja, Matańka Boža dyj maja ciapieračy! Vymali mnie łasku, zaŭsiody z čystym sercam pryjmać u św. Kamunii Najśviaciejšaje Cieła i Kroŭ Zbavicielavu, jak zadatak na žyćcio viečnaje.

Ojča naš... Pryvit...
℣. Zžalsia nad nami, Boža!
℟. Zžalsia nad nami!

Kančalnaja malitva

Chryście Boža, moj Zbavicielu! Na hetaj kryžovaj darozie paznaŭ ja Tvajo biaźmiernaje miłaserdzie j luboŭ da nas hrešnych. Ty mukami Svaimi j śmierciu kryžovaj zapłaciŭ Ajcu Niabiesnamu za našy praviny j vysłužyŭ nam viečnaje ščaście. Pryjmiž, Božańka, ŭ adpłatu, choć hetu voś darohu, što ja tut adpraviŭ. Daj, kab pačućcio, što ŭzvarušała dušu maju padčas hetaje darohi, tryvała ŭ majoj dušy pamiaci dy vyjšła mnie na zbaŭleńnie, a dušam čyscovym na polhu. Amen.

CASĆ III

SAKRAMENTY

Łaski, patrebnyja dla našaha zbaŭleńnia, dajuć nam Sakramenty, Chrystom ustanoŭlenyja i biez jakich praŭdzivaha žyćcia duchovaha być nia moža. Sakramenty abymajuć sucelnaje žyćcio ducha našaha: ačyščajuć jaho, dajuć uzrost u cnoty, łučać z Boham. Danaroŭleny jany da ŭsich patreb dušy. Dva Sakramenty – Chrost i Pakuta – rodziać stan pryjaźni z Boham praz łasku ŭsviačeńnia, druhija pjać služać dla ŭtrymańnia j źvialičeńnia hetaje łaski i dziela taho nazyvajucca Sakramentami žyvych. Try Sakramenty prymać možna tolki adzin raz u žyćci: Chrost, Kryžmavańnie i Kapłanstva. Charaktar, jakim značać jany dušu, astajecca navieki.

Kab kožny moh naležna karystacca hetymi Sakramentami j čerpać z ich siłu, patrebnuju da dobraha, chryścijanskaha žyćcia, padajom tut karotkija navuki ab Sakramentach i adnosnyja malitvy.

Chrost i Kryžmavańnie

Chrost robić nas chryścijanami j daje začatki tych Boskich cnotaŭ viery, nadziei j lubovi, jakija služać asnovaj da

paznańnia j miłavańnia Boha. Kryžmavańnie ŭdzialajecca ŭ tym času, kali ŭžo začynajem zło paznavać: dla ŭzmacnieńnia duchovych sił u zmahańni ź im. Chrostu dziciaci nie adkładaj ale starajsia čym-chutčej achryścić. Dzicia — istota kvołaja: moža zachvareć i ŭmiorci biaz Chrostu.*) Nia vier zababonam, što žančyny čaŭpuć ab budučyni dziciaci pa narodzinach. Jak dzicia vyhaduješ, takim i budzie. Karmi dobra, adziavaj čysta, vučy razumna i žartuj z usieńkich varožbaŭ. Budzieš hadavać u čystacie j bajažni Božaj, to daść Boh budzie jano zdarovaje j pryhožaje. Kumoŭ vybiraj ludziej dobrych i tałkovych.

Pa Chroście kumy praz chvilinu pavinny pamalicca na intencyju achryščanaha, a nie ŭciakać strymhałoŭ z kaścioła.

Dzicia, jakoje trymaŭ ty da Chrostu, ličycca tabie svajakom z Chrostu. Nie zabyvaj, kaho maješ chrośnikam i daj jamu prykład žyćcia chryścijanskaha. Kali-b baćki tvajho chrośnika pamiorli, abo žyvučy nie staralisia daviaści jaho da pieršaj spoviedzi i kamunii šv., to tvaim jość abaviazkam zrabić heta.

Kali da vašaj parachvii abo susiedniaj pryjaždžaje biskup dziela adviedzin, pastarajsia dziaciej da Sakramentu Kryžmavańnia pryhatavaci. Sakrament Kryžmavańnia tak zaviecca atmu, što

---

*) U kožnaj vioscy pavinien być chto navučany chryścić dzicia z vady ŭ patrebie. Palivajučy haloŭku vadoj nakryž, treba adnačaśna kazać: « Ja chryšču ciabie ŭ imia Ajca i Syna i Ducha Śviatoha ».

biskup, dajučy hety Sakrament, značyć čało alejkam, što zaviecca Chryzma abo Kryžma i pry hetym vyhavarvaje takija słovy: « Značu ciabie znakam kryža i ŭzmacniaju Kryžmam zbaŭleńnia ». Da hetaha Sakramentu vybiar sabie adnaho śviedku, katory chaj pałožyć, jak biskup padojdzie, ruku na pravaje plačo. Śviedkaj dla chłapca pavinien być mužčyna, a dla dziaŭčaci – žančyna. Chto nie kryžmavany, nia moža być śviedkam. Pa kryžmavańni nia vychodź z kaścioła, ale čakaj až biskup daść bahasłavienstva Prad kryžmavańniem treba navučycca katechizmaŭ i być u spoviedzi, chiba chto jašče mały. Ale ŭ našym łacinskim abradzie małych nia kryžmujuć. Nia možna prystupać da hetataha Sakramentu bolš razu. U słavianskim abradzie Sakrament hety ŭdzialajecca zaraz pa Chroście. U abradzie łacinskim kryžmuje tolki biskup.

Pakuta i Eucharystyja

Sakrament Pakuty (spovieďź) ustanaviŭ Chrystus na adpuščeńnie hrachoŭ. « Kamu adpuścicie hrachi, buduć adpuščany: kamu zatrymajecie, buduć zatrymany ». Dyk patreba pryznacca da hrachoŭ, kab ksiondz moh asudzić, chto vart adpuščeńnia, a chto da jaho niepryhatavany. Spytaj svajho spaviadnika jak časta maješ spaviadacca. Bo nia roŭna dla ŭsich spovieďź. Chto pracuje nad zdabyćciom chryścijanskaj daskanalnaści, pavinien čaściej spaviadacca, kab nia tolki z hrachoŭ ačyścicca, ale i vyrablać u svaim charaktary dobryja

navyki (cnoty) pad kantrolaj kiraŭnika duchoŭnaha. Častaja spoviedź, heta — dvatydniovaja (abo j tydniovaja). Siaredniaja — kožnaj pary hodu· heta značyć na viasnu, ŭletku, ŭvosień i zimoju. Redkaja — heta raz u hod. Najlepiej zrobiš, kali vyspaviedaješsia što-miesiac. Tady ksiondz moža pazvolić čaściej kamunikavacca. A-nie, to spaviadajsia kožnaje pary hodu. Raz u hod chodziać da spoviedzi tolki słaboj viery, abo j horš. A jšče radziej — było-b hrachom, bo kožnaha hodu vodle nakazu Kaścioła, treba prystupicca da Eŭcharystyi. Z hrachoŭ vialikich treba spaviadacca kaniečnia. Z hrachoŭ małych taksama treba, ale možna dastupić ich adpuščeńnia jnakš: aktam žalu j lubovi Boha. Najbolš poŭnaje adnak adpuščeńnie praz spoviedź razhrašeńnie (absolucyju). Nia treba spaviadacca z taho, što ty sam nia ličyŭ hrachom, — chiba dziela spakoju sumleńnia, asabliva kali ty sumlavaŭsia: ci hrech, ci nie, Kali chto sumyśla toić hrech ciažki, spoviedź jaho niavažnaja: tak, jakby j nia byŭ. Horš jašče, — bo prybyŭ novy hrech, jaki zaviecca śviatakradztvam, — a navat dva, kali prystupiŭ pa takoj spoviedzi da Eŭcharystyi. Kali-b niešta padobnaje zdaryłasia, zaraz-ža skažy ab hetym spaviadniku i pryznajsia va ŭsim. Pryhatujsia-ž dobra zaŭsiody prad poviedziaj, kab paśla nia mieć zhryzoty, što błaha spaviadaŭsia.

Kab dobraja była tvaja spoviedź, prypomni sabie hrachi ad apošniaj važnaj spoviedzi: najpierš ciažkija, paśla małyja. Pierabiraj u myśli prykazańni

Božyja, kaścielnyja, hrachi hałoŭnyja, hrachi čužyja z našaj vinoju, hrachi proci Ducha Śviatoha dy inšyja, jak maješ u katechiźmie. A pomni, što biaz pomačy Božaj ani dobra prypomniš, ani ŭskaješsia, što zhrašyŭ. Treba mocna malicisia, kab paznać hrachi, ich złość i patrebu papravy. Spovied́ź biaz žalu j pastanaŭleńnia papravy ničoha niavarta. To-ž prasi Boha, kab Jon daŭ hety žal i achvotu da papravy. A jak ščyra prasić budzieš, budź spakojny, što spovied́ź tvaja ŭdasca. Nie havary na spoviedzi ničoha niepatrebnaha j lišniaha, nia zvalvaj viny na kaho druhoha i pomni, čaho pryjšoŭ: kab papravicca z bludoŭ svaich. Paśla spoviedzi prasi Boha vytryvałaści, dziakujučy za łasku daravańnia hrachoŭ i adpraŭ naznačanuju pakutu.

Malitvy prad spoviedziaj
(Da Ducha Śviatoha)

O Duchu śviaty! Pahlań miłaserna na mianie hrešnaha i zžalsia, bo ciemra hłybokaja ablahła dušu maju. Daj-ža mnie svajho śviatła Boskahą paznaci hrachi maje i papravicca ščyra. Maju dobruju volu, o Boža, pryznacca z žalem da ŭsich pravinaŭ maich i kajecca praŭdziva. Ty ŭspamažy pamiać i volu maju. O Najśviaciejšy Razdaŭca łaski j praŭdy! Budź sa mnoj u hetaj tak važnaj hadzinie i daj łaskava ačyścicca mnie z hrachoŭ maich, uzyjści na novuju darohu žyćcia, ducham złučycca z Chrystusam na žyćcio lepšaje, čyściejšaje, miłaje Bohu j ludziam.

Rachunak Sumleńnia

Ciapeir prypomni sabie hrachi prociŭ Boha, ludziej i siabie samoha, hrachi dumkaj, słovam i čynam. Prypaminaj ad apošnaj spoviedzi, prabiahajučy

dumkaj usie padziei svajho žyćcia. Prypaminaj tak-ža i ličbu hrachoŭ; kali nia zmožaš dobra prypomnić liku, to prynamś prypomni, kolki razoŭ ty mieniej-bolej dapuściŭsia jakoha hrachu i jak prypomniš, tak i skažy na spoviedzi: prosta, ščyra j adkryta.

Prykazańni Božyja

I. Ci maliŭsia? Ci paznavaŭ svaju vieru? Ci nia čytaŭ knižak biazbožnych? Ci nia vieryŭ u varažbu i zababony? Ci nia stydaŭsia svaje viery j relihijnych praktyk? Ci nia chistaŭsia ŭ viery?

II. Ci nie prysiahaŭ daremna abo na falš? Ci z pašanaj vyhavarvaŭ Imia Božaje, N. Dzievy Maryi i śviatych Božych? Ci nia bluźniŭ proci Boha?

III. Ci nie pracavaŭ u śviatočnyja dni ciažka?

IV. Ci pavažaŭ baćku j matku? Ci nie davodziŭ ich svaimi pastupkami da smutku j śloz? Ci šanavaŭ staršych?

V. Ci nia biŭ kaho j nie paškodziŭ kamu na zdaroŭji? Ci svajo žyćcio j zdaroŭje šanavaŭ? Ci nia mučyŭ žyvioły?

VI. Ci nia dumaŭ dabravolna ab biasstydnych rečach? Ci nie zabaŭlaŭsia biasstydna z saboju abo z kim? Ci nia šukaŭ nahody da raspusty? Ci nie havaryŭ ab brydkich rečach? Ci nie dapuskaŭsia jakich brydkich učynkaŭ? Moža kaho zhoršyŭ?

VII. Ci nia ŭkraŭ čaho? Ci nie zrabiŭ škody abo kryŭdy? Ci nie ašukaŭ kaho? Ci addaŭ ułaśniku znojdzienuju abo ŭkradzienuju reč?

VIII. Ci nia śviedčyŭ falšyva? Moža ŭdavaŭ kaho niespraviadliva, moža łhaŭ i čarniŭ bližnich? Moža praklinaŭ Moža falšyva śviedčučy zrabiŭ kamu kryŭdu?

IX-X. Ci nie hrašyŭ pažadańniem čužoje rečy? Ci nia byŭ prahavity? Žadaŭ moža zrabić što diennaje?

Prykazańni kaścielnyja

I. Ci śviata naležna śviatkavaŭ?

II. Ci byŭ u śviatočny dzień na Imšy śv.? Ci ŭšanavaŭ miesca śviatoje? Ci svaim zachavańniem nie pieraškadžaŭ kamu malicca?

III. Moža ŭ posnyja dni jeŭ z miasam?

IV. Ci byŭ u Vialikodnaj spoviedzi j Kamunii śv.?

V. Ci ŭ V. Poście abo Advencie nie chadziŭ na bali, abo hučnyja viečaryny j hulni?

Hrachi hałoŭnyja

Ci nie pahardžaŭ ludźmi, ci nia byŭ prahavity, niapryzvaity, hniaŭlivy, zavidny, lanivy, ci nia było pjanstva? Paznaj, jakaja ŭ ciabie najbolšaja zahana i starajsia pieramahčy siabie. Spytajsia tak-ža ŭ siabie, ci dobra spaŭniaŭ svaje abaviazki?

Hrachi procіŭ Ducha Śv.

Moža spadziavaŭsia na dabratu Božuju j hrašyŭ? Moža traciŭ nadzieju na miłaserdzie Božaje dy ŭpadaŭ u rospač? Moža ŭporysta adkidaŭ jakuju praŭdu

viery? Moža zavidavaŭ łaski Božaj bližniamu? Moža byŭ zakamianieły ŭ hrachoch i adkładaŭ pakutu až da śmierci?

Hrachi čužyja z našaj vinoj

Moža zahadyvaŭ kamu hrašyć, moža namaŭlaŭ, moža radziŭ, moža pamahaŭ, abo nie pieraškadžaŭ hrašyć? Moža pakryŭ čužy hrech, a moža chvaliŭ ci baraniŭ čužy hrech?

Čytajučy hety rachunak sumleńnia, prypaminaj sabie ŭsie svaje prastupki i ŭkładaj ich u pamiaci. Na kartačcy zapisvać nia radzicca (z vyniatkam tych što majuć vielmi słabuju pamiać), bo spaviadacca treba nia z kartački, ale z serca.

Kali ŭžo ŭsio prypomniš, zbudzi ŭ dušy žal ščyry, što Boha aśmieliŭsia źniavažyć i pastanaŭlaj papravicca.

Malisia choć-by tak:

Vidziš, o Boža moj, prad saboj hrešnika, jaki Ciabie mnoha raz aśmieliŭsia źniavažyć. Ale prašu pakorna daravaci: serca raskajenaha nie adkidaj, o Boža! Dziakuju ščyra, što pazvoliŭ mnie dačakacca dnia siańniašniaha i nie pakaraŭ mianie śmierciaj. Dziela zasłuhi Chrystusa nadzieju maju, što hrachi maje ŭ hetaj spoviedzi adpuściš. Kajusia za ŭsie błudy maje, o moj Boža, bo samachoć

abražaŭ Ciabie, Ajca majho najlepšaha. Daj mnie luboŭ Tvaju, chaču mocna Ciabie lubici, j dziela taho sumna mnie, što ja iznoŭ zhrašyŭ. Pakinuŭ Ciabie, nie chacieŭ łaski Tvaje, uzhardziŭ Taboju. O Boža, Ty Najdaražejšy Skarb moj, jakža mahu razłučycca z Taboju! O Boža! Kajusia za ŭsie hrachi maje: vialikija j małyja. Pastanaŭlaju bolš nie hrašyć i pilna pracavać nad papravaj svajho charaktaru. Lepiej mnie ŭmierci, jak praz hrech stracić Ciavie, Boža Najmilejšy!

Kali ŭžo pryjdzie tvoj čarod spaviadacca, prystupisia da spaviadnicy, uklenč, pieražahnajsia i skažy: « Pachvalony Jezus Chrystus », kali spaviadnik adkaža, skažy: kali byŭ u spoviedzi dy ci pakutu naznačanuju adpraviŭ, a potym havary svaje hrachi biaz nijakaha pierakručvańnia, abo zvalvańnia viny na kaho druhoha.

Skončyŭšy, ŭsio, skažy, što bolej ničoha nia pomniš, za hrachi žaleješ i chočaš papravicca. Dalej słuchaj, jakija spaviadnik budzie davać tabie rady j napaminańni, zapamiataj dobra, što budzie vyznačać za pakutu, a kali stanie adhavarvać razhrašeńnie, bisia ŭ hrudzi j kažy: « Boža, budž milaściŭ mnie hrešnamu ». Kali spaviadnik zastukaje, dajučy znak, što spoviedź užo skončyłasia,

pieražahnajsia, adyjdzi, uklenč pierad aŭtarom i adhavary malitvy pa spoviedzi dy zadanuju pakutu.

Malitivy pa spoviedzi

O Jezu Miły! Jak hłyboka byč pavinien Tabie ja padziačnym za adpuščeńnie hrachoŭ maich, dziela zasłuhi Kryvi Tvaje. Całym sercam Tabie addajusia j žadaju mocnaj achvotaj išci ŭ ślady Tvaje. Maju nadzieju što bolš Ciabie ŭžo. nia ŭtraču. Ty adzin hodny najhłybiejšaj lubovi maje i ja pastanaŭlaju, što nie złamlu prava Tvajho. Ty aśviaci mianie j pakažy darohu, jakoj iści maju, adnoŭleny na duchu. Budu, o Boža, staranicca hrachu, znajučy svaju słabaść. Vyścierahacca budu ludziej, što na hrech viaduć. Daj-ža mnie łasku vytryvałaści j barani ŭ spakusach! O Maryja, nie pakidaj mianie ŭ sumlivaści! Budź zorkaj pravodnaj na pustyni majho bytavańnia.

Tut adhavary naznačanuju pakutu.

Kali maješ čas pierad spoviedziaj, ci pa spoviedzi, abo pierad Kamunijaj śv., adčytaj Pakutnyja Psalmy. Jany majuć u sabie mnoha natchnionych dumak. Hetyja dumki pamohuć tabie naviarnucca ščyra da Boha j za hrachi adpakutavać.

PSAŁMY PAKUTNYJA

Antyfona. Nia zvažaj, Boža, na prastupki našy, abo baćkoŭ našych dy nie karaj nas za hrachi našy.

Psalm 6

Nia ŭ jaraści Tvajoj Božaspadaru vinuj mianie, ani ŭ hnievie Tvaim karaj mianie.

Zžalsia nada mnoju, Boža, bo ja chvory: azdaravi mianie, Boža, bo stryvožany maje kości.

I duša maja stryvožana vielmi: a Ty, Ŭsiespadaru, dakul-ža adviartacimieśsia.

Abiarnisia, Božaspasie, dy vyrvi dušu maju: vybaŭ mianie dziela miłaści svaje.

Bo ŭ śmierci niama, chto ab Tabie pomniŭby, a ŭ piekle chto-ž Tabie budzie davać chvału?

Ja strudziŭsia ŭ stahnańni maim, abmyvaju što-noč majo łoža, ślaźmi svaimi palivaju, paściel maju.

Stryvožany ad zhryzoty vočy maje, sastareŭsia ja mižy ŭsich maich vorahaŭ.

Adstupiecie ad mianie ŭsie, što robicie niepravotu: bo pačuŭ Boh hołas majho płaču.

Pačuŭ Boh maleńnie majo, pryniaŭ Hospad maju malitvu.

Zasaromiajucca chaj i zatryvožacca mocna ŭsie maje vorahi: chaj naviernucca j zastydajucca vielmi skora.

Chvała Ajcu i h. d.

Psalm 31

Ščaślivyja, kamu daravany niepravoty j čyje hrachi pakrylisia.

Ščaślivy čałaviek, jakomu nie paličyŭ hrachu Boh i ŭ dušy katoraha niama zdrady.

Dziela maŭčańnia majho ŭstareli kości maje, dziela narakańnia majho dzień cely.

Bo dzień i noč ciažyła nada mnoju ruka Tvaja: naviarnuŭsia ja ŭ majoj, biadzie kali ŭkałołasia ciernie.

Hrech moj raskazaŭ Tabie i niespraviadlivaści svaje nia skryvaŭ ja.

Skazaŭ: vyznaju Bohu proci siabie niespraviadlivaść maju; Ty adpuściŭ biazbožnaść hrachu majho.
Dzielataho budzie malicca da Ciabie ŭsiaki nabožny, ŭ časie dahodnym.
Bo ŭ patopie vod mnohich — jany da jaho nia prybližacca.
Ty maja schova ad turboty, jakaja mianie aharnuła: radaść maja, vybaŭ mianie ad tych, što mianie abstupili.
Dam tabie rozum (kaža Boh) i navuču ciabie, pa jakoj darozie chadzici; ŭzmacniu nad taboju maje vočy.
Nia budźcie-ž jak koń, abo muł, u katorych niama rozumu.
Vuzdoju j cuhlami ściśni ščoki tych, jakija da Ciabie nie prybližajucca.
Šmat pakarańnia na hrešnaha, ale chto maje nadzieju na Boha, miłaserdzia dastupić.
Viesialeciesia ŭ Bohu dy radujciesia spraviadlivyja; chvaleciesia ŭsie, chto prostaha serca.
Chvała Ajcu i h. d.

Psalm 37

Nia ŭ jaraści Tvajoj Ŭsiespadaru, vinuj mianie, ani ŭ hnievie Tvaim karaj mianie.

Bo strely Tvaje ŭ mianie ŭkałolisia: i natužyŭ Ty nada mnoju Svaju ruku.

Niama zdaroŭja ŭ ciele maim dziela hnievu Tvajho, niama supakoju kaściam maim dziela hrachoŭ maich.

Bo niepravoty maje pieravyšyli maju hołaŭ: i jak ciažkoje biaremia zaciažyli nada mnoju.

Razhnili dy papsavalisia maje rany, dziela majho niarozumu.

Biednym ja staŭsia j zusim sahnuŭsia: cely dzień chadžŭ sumujučy.

Bo nutro majo poŭnaje naruhańnia: a niama zdaroŭja ŭ maim ciele.

Zbiedžany i ŭpakorany ja vielmi: hałašu ad stahnańnia majho serca.

Božazbaŭca, prad Taboj usio majo pažadańnie, i stohny maje ad Ciabie nia ŭkryty.

Stryvožyłasia serca majo, pakinuła mianie siła maja, a śviatło vačej maich i jaho niama pry mnie.

Pryjacieli maje dy blizkija maje naproci mianie padyjšli i stali.

I katoryja pry mnie byli, stali zdaloku, a hvaltavali na mianie tyja, što dušy maje šukali.

I tyja, što šukali błahoha na mianie, havaryli pustoje: a cely dzień ab zdradzie razvažali.

A ja, moŭ hłuchi, nia čuŭ i byccam niamy nie raskryvaŭ svaich vusnaŭ.

I staŭsia jak toj całaviek, što nia čuje: i što nia maje apraŭdańnia ŭ svaich vusnach.

Bo ŭ Tabie, Boža, mieŭ ja nadzieju: Ty mianie pačuješ, Boža-spasie moj.

Bo ja skazaŭ, kab časam nia cie-šylisia nada mnoju maje, vorahi, j kali pachisnucca nohi maje, kab nie havaryli mnoha.

Bo ja na bičavańnie hatovy: a bol moj zaŭsiody prada mnoju.

Bo niepravatu svaju ja vyjaŭlu: i dumać budu ab hrachoch svaich.

A vorahi maje žyvuć i zmacavalisia nada mnoju: i razmnožylisia tyja, što źnienavidzieli mianie niespraviadliva.

Što addajuć złom za dabro, vy-

stupali prociŭ mianie, tamu što ja jšoŭ uśled za dabratoju.

Nie pakidaj mianie, Božazbaŭca moj: nie adstupaj ad mianie.

Paśpiašy na pomač mnie: Božaspasie, majo zbaŭleńnie.

Chvała Ajcu i h. d.

Psalm 50

Zžalsia nada mnoju, Boža...

(Hladzi ŭ « Malitvach viačernich » str. 15).

Psalm 101

Boža, pačuj malitvu maju: a hołas moj niachaj da Ciabie dojdzie.

Nie advaročvaj abliččа Svajho ad mianie: u toj dzień, kali ja sumuju, nachili da mianie Tvajo vucha.

Jakoha-tolki dnia Ciabie pryzyvacimu, zaraz vysłuchaj mianie.

Bo źnikli jak dym dni maje, a kości maje vysachli jak treski.

Staŭsia ja moŭ trava padkošana i źviała serca majo: što zabyŭsia ja spažyvaci chleb moj.

Ad hołasnaha majho stohnu, prysochli kości maje da majho cieła.

Staŭsia ja padobnym da peli-

kana na puščy; staŭsia jak ptach načny ŭ pustyni.

Nia spaŭ ja, i staŭsia jak vierabiej na strasie adzinoki.

Uvieś dzień naruhalisia z mianie maje niapryjacieli: a tyja, što chvalili mianie, prociŭ mianie prysiahali.

Dziela taho ja popieł jak chleb jeŭ, a napitak moj miašaŭ z płačam.

Dziela hnievu j Tvajho abureńnia: bo Ty padvyšyŭšy skinuŭ mianie.

Dni maje moŭ cień praminuli, a ja vysach jak siena.

Ale Ty, Hospad, navieki tryvaješ: a pamiać Tvaja z rodu ŭ rod.

Ty padniaŭšysia źmiłuješsia, nad Syjonam: bo ŭžo čas źmiłavańnia nad im, užo pryśpieŭ čas.

Bo darahimi stali słuham Tvaim mury jaho: i škadujuć ziamlicy jahonaj.

I buduć bajacca narody Imieńnia Tvajho, Boža; a ŭsie vaładary ziamnyja Tvaje chvały.

Boh bo zbudavaŭ Syjon: i źjaviŭsia ŭ Svajoj słavie.

Uzhlanuŭ na malitvu pakornych: i nia ŭzhardziŭ ich prośbaj.

Chaj zapišacca heta ŭ pakaleńni patomnym: a narod, što budzie stvorany, chvalić budzie Hospada.

Bo hlanuŭ z vyšyni svaje śviatoje: Boh ź nieba zirnuŭ na ziamielku.

Kab pačuci stohn zakavanych: kab raźviazać synoŭ tych, što byli zabity.

Kab jany słavili ŭ Syjonie Imia Božaje, a chvału Jaho ŭ Jeruzalimie.

Jak źbiarucca ŭ vadno narody, i vaładary, kab Bohu słužyci.

Adkazaŭ jamu darohaj svaje mocy: karotkaść dnioŭ maich daj mnie paznaci.

Nie biary mianie na pałavinie dnioŭ maich: bo lety Tvaje z rodu ŭ rod tryvajuć.

Ty napačatku, Stvarycielu, ziamlu zasnavaŭ: a tvoram ruk Tvaich jość nieba.

Jany zahinuć, ale Ty astanieššia, i ŭsieńka jak adzieža pastareje.

I jak vopratku pieramieniš ich, i admieniacca: a Ty tojsamy zaŭsiody, i lety Tvaje nie pierastanuć.

Syny słuh Tvaich žycimuć, a patomstva ich navieki nie źviadziecca.

Chvała Ajcu i h. d.

Psalm 129

Z dušahłybi ŭzyvaju Ciabie Boža: Božaspasie, pačuj moj hołas.

Chaj buduć vušy Tvaje ŭvažny na hołas majho maleńnia.

Kali zvažacimieš na niepravoty, Boža: Božaspadaru, chtož ustoić?

Bo ŭ Ciabie jość umiłaściŭlennie: i dziela zakonu Tvajho čakaŭ Ciabie, Božazbaŭca.

Čakała duša maja na Jahona słova: nadziejełasia duša maja na Boha.

Bolej, čym varta rasśvitu: chaj čakaje Izrael na Hospada.

Bo ŭ Hospada jość miłaserdzie i bahataje ŭ Jaho adkuplennie.

I Jon adkupić Izraela: z usich niepravotaŭ jahonych.

Chvała Ajcu i Synu i Duchu Śviatomu, jak było spradvieku, ciapier i zaŭsiody i na viaki viečnyja. Amen.

Psalm 142

Boža, słuchaj malennia majho, pryjmi malitvu maju vodle Tvaje praŭdy: vysłuchaj mianie pa Tvajoj spraviadlivaści.

I nie ŭvachodź u sud z Tvaim słuhoju: bo nichto z žyvych nie apraŭdajecca prad Taboju.

Bo zaŭziaŭsia vorah na maju dušu: žyccio majo da ziamli panižyŭ.

Asadziŭ mianie ŭ ciemry, jak pradumioršych: i zatužyŭsia va mnie duch moj, stryvožyłasia va mnie majo serca.

Ŭspaminaŭ ja dni minułyjá, razvažaŭ usie Tvaje spravy: učyn ki ruk Tvaich razbiraŭ ja.

Vyciahnuŭ ja k Tabie maje ruki:, pry Tabie, by ziamla biez vady, duša maja!

Barždžej vysłuchaj mianie, Boža: åsłabieŭ duch moj.

Nie advaračaj ad mianie Tvajho abličča: bo padobnym stanusia da tych, što schodziać u mahiłu.

Daj mnie zaraz pačuć Tvajo miłaserdzie, bo ŭ Tabie mieŭ ja nadzieju.

Pakažy mnie darohu, jakoju jścimu: bo da Ciabie ŭźniaŭ ja maju dušu.

Vyrvi mianie ad maich vorahaŭ, Boža, da Ciabie prybieh ja.

Duch Tvoj dobry zaviadzie mianie ŭ kraj spraviadlivy: dziela imiennia Tvajho, Boža, ažyviš mianie Svajoj praŭdaj.

Z pryhnobleńnia vyviadzieš maju dušu: a ŭ miłaserdzi Tvaim razhoniš maich vorahaŭ.

I zahubiš usich, chto mučyć maju dušu: bo ja słuha Tvoj.

Chvała Ajcu i Synu i Duchu Śviatomu, jak było spradvieku, ciapier i zaŭsiody i na viaki viečnyja. Amen.

Antyfona: Nie zvažaj, Boža, na prastupki našy, abo baćkoŭ našych, dy nie karaj nas za hrachi našy.

Refren pakutny

(plajecca pa kožnaj strofie psalmu)

Daruj, Boža, daruj nam hrešnym, a nia budź na nas zahnievany navieki.

Malitvy prad Kamunijaj

Budź dobra pryhatavany na pryniaćcie Eŭcharystyj, bo Samoha Chrystusa haścić budzieš u dušy svajoj. Heta značyć, što maješ być čystym na dušy i ŭ pakornym pažadańni złučycca z Samym Zbaŭcam. Nie zapuščajsia ŭ vučonyja doślady, ale malisia jaknajpraściej, jak-by havoračy z Chrystusam. Nie kažy mnoha, ale adčuvaj prysutnaść Božuju; vier, nadziejsia i takim prystupi da Chrystusa, kab paśla moh skazać z św. Paŭłam: « Usio mahu z Tym, Katory dajeć mnie siłu ». Nie śpiašajsia, kab prystupić pieršym, jak ludziej šmat, kab nie rabić natoŭpu. Budź čysta adzietym na znak važnaści časiny.

Ab Kamunii pomni voś što: Niama silniejšaha sposabu na žyćcio čystaje, śviatoje, a prynamsia spraviadlivaje, jak Kamunija.

Niama bolšaje łaski dla našaj ludzkoj natury, jak heta tajničnaje złučeńnie z Boham – Kamunija.

Niama čałavieka, jaki paniaŭšy miłaść Božuju ŭ Eŭcharystyi, nie zahareŭsiab sam ahniom lubovi da Boha i ludziej.

Chaj ciabie nia dzivić, što ludzi nia ŭmiejuć karystać z Eŭcharystyi, choć časta prystupajucca. « Mnoha pazvanych ale mała vybranych ». Całabiek umieje j śviatoje źniavažyć, bo jdzie za modaj błahoha śvietu. A śviet niazdatny zrazumieć Chrystusa pakornaha, ubohaha, ŭkryžavanaha: a tym-bolš ukrytaha ŭ aŭtaroch śviatyniaŭ.

Čałaviek nia moža – kaža Salamon – ukryć ahniu za pazuchaj, kab adzieža nie zaharełasia ». Padobna nia možna łučycca ŭ Eŭcharystyi z Ahniom Miłaści – Chrystusam, i nie zaharecca Jaho kachańniem praŭdy, Jaho samaadračeńniem, trudavitaściaj. achviaraju za ludziej. Kali kaho Kamunija nie papraŭlaje, to pryčyny šukać treba ŭ im samym, a nia ŭ hetaj Boskaj ustanovie, la katoraj – jak kala asiarodka – hurtujecca cełaje žyćcio duchovaje chryścijan-katalikoŭ.) Moj bracie, niachaj dobra zapišucca ŭ pamiaci tvajoj voś hetyja słovy Zbaviciela: « Chto nie spažyvaje Cieła Majho i nia pje Kryvi Maje, nia budzie mieci žyćcia ŭ sabie ».

Malitva

Idzie voś ščaślivaja chvilina, a Chrystus syjdzie da maje dušy. Bač-ža, duša maja, Toj, chto prychodzie, jość Boham tvaim. Prymi-ž Jaho z pašanaj lubovi, poŭnaj. Pryjdzi, o Jezu: serca majo haryć pažadańniem byci z Taboju, zažyć Boskim žyćciom Tvaim. Paśpiašy, o Jezu, ŭziać serca majo na ŭłasnaść, kab nie dzialiŭ ja jaho miž Boham i mamonaj. Pryjdzi, o moj Miły Boža, Najvyšejšaje Dabro majo, Skarb moj, Žyćcio, Praŭda, Luboŭ i – ŭsio majo, što tolki być

moža darahim dla ŭsieńkaj istoty maje. Pryniać chacieŭ-by Ciabie z takoj nabožnaściaj, jak dušy śviatyja: jak Tvaja Maci śviataja, kali prymała Ciabie z ruk pieršych słuhaŭ śviatyni-Apastołaŭ. O Maryja, hlań na mianie miłaściva hetaj časiny, bo prystupaju da abjadnańnia z Najmilejšym Synam Tvaim. Padaj-ža mnie Jaho, jak kaliś pastuškom padała: chacieŭ-by pryniać Jaho z čystych ruk Tvaich.

Malitva

pierad samym pryniaćciem śv. Eŭcharystyi

Pryniaćcie Cieła Tvajho, Zbavicielu, Jezu Chryste, jakoje niahodny ja advažvajusia, spažyvać, chaj nia budzie mnie na asudžeńnie j zahubu, ale dziela Tvajho miłaserdzia, chaj mnie abaronaj staniecca i lekam dušy j cieła.

Ja nia hodzien, Zbavicielu, kab Ty ŭvajšoŭ da serca majho, ale skažy tolki słova i budzie zbaŭlena duša maja!

Malitvy pa Kamunii

Pryniaŭšy nabožna Chrystusa pad vidam Hostyi maleńkaj (u abradzie slavianskim – maleńkaj Krošańki), adyjdzi dzie na storanu j nie biaručysia za knižku adrazu, razvaž: kaho maješ u dušy svajoj. Tut prynadobny čas na razvažańnie ab dabracie Chrystusa, jaki znižajecca da nas, biare ŭ svaje abojmy, pakazvaje darohu, pa jakoj dajści možam da najvyšejšaha daskanalstva svaje istoty. Paddajsia voli Chrystusa j Jaho pavadyrstvu, paŭtarajučy za śv. Paŭłam: «Viedaju, kamu pavieryŭ». Starajsia zrazumieć u hetaj časinie, što služba Bohu daje svabodu ducha i vaładarstva duchovaje pry hłybokaj pakory j pačućci našaj ścipłoty. Pa takoj cichoj kontemplacyi (malitvy biaz słoŭ), vyjavi Chrystusu svaju volu, jakim ty być chacieŭ-by adnosna da Boha j ludziej dy prasi Jaho być zaŭsiody z taboju, kab pierałamać svaju źniamohu ducha – najhoršuju pieraškodu da postupu šlacham Božym. Kali nia možaš sabrać myśli j malicca svaimi słavami, chaj pamoža tabie voś chaćby j heta:

O Chryste Jezu, Boža moj! Majučy naviek ščyraść Aniełaŭ i śviataść vialikich słuh Tvaich, nie patrapiŭ-by ja davoli padziakavać Tabie za łasku, jakoj siańnia dastupaju praz Kamuniju śviatuju. Spałučaju svaje pačućci dziakavańnia, viery, lubovi z pačućciami

duš pabažniejšych: chaj budzie chvała j čeść Tabie na całym śviecie dy dzie tolki žyvuć istoty, što znajuć Ciabie, moj Boža!

Chaj staniecca vola Tvaja nada mnoju! Daj, o Chryste Jezu, paznać mnie tuju darohu žyćciovuju, jakuju zarysavaŭ Ty prad viakami, majučy dumku stvaryć mianie. Daj, o Jezu, nia zbłudzić mnie z darohi taje. Bajusia, što ja praz hrachi maje ŭtraciŭ łasku Tvajho śviatoha pavadyrstva. Siańnia, vitajučy Ciabie ŭ dušy majoj, vybačeńnia šukaju błudoŭ maich, kab začać žyćcio vodle voli Tvaje. Vola Tvaja, jak Sam abjaviŭ, nam heta — uśviačeńnie našaje praz naśled žyćcia Tvajho ŭ danaraŭlenni da maich varunkaŭ, u jakich žyvu. Voś, o Chryste, ja całaj istotaj chaču spaŭniać volu Tvaju na kožny dzień! Dyk pamažy mnie, Zbavicielu!

Akty

« Duša Chrystova — paśviaci mianie.

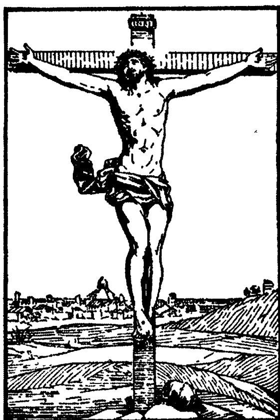
« Cieła Chrystova — zbaŭ mianie.

« Kroŭ Chrystova — napai mianie.
« Vada boku Chrystovaha — abmyj manie.
« Mučeńnie Chrystovaje — zmacni mianie.
« O dobry Jezu — pasłuchaj mianie.
« Ŭ ranach Tvaich — ukryj mianie.
« Nie dazvol mnie adłučycca ad Ciabie.
« Ad voraha złosnaha barani mianie.
« Ŭ časie śmierci maje pakli̇č mianie.
« I dazvol mnie pryjści da Ciabie.
« Kab Ciabie chvalici z śviatymi na vieki viečnyja. Amen ».

(Za hetyja akty Papież Pius IX pryznaŭ adpusty, jak za 300 dnioŭ daŭniejšaj pakuty).

Malitva prad voblikam Zbaŭcy Ŭkryžavanaha

O dobry j najmilejšy Jezu, voś ja ŭpadaju na kaleni prad voblikam Tvaim i z najbolšym žaram dušy maje prašu Ciabie j malu, kab uliŭ u serca majo žyvyja adčučci viery, nadziei j lubovi dy daŭ sapraŭdny žal za hrachi maje j mocnuju volu papravy, a ja ź

vialikaj sukruchaj i bolem dušy sam u sabie razvažaju j myślami pryhladajusia da Tvaich piaci ranaŭ, majučy prad vačyma toje, što skazaŭ prarok David ab Tabie, dobry Jezu: "Prabili ruki maje i nohi maje, paličyli ŭsie kości maje".

(Za hetu malitvu Papież Pius IX pryznaŭ poŭny adpust, abo poŭnaje daravańnie dačasnaj kary za hrachi.

Adpust hety možna zdabyć raz na dzień za siabie abo za dušy čyscovyja pry takich varunkach: 1) kab heta malitva była adhavorana prad voblikam Jezusa Ukryžavanaha, 2) prad Kamunijaj abo paśla Kamunii, 3) zmović u kaściele na intencyju Ajca św. j Kaścioła 5 Ojča naš i 5 Pryvitana budź).

Malitva

św. Tamaša z Akvinu.

Dziakuju Tabie, Śviaty Boža, Ojča Ŭsiomahutny, što mianie hrešnaha j niahodnaha słuhu Tvajho, biaz nijakaj zasłuhi maje, a tolki z miłaserdzia Tvajho, nasyciŭ najdaražejšym Ciełam i Kryvioj Syna Tvajho, Zbaŭcy našaha Jezusa Chrysta. Prašu Ciabie, kab heta śviataja Kamunija nia była dla mianie na zhubu, ale na ŭpra-

šeńnie viečnaha zbaŭleńnia. Chaj budzie dla mianie zbrojaj viery j ščytom dobraj voli. Chaj vykaranić u-va mnie ŭsie błahija pryvyčki j hrešnyja pažadańni dy ŭćviardzić mianie ŭ lubovi j ciarplivaści, u pakory j pasłuchmianasci, a tak-ža va ŭsich inšych cnotach. Niachaj mianie abaronić ad napaściaŭ usich vorahaŭ, vidomych i niavidomych. Niachaj budzie poŭnym adpačynkam dla sił maich fizyčnych i duchovych dy ščaślivym zakančeńniem majho žyćcia. I prašu Ciabie, kab davioŭ mianie hrešnaha da taho niavymoŭnaha ščaścia, dzie Ty z Synam Tvaim i Ducham Śviatym dla śviatych Tvaich jość śvietłaść praŭdzivaja, radaść viečnaja, pryjemnaść i ščaście daskanalnaje. Amen.

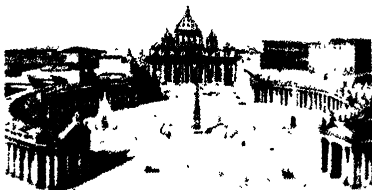
Śviàtarstva (kapłanstva)

Sviàtarstva, heta – Sakrament, praz jaki dajecca asobnaja Božaja łaska spaŭniaci pavinnaść duchoŭnuju. Sakrament hety daje prava adpraŭlać śviatuju Imšu, udzialać Sakramenty i spaŭniać inšyja čynnaści śv. Kaścioła. Nadaje heta śviataja Tajnica jašče asobny charaktar dušy, katory tryvać budzie viečna. śv. Pavał nazyvaje duchoŭnych:

«słuhami Božymi i razdaŭcami tajnio Božych».

«O dziŭnaja hodnaść duchoŭnych— piša śviaty Aŭhustyn, — Syn Božy znachodzicca na rukach vašych, jak na ŭłońni Pračystaj Dzievy»! Ksiandzu daručyŭ Boh kluč ad skarbaŭ, što vysłužyŭ Chrystus svaim mučeńniem i śmierciaj. Jon ich ścieraže, jon ich raździalaje. Heta čałaviek. jaki zastupaje na ziamli Boha, bo maje Božaje daručeńnie. «Idziecie — kaža Chrystus Apastołam — jak mianie Ajciec pasłaŭ, — Ja vas pasyłaju». Kali-b adnačasna spatkaŭ ja śviatara i anieła, pryvitaŭ-by piarviej śviatara, bo anieł — pryjaciel Božy, a kapłan, heta — zastupnik Jahony... Zvoniać u kaściele. Vy idziacio na hety hołas. Kudy-ž heta? — «Karmić dušy našy» — adkažacie. Čym-ža kormicie dušy vašy? — Chlebam Anielskim. — A chto-ž maje kluč, chto pryhataŭlaje chleb hety? — śviatar: Słuha Božy. — A što-ž heta za chleb dziŭny? — Cieła i Kroŭ Boha našaha Jezusa Chrystusa. Śviatar jak maci taja, što kormić dzicia, kažučy: Biarecie spažyvajcie, heta Cieła Zbaŭcy našaha Jezusa Chrystusa; chaj vas ścieraže j daviadzie da žyćcia viečnaha... Vidziačy kaścioł, pytajuć dzietki: «Što tam?» — Tam jość Cieła Boha našaha. — A skul-ža jano tam? — Bo ksiondz adpraŭlaje Mšu śviatuju... śviatar (prezbiter) — pravadnik dušy. Pakińcie parachviju biez ksiandza na niekulki dziesiatkaŭ hadoŭ, buduć tam žyć jak źviaraty, a mo' j čeść addaduć źviaratam. Jak vorahi chočuć źništožyć relihiju, začynajuć ad duchavienstva,

bo tam, dzie niama słuh aŭtara, niama j achviary: a dzie niama achviary śviatoj tam niama j relihii. Śviatarstva, heta — ćviet miłaści Serca Božaha. Hledziačy na duchaŭnika dumajcie ab Chryście Jezusie.*)

Archibazylika Śv. Piotry
Apastolski Pasad

Malitva za Ajca Śv.

Boža, ŭsich viernych Pastyru j Vaładaru, ŭzhlań miłaściva na słuhu Tvajho Papieža N, jakoha nad Kaściołam Svaim pastavić mieŭ łasku, daj jamu, prosim, tak słovam i prykładam kiravać padułađnymi, kab razam z daručanaj sabie aŭčcarniaj dajšoŭ da žyćcia viečnaha. Praz Chrysta Zbaviciela našaha. Amen.

*) Z Śv. Jana Vjanneja.

Malitva za Biskupaŭ i Prezbiteraŭ *)

O Chryście Jezu! Z Tvaje voli słuhi Tvaje Biskupy i Preźbitery viaduć spravu zbaŭleńnia rodu ludzkoha, apaviadajučy navuku Tvaju j pasilajučy śviatymi Sakramentami. Budź-ža Ty, o Jezu, Mahatoj ich i Praŭdaj, kab viali nas ściežkami spraviadlivaści Tvaje, pad kiraviectvam Vikaraha Tvajho, Ajca śv. Viarni jednaść usim adłučanym błahoj rukoj da Katalickaje Suspolnaści. Abdary narod naš biełaruski rodnaj herarchijej, natchni moładź našu poklikam da stanu duchoŭnaha.

Pryjdzi vaładarstva Tvajo, o Jezu!

Suženstva

Sužanstva, heta – Sakrament, jaki z voli Chrystusa daje łasku j pomač na spaŭniańnie suženskich abaviazkaŭ. Jon złučaje nierazryŭnym vuzłom luboŭ žančyny j mužčyny až da mahilnaj doški. Daje im uładu nad ciełam dziela zachavańnia rodu ludzkoha. Nakładaje pavinnaści ŭzhadavańnia dziaciej. Žvialičaje

*) Sviatarań.

łasku ŭśviačeńnia i daje pomač na dobryja ŭčynki dzieła zbaŭleńnia. śv. Paval tak piša ab hetym: « Mužy, lubiecie žonak vašych, jak i Chrystus palubiŭ Kaściol dy samoha siabie vydaŭ za jaho – Sakrament heta vialiki: a ja kažu – vialiki ŭ Chrystusie i ŭ Kaściele ». Prystupajučy da hetaha Sakramentu, zvaž dobra na tyja pavinnaści, što biareš na siabie, – i prasi Boha. kab ich spoŭnić patrapiŭ. A z usich abaviazkaŭ najtrudniejšy – heta vyhadavać dziaciej pa-Božamu.

Malitva maładych

O Zbaŭca Miły, Chryście Jezu, Ty na viasielli ŭ Kanie Halilej skaj Svajoju prysutnaściu uśviaciŭ suženstva. Prybudźža i na našaje viasielle i bahasłavienstvam svaim abdaruj. Sercam našym daj luboŭ i jednaść: uspamahaci zaŭsiody siabie i ŭzrastać u miłaści dy jednaści z Taboju, Boham našym. Daj, o Chryste, kab vierna my zaŭsiody lubilisia j pamahali sabie vypaŭniać prava Tvajo ŭ žyćci našym štodziennym. Daj łaskava nam stacca paciechaj prad Ohladam Tvaim, spaŭniajučy ŭsio dzieła chvały Tvaje. Praz Tvaje zasłuhi dy Matuchny Tvaje śviatoje. Amen.

Apošniaje Pamazańnie

Zachvareŭšy pamiataj, što niemač tvaja vychodzić z adviečnaj voli Božaj, choć moža pryčynaj ty sam i tvajo niaviedańnie pravoŭ natury. Adyž zdajsia na volu Boha, j sam starajsia zmahčy bol, kab nia być dla druhich ciažaram. Kali vidziš, što tvaja chvaroba zaraźlivaja, pytaj lekara, jakija aściarožnaści rabić treba, kab nie zarazić inšych. Nadzialić kaho chvarobaj praz svaju nieachajnaść – heta praŭdzivy hrech, bo zdaroŭje – najbolšy skarb čałavieka. Ale z druhoha boku bajacca zarazy niamašto: jana lipnieć najbolš da bajaźlivych. A dla chvoraha mieć treba mnoha spahadnaści j lubovi, bo heta brat tvoj, siastra, jakich spatkała niaščaście. Pamahčy chvoramu ŭ jaho patrebie duchovaj i cialesnaj - heta značyć zrabić toje samaje, što Chrystus na tvaim miescy zrabiŭ-by. Kožny čałaviek umre; śmierci nia bojsia, ŭsiaroŭna: raniej, ci paźniej. Kali vidziš, što źniamoha tvaja moža być śmiarotnaj, zaprasi ksiandza, kab 'pamoh pryhatavacca tabie adbyć hetu apošniuju padarož na toj śviet. Zrabi testamant, napraŭ kryŭdu i pieraprasi susiedziaŭ. Ab Sakramencie Apošniaha Namaščeńnia viedać musiš nastupnaje:

Sakrament hety služyć na łasku dobraj śmierci, a kali heta budzie karysnym tvajmu zbaŭleńniu, to pryśpiašyć vyzdaraŭleńnie. Śviatar namaščajc ŭsie počuvy cieła, prosiačy Boha, kab daravaŭ hrachi jimi dakananyja. Pašla jašče daje absolucyju z adpustam na

hadzinu śmierci. Sakra-ment hety, dobra pryniaty, zmyvaje usie rešty hrachoŭ i dušu z Boham jadnaje. Miej pabožny namier spoŭnić usio, čaho ŭ hetaj važnaj chvilinie Chrystus ad ciabie žadaje.

Na spatkańnie ksiandza treba pryhatavać: 1. Stoł nakryty čystym abrusom (nastolnikam), z kryžam, abo abrazom, pastaŭlenym miž dźvioch vaskovych śviečak. 2. Vadu paśviačonuju. 3. Talerku z šaśćma kamočkami vaty, abo kudzieli j kavałačkam chleba z solliu. 4. Šklanku čystaj vady z łyžkaj. Chvory pavinień być čysta adziety. Za spatkańnie ksiandza z Najśv. Sakram. śv. Ajciec udzialaje asobny adpust. Pry spatkańni piajecca:

« Budź viečna pachvalony Najśviaciejšy Sakrament, praŭdziva Cieła i Kroŭ Zbaŭcy našaha Jezusa Chrystusa » (Try razy).

Padčas spoviedzi chvoraha piajuć pieśniu: « Pad Tvaje prychodzim dźviery », abo jakuju inšuju ab śv. Eŭcharystyi. Kali chvory zažadaje, kab spatykali ŭ cišy j nia ŭchodzili ŭ śviatlicu, treba jaho pasłuchać. Zara pa Kamunii, na Apošniaje Pamazańnie, admaŭlajecca Litanija da Ŭsich śviatych, abo inšaja, — až pakul ksiondz nia daść bahasłavienstva.

Malitva chvoraha

Boža moj i Spasie moj! Budź vola Tvaja! Bahasłavič duša maja Ciabie navieki. Chaj spoŭnicca vola Tvaja nada mnoju: ci śmierć pašleš mnie, ci azdaraŭleńnie.

Stvorca moj i Zbaŭca, učyni tak, jak padabajecca Tabie, bo Ty najlepš viedaješ, što karyśniej dla zbaŭleńnia majho. Addali ad mianie strach śmierci, kab z dobraj nadziejaj čakaŭ ja na Sud Tvoj. Ty Boh žyvych: Ty nie adstupiš ad mianie ŭ apošniaj hadzinie, nie adkinieš i pa śmierci, bo Ty nadzieja maja. Kajusia, što hrašyŭ; Tvajoj voli paddajusia i na zasłuhi Chrystusa spadziajusia. Bahasłaŭlu, Boža, dzivy Tvaje; dziakuju za ŭsio, što ja mieŭ ad Ciabie: za łasku śviatych Tajnic Tvaich, asabliva-ž Eŭcharystyi. Vieru, što mocaj Tvajoj moh-by ja azdaravieci, kali-b heta było patrebnym zbaŭleńniu majmu. Kali-ž pamru, pryjmi łaskava dušu maju, Boža, adzin u Trojcy śviatoj, źmiłujsia nada mnoju vodle vialikaha miłaserdzia Svajho! O Maryja, Matuchna, Božaja zastupisia za mianie! Śviaty Jozef, budź pry mnie! Aniele-Vartaŭničy moj, malisia za mianie!

Boža, vieru Tabie! Boža, lublu Ciabie! Boža, maju nadzieju na miłaserdzie Tvajo! Amen.

Malitvy za kanajučaha

Boža łaskavy i miłaserny, što pa mnahacie zlitavanniaŭ Svaich, hrachi ščyrapakutnikam adpuščaješ i na apłakanyja viny byłoha prastupstva nie ńadtà zvažaješ, uzhlań łaskava na hetaha (uju) słuhu Tbajho (ju) *N* z hłybokaj sukruchaj molčaha. Adnavi ŭ jim, Ojča Najlepšy, ŭsio, što ziamnoju pachibnaściu było sapsuta, abo da čaho podstupam złoha ducha byŭ daviedzieny i da sułučnaści z Siamjoju Śviatoju pryjmi.

Zžalsia, Božazbavicielu, nad śmiarotnaj žurboju jahonaj i nad horkimi ślaźmi, zžalsia nad niamajučym źnikul sałodkaje patoli, aprača miłaserdzia Tvajho, dy da tajničnaha źjadnannia ŭ ščaści viečnym z Taboju dapuści. Praz Chrysta Zbaviciela našaha. Amen.

Kali dazvalaje sytuacyja, možna čytać psylmy, 50, 129, a u vapošniej chvilini:

Pryjmi dy damiaści, Boža, słuhu Tvajho (ju) N u spadziavanym miejscy miłasernaha zbaŭleńnia Tvajho! ℟. Amen.

Uścierażу, Bożazbaŭca, dušu słuhi Tvajho (je) N ad strachotnych mukaŭ piakielnych, ad tapieliščą karalnaha dy horkaj żurby viečnaj! ℟. Amen.

Vyzval, Boża dušu słuhi Tvajho (je) N, jak mnohich u Starym i Novym Zakonie vybranych Svaich z propasnych niebiaśpiek vyzvalaŭ, i da suciechaŭ niabiesnych z Taboju davieści budź łaskaŭ! ℟. Amen.

Matańka Boża, prypyniščа j paciecha naša najsałodšaja, ślozna molimo Ciabie, paručaj łaskava Synu Svajmu ducha henaha (j) słuhi *N*; chaj Tvajo hodnaje zastupnictva adżanie ad jaho raspačnuju śmiarotnuju tryvożlivaść. Budź pry jim u henaj ciażkaj sudnaj hadzinie i daviadzi razradavanaha nadziejej da pażadanaj niabiesnaj ajčymy. Amen.

Apošnija akty kanajučaha

Uručaju Tabie, Boża, dušu maju!

Jezu Chryste, Zbavicielu, pryjmi ducha majho!

Maryja Najśviaciejša za mianie malisia! Maryja, Maci łaski j miłaserdzia zatuli mianie ad pahubnika ladakaha j pryjmi ŭ hetaj sudnaj hadzinie!

Śviaty Jazepie, adčyni mnie łona Boskaje litaści!

Jezu, Maryja, Jażepie śviaty, addaju Vam serca i dušu maju!

Jezu, Maryja, Jazepie śviaty, budźcie pry maim skanańni!

Jezu Maryja, Jazepie śviaty, chaj zasnu z Vami j supačynu navieki!

CAŚĆ IV

LITANIÌ

Litanija da Najśv. Imieńnia Jeśus

Kiryje elejson,*) Chryste elejson Kiryje elejson!

Jezu pasłuchaj nas, Jezu vysłuchaj nas!

Ojča ż nieba Boža, zžalsia nad nami!

Synie, Zbaŭca Śvietu, Boža, zžalsia nad nami!

Duchu, Śviaty Boža, zžalsia nad nami!

Śviataja Trojca adzin Boža, zžalsia nad nami!

Jezu, Synie Boha
Jezu, jasnaść Ajcoŭskaja,
Jezu, blesk śvietłaści viečnaje
Jezu, vaładaru słavy,
Jezu, sonca spraviadlivaści,
Jezu, Synie Dzievy Maryi,
Jezu najmilejšy,
} zžalsia nad nami

*) Kiryje elejson – słovy hreckija – značać: Boža zžalsia.

Jezu nàjdziŭniejšy,
Jezu, Boža mocny,
Jezu, ojča budučaha vieku,
Jezu, vialikaj rady aniele,
Jezu najmahutniejšy,
Jezu najciarpliviejšy,
Jezu najpasłušniejšy,
Jezu cichi j pakornaha serca,
Jezu, čystaści ulublanik,
Jezu, ablublenik naš,
Jezu, Boža supakoju,
Jezu, žyćcia daŭca,
Jezu, cnotaŭ prykład,
Jezu, duš pažadańnie,
Jezu, Boža naš,
Jezu, prypynišča naša,
Jezu, ojča ŭbohich,
Jezu, skarbie viernych,
Jezu, pastyr dobry,
Jezu, śvietłaść praŭdziva,
Jezu, mudraść viečnaja,
Jezu, dabrata biaźmierna,
Jezu, daroha j žyćcio naša,
Jezu, radaść Aniełaŭ,
Jezu, ŭładar Patryarchaŭ,
Jezu, nastaŭnik Apasotłaŭ,
Jezu, vučyciel Evanelistaŭ,
Jezu, siła Mučanikaŭ,
Jezu, śvietłaść Vyznaŭcaŭ,
Jezu, Dzievaŭ čystaść,
Jezu, ŭsich Śviatych karona,

zžalsia nad nami

Budź nam miłaściŭ, darŭj nam Jezu!
Budź nam miłaściŭ, vysłuchaj nas Jezu!
Ad usialakaha złoha, vybaŭ nas Jezu.
Ad hrachu ŭsialakaha,
Ad hnievu tvajho,
Ad podstupaŭ šatana,
Ad ducha niačystaści,
Ad śmierci viečnaj,
Ad niadbalstva na tvaje natchnieńni,
vybaŭ nas Jezu
Praz tajnicu tvajho Ŭčałaviečańnia śviatoha,
Praz tvaje narodziny,
Praz tvajo dziacinstva,
Praz najśviaciejšaje žyćcio tvajo,
Praz trudy tvaje,
Praz kryvavy pot i mučeńnie tvajo,
Praz kryž i apuščeńnie tvajo,
Praz młosnaści tvaje,
Praz śmierć i pachavańnie tvajo,
Praz tvajo z umioršych paŭstańnie.
Praz uniebaŭšeście tvajo,
Praz Najśviaciejšaj Eŭcharystyi ŭstanaŭleńnie tvajo,
Praz radaści tvaje,
Praz chvału tvaju,
darŭj nam Jezu

Baranak Božy, što zhładžaješ, hrachi śvietu, daruj nam, Jezu.
Baranak Božy, što zhładžaješ, hrachi śvietu, vysłuchaj nas, Jezu!
Baranak Božy, što zhładžaješ hrachi śvietu, zžalsia nad nami, Jezu!
Jezu pasłuchaj nas!
Jezu vysłuchaj nas.

Malitva

Chryste Jezu Vaładaru, jaki skazaŭ: « Prasiecie i atrymajecie, šukajcie i znojdziecie, stukajcie j adčyniać vam », molim, daj nam prosiačym adčuccio, tvaje Boskaje miłaści, kab Ciabie ŭsim sercam, słovam i čynam miłavali dy ad Tvaje chvały nikoli nie adstupali.

Śviatoha Imieńnia Tvajho, Zbavicielu, daj nam zaŭsiody mieć bajaźlivaść i miłaść, bo nikoli nie adstupaješ z Tvaim kiravańniem ad tych, jakich, umacniaješ u stałaści Tvajho miłavańnia. Što žyvieš i vaładaryš na vieki viečnyja. Amen.

Bahasłaŭ, najmilšy Zbaŭca,
Usich ludzkich bied napraŭca -
Tym, što Serca Tvajo słaviać,
Tvaju miłaść bahasłaviać,
Ty skazaŭ, što łaski rožny,
Paliješ na dom toj kožny,
Dzie abraz Tvoj buduć słavić,
Tvajo Serca bahasłavić,
Bahasłaŭ nam kožnu čynnaść,
Našu spoŭnić daj pavinnaść,
Tvajo Serca daj paznaci,
Z usich siłaŭ miłavaci.

Litanija da Najśviaciejšaha Serca Jezusa

Kiryje elejson, Chrysťe elejson, Kiryje elejson!
Chryste pasłuchaj nas, Chryste vysłuchaj nas!
Ojča ź nieba Boža,
Synie Zbaŭca śvietu Boža,
Duchu śviaty Boža,
Śviataja Trojca adzin Boža,
Serca Jezusa, Syna Ajca Pradviečnaha,
Serca Jezusa začataje, u łonie Dzievy Matki z Ducha Śviatoha,
Serca Jezusa, z Słovam Božym istotna złučana,
Serca Jezusa, biaźmiernaha majestatu,
Serca Jezusa, Boža śviatynia,
Serca Jezusa, Najvyšejšaha sialiba,
Serca Jezusa, dom Božy, i brama nieba,
Serca Jezusa, vohnišča miłaści haračaj,

zžalsia nad nami

Serca Jezusa, sialiba miłaści i, spraviadlivaści
Serca Jezusa, poŭnaje dabraty j lubovi,
Serca Jezusa, biazdońnie cnotaŭ usialakich,
Serca Jezusa najbolš dastojnaje pachvały usiakaj,
Serca Jezusa, vaładaru j asiarodździe ŭsich sercaŭ,
Serca Jezusa, ŭ katorym usie skarby mudraści dy ŭmiełaści,
Serca Jezusa, ŭ jakim paŭnata ŭsia Bostva prabyvaje,
Serca Jezusa, u jakim Ajciec ŭspadabaŭ sabie vielmi,
Serca Jezusa, z paŭnaty jakoha ŭsie ŭziali my,
Serca Jezusa, adviečnaha ŭzhorja pažadańnie,
Serca Jezusa, ciarpliva i vialikaha miłaserdzia,
Serca Jezusa, dla ŭsich, bahata, chto Ciabie ŭzyvaje,
Serca Jezusa śviataści j žyćcia krynica,
Serca Jezusa, za hrachi našy ŭmiłaściŭleńnie,
Serca Jezusa, nasyčana źnievažeńniem,
Serca Jezusa, ściortaje za prastupki našy,

zżalsia nad nami

Serca Jezusa, pasłušnaje až da śmierci,
Serca Jezusa, dzidaj prabita,
Serca Jezusa, krynica ŭsiakaj paciechi,
Serca Jezusa, žyćcio, j zhrobuŭstańnie naša,
Serca Jezusa, spakoj i pajadnańnie naša,
Serca Jezusa, za hrachi achviara,
Serca Jezusa, zbaŭleńnie majučych u Tabie nadzieju,
Serca Jezusa, nadzieja ŭ Tabie ŭmirajučych,
Serca Jezusa, roskaš Śviatych usieńkich,

Zžalsia nad nami!

Baranak Božy, što zhładžaješ hrachi śvietu, daruj nam Jezu!
Baranak Božy, što zhładžaješ hrachi śvietu, vysłuchaj nas Jezu!
Baranak Božy, što zhładžaješ hrachi śvietu, zžalsia nad nami!
– Jezu cichi j pakornaha Serca,
– Ŭčyni serca naša da Svajho padobnym.

Malemsia

Ŭsiomocny Viečny Boža! Ŭzhlań na Serca Tvajho Najmilejšaha Syna i na chvału j adpłatu, jakuju złažyŭ Tabie ad imia hrešych:

kaliž jany miłaserdzia Tvajho małać, Ty im łaskava daj prabačeńnie: ŭ Imia taho-ž Syna Tvajho Jezusa Chrysta, jaki z Taboj žyvie j vaładaryč u jednaści Ducha Śviatoha, Boh na vieki viečny. Amen.

Akt paśviaty

Całaha rodu ludzkoha Najśviaciejšamu Sercu Jezusa

O Jezu najmilejšy, Adkupiciel rodu ludzkoha, ŭzhlań na nas, pakorna prypadajučych da stupieńniaŭ aŭtara Tvajho. My Tvaja ŭłasnaść i da Ciabie naležać chočam; siahońnia voś kožny z nas addajecca dabravolna Tvajmu ajśviaciejšamu Sercu, kab jašče ciaśniej złučycca z Taboju. Mnohija nia znajuć Ciabie zusim, mnohija adviarnulisia ad Ciabie, ŭzhardziŭšy prykazańniami Tvaimi. Zžalsia nad adnymi j druhimi, o najłaskaviejšy Jezu i paciahni ŭsich da Śviatoha Tvajho Serca Vaładaram budź nam o Jezu, niatolki viernym, što nikoli ad Ciabie nie adstupili, ale j synom błudnym, jakija Ciabie pakinuli. Daj, kab čymchutčej viarnulisia ŭ bać-

kaŭski dom tvoj i nia zhinuli ad biazdolla j hoładu.

Vaładaram budź dla tych, jakich abo źviali, mylnyja paniaćci, abo niazhoda addzialaje, pryviadzi ich da prystaniščа, praŭdy dy da jednaści viery, kab skora nastała adna aŭčarnia j adzin pastyr. Vaładaram budź dla ŭsich tych, što błukajucca jšče ŭ ciemry pahanstva abo iślamu i pryviadzi ich łaskava da śviatła i vaładarstva Božaha. Ŭzhlań urešcie vokam Tvajho miłaserdzia na synoŭ taho narodu, jaki byŭ niekali asabliva narodam ulublonym. Chaj spłyvie i na ich, jak krynica adkupleńnia j žyćcia, taja kroŭ jakuju jany pryzyvali na siabie niekali.

Sascali Kaściol Svoj, o Boža i abdary jaho biaśpiečnaj svabodaj. Abdary ŭsie narody spakojem i ładam. Daj, kab z usiaje ziamli, ad kraju da kraju, adzin uznasiŭsia hołas: Chvała budź Božamu Sercu, praz jakoje dla nas nastała zbaŭleńnie, jamu, čeść i chvała navieki. Amen.

Vostrabramska Maci Boža,
Kraska čystaja, pryhožal
Miłaserdzie Tvaje voli
Švlecić Vilni u niadoli.
Ŭ kraji našym Ty u češci,
Niasieš ź nieba dobry viešci,
Ščašcie dla našaha kraju
Daješ nam ad Boha z raju!

Litanija da Najšv. Dz. Maryi

(Loretanskaja)

Kiryje elejson Chryste elejson, Kiryje elejson!
Chryste pasłuchaj nas, Chryste vysłuchaj nas!
Ojča z nieba Boža, zžalsia nad nami!
Synie Zbaŭca śvietu Boža, zžalsia nad nami!
Duchu śviaty Boža, zžalsia nad nami!
Śviataja Trojca adzin Boža, zžalsia nad nami!
Śviataja Maryja, za nas malisia!
Śviataja Maci Boža, za nas malisia!
Śviataja Dzieva nad Dzievy,
Matka Chrystusa,
Matka łaski Božaj,
Matka najčyściejša,
Matka najpryhažejša,
Matka najniavinniejša,
Matka nienarušana,
Matka najmilejša,
Matka najdziŭniejša,
Matka dobraj rady,
Matka Stvaryciela,

} za nas malisia

Matka Zbaviciela,
Dzieva najrazvažniejša,
Dzieva čeścihodna,
Dzieva prasłaŭlena,
Dzieva mahutna,
Dzieva łaskava,
Dzieva vierna,
Lustra spraviadlivaści,
Stalica mudraści,
Pryčyna našaje radaści,
Sudzina duchova,
Sudzina dastojna,
Sudzina asabliva nabaženstva,
Ruža duchova,
Vieža Davidava,
Vieža z kaści słaniovaj,
Załaty domie,
Arka Božaha prava,
Brama niabiesna,
Zorka ranieśnia,
Azdaraŭleńnie chvorych,
Prypyniśča hrešnych,
Paciecha sumnych,
Ŭspamoha chryścijanaŭ,
Karaleva Aniołaŭ,
Karaleva Patryarchaŭ,
Karaleva Prarokaŭ,
Karaleva Apostałaŭ,
Karaleva Mučanikaŭ,
Karaleva Vyznaŭcaŭ,

za nas malisia

Karaleva Dzievaŭ,
Karaleva Śviatych usich,
Karaleva biaz hrachu pierša-
rodnaha začata,
Karaleva Ražanca śviatoha,
Karaleva supakoju,

za nas malisia!

Baranak Božy, što zhładžaješ hrachi śvietu, daruj nam, Jezu
Baranak Božy, što zhładžaješ hrachi śvietu, vysłuchaj nas Jezu!
Baranak Božy, što zhładžaješ hrachi śvietu, zžalsia nad nami!

Tvajoj abaronie...

Tvajoj abaronie addajomsia, Śviataja Boža Maci,
Tabie ŭručajem patreby našy — nia daj pahardžaci.
I ad złoj pryhody vybaŭlaj nas, Dzieva Maryja, zaŭsiody,
Ŭładarka naša,
O, Apieka naša,
O, Zastupnica naša,
O, Paciecha naša.
Z Tvaim Synam pajadnaj nas,
Tvajmu Synu paručaj nas,
Tvajho Syna dazvol ahladaci.
– Za nas malisia śviataja Maci Boža
– Kab stalisia my hodny abiacańniaŭ Chrystovych.

Malemsia!

Daj nam, słuham Tvaim, prosim Ciabie, Boža, zaŭsiodnym ciešsycca zdaroŭjem dušy j cieła, a praz słaŭnaje zastupnictva bahasłaŭlonaj zaŭsiody Dzievy Maryi ad ciapierašniaha smutku byč volnymi j karystacca z viečnaj radašci. Praz Chrystusa Zbaŭcu našaha. Amen.

Šv. Jozefie, Apiakunie Šviatoha Kaściola za, nas malisia!

Litanija da śv. Jozefa

Kiryje elejson, Chryste elejson,
Kiryje elejson!
Chryste pasłuchaj nas, Chryste vysłuchaj nas!
Ojča z nieba Boža, zžalsia nad nami!
Synie Zbaŭca śvietu, Boža, zžalsia nad nami!
Duchu Śviaty Boža, zžalsia nad nami!
Śviataja Trojca adzin Boža, zžalsia nad nami!
Śviataja Maryja, za nas malisia!
Śviaty Jozefie, za nas malisia!
Śv. Jozefie, słaŭny patomak Davida,
Śv. Jozefie, śvietłaść patryarchaŭ,
Śv. Jozefie, mužu, Maci Božaj,
Śv. Jozefie, čysty Apiakunie Dzievy,
Śv. Jozefie, Syna Božaha, karmiciel,
Śv. Jozefie, kłapatlivy abaronca Chrystusa,
Śv. Jozefie, hałava Siamji Śviatoje,
Jozefie najspràviadliviejšy,

za nas malisia

Jozefie najčyściejšy,
Jozefie najrazvažniejšy,
Jozefie najmužniejšy,
Jozefie najpasłušniejšy,
Jozefie najviarniejšy,
Lustra ciarplivaści,
Atulnik biazdoiła
Uzor pracujučych,
Azdoba žyćcia chatniaha,
Apiakunie dzievaŭ,
Padpora siemjaŭ,
Paciecha nieščaślivych,
Nadzieja chvorych,
Patronie ŭmirajučych,
Postrachdla duchaŭ niačystych,
Apiakunie śviatoha Kaścioła,

za nas malisia

Baranak Božy, što zhładžaješ, hrachi śvietu, daruj nam, Jezu
Baranak Božy, što zhładžaješ hrachi śvietu, vysłuchaj nas, Jezu!
Baranak Božy, što zhładžaješ hrachi śvietu, zžalsia nad nami!

Malemia

Boža, jaki praz nierazhadanu Prazornaść bahasłaŭlonaha Jozefa vybraŭ na Ŭlublenca Najśviaciejšaj Svajoj Matcy daj, prosimo, kab my taho, katoraha jak abaroncu svajho słavim na ziamli, zasłužyli ŭ niebie mieć zastupnikam. Što žyvieš i vaładaryš Boh na vieki viečnyja. Amen.

Litanija da Ŭsich Sviatych

Kiryje elejson, Chryste elejson, Kiryje elejson!
Chryste pasłuchaj nas, Chryste vysłuchaj nas!
Ojča ź nieba Boža, zžalsia nad nami!
Synie Zbaŭca śvietu Boža, zžalsia nad nami!
Duchu śviaty Boža, zžalsia nad nami!
Śviataja Trojca adzin Boža, zžalsia nad nami!
Śviataja Maryja, za nas malisia!
Śviataja Maci Boža, za nas malisia!
Śviataja Dzieva nad Dzievy, za nas malisia!
Śviaty Michale, za nas malisia!
Śviaty Habryjele, za nas malisia!
Śviaty Rafale, za nas malisia!
Ŭsie śviatyja Aniety j Archaniety, za nas maleciesia!
Ŭsie śviatyja niabiesnyja duchi, za nas maleciesia!
Śviaty Janie Chryściciel, za nas malisia!
Śviaty Jozefie, za nas malisia!
Ŭsie śviatyja Patryarchi j Praroki, za nas maleciesia!

Śviaty Piotra,
Śviaty Paŭle,
Śviaty Andreju,
Śviaty Jakubie,
Śviaty Janie,
Śviaty Tamašu,
Śviaty Jakubie,
Śviaty Filipie,
Śviaty Baŭtramieju,
Śviaty Matavušu,
Śviaty Symonie,
Śviaty Tadavušu,
Śviaty Macieju,
Śviaty Barnaba,
Śviaty Łukašu,
Śviaty Marku,

} za nas malisia

Ŭsie śviatyja Apastoły j Evanelisty, za nas maleciesia!
Ŭsie śviatyja Vučni Zbaŭcy za nas maleciesia!
Ŭsie śviatyja Niavinnyja Dzieci, za nas maleciesia!
Śviaty Sciapanie, za nas malisai!
Śviaty Łaŭrenty, za nas malisia!
Śviaty Vincenty, za nas malisia!
Śviatyja Fabijanie j Sebástyjanie, za nas maleciesia!
Śviaty Janie i Paŭle, za nas maleciesia!
Śviatyja Kaźma i Dziamianie, za nas maleciesia!

Śviatyja Hervazy i Pratazy, za nas maleciesia!
Ŭsie śviatyja Mučaniki, za nas maleciesia!

Śviaty Sylvestar, Śviaty Hryhory, Śviaty Ambrožy, Śviaty Aŭhustynie, Śviaty Hieranimie, Śviaty Marcinie, Śviaty Mikałaju,	za nas malisia!

Ŭsie śviatyja Biskupy j Vyznaŭcy, za nas maleciesia!
Ŭsie śviatyja Vučycieli, za nas maleciesia!

Śviaty Antoni, Śviaty Benedykcie, Śviaty Bernardzie, Śviaty Daminiku, Śviaty Franciśku,	za nas mal.

Ŭsie śviatyja Prezbytery j Levity, za nas maleciesia!
Ŭsie śviatyja Zakońniki j Pustyńniki, za nas maleciesia!
Śviataja Maryja Mahdalena, za nas malisia!
Śviataja Ahata, za nas malisia!
Śviataja Łuceja, za nas malisia!
Śviataja Ahnieška, za nas malisia!

Śviataja Cecylija, za nas malisia!
Śviataja Kaciaryna, za nas malisia!
Śviataja Anastazija, za nas malisia!
Ŭsie śviatyja Dzievy i Ŭdovy, za nas maleciesia!
Ŭsie Božyja Śviatyja za nas zastupicca prosim!
Budź nam miłaścivy, daruj nam, Boža!
Budź nam miłaścivy, pasłuchaj nas Boža!

Ad złoha ŭsialakaha,
Ad hrachu ŭsiakaha,
Ad tvajho hnievu,
Ad raptoŭnaj i niespadzievanaj śmierci,
Ad podstupaŭ šatana,
Ad hnievu, nienaviści i ŭsiakaj złoj voli,
Ad ducha niačystaści,
Ad piarunoŭ i navalnicaŭ,
Ad kary ziamlitrasieńnia,
Ad zarazy, vajny j hoładu,
Ad śmierci viečnaj,
Praz tajnicu śviatoha tvajho ŭciełaŭlennia,
Praz prychod tvoj,
Praz tvajo naradžeńnie,
Praz chrost i śviaty post tvoj,

Uchavaj nas Boža

Praz kryž i tvajo mučeńnie,
Praz śmierć i tvajo pachavańnie,
Praz śviatoje tvajo, zhrobuŭstannie,
Praz cudoŭna tvajo Ŭniebaŭšeście,
Praz zychod Śviatoha Ducha, Paciašyciela,
} Uchavaj nas Boža

U dzień tvajho sudu,
My hrešnyja Ciabie prosim, vysłucha! nas Božaj

Kab adpuściŭ hrachi nam,
Kab daravaŭ nam karu,
Kab da ščyraj nas pakuty pryviaści mieŭ łasku,
Kab Kaścioł Tvoj śviaty sascalić i kiravać mieŭ łasku,
Kab Ajca śv. dy ŭsie stany duchoŭnyja ściaroh u śviatoj pabožnaści,
Kab niepryjacielaŭ Kaścioła śviatoha upakoryŭ,
Kab uradam, kniaziom chryścijanskim supakoj daŭ i praŭdzivuju zhodu,
Kab uvieś narod chryścijanski abdaryŭ jednaściaj i supakojem,
} Ciabie prosim vysłuchaj nas, Boža

Kab usich błudziačych da jednaści z Kaściołam paklikaŭ dy da śviatła Evanelii pryvioŭ usich niaviernych,
Kab nas samych ućviardziŭ i zachavaŭ u svajoj śviatoj słužbie,
Kab dumki našy padniaŭ da niabiesnych pažadańniaŭ,
Kab usim dabradziejam našym daŭ viečnuju zapłatu,
Kab dušy našy, svajakoŭ bratoŭ,i dabračyncaŭ našych vyratavaŭ ad viečnaj zahuby,
Kab ziamli uradžaj daŭ i ściaroh jaho u całaści,
Kab usich viernych pamioršych nadzialiŭ supakojem viečnym,
Kab łaskava pryniaŭ našy prośby,

Ciabie Prosim vysluchaj nas, Boža

Synie Božy, vysłuchaj nas, Ciabie prosim!
Baranak Božy, što zhładžaješ, hrachi śvietu, daruj nam Jezu!
Baranak Božy, što zhładžaješ hrachi śvietu, vysłuchaj nas Jezu!
Baranak Božy, što zhładžaješ hrachi śvietu, zžalsia nad nami!
Chryste pasłuchaj nas — Chryste, vysłuchaj nas!
Kiryje elejson, Chryste elejson, Kiryje elejson!

Litańija da św. Antoniaha

Kýryje elejson!
Chrýste elejson!
Kýryje elejson!
Chrýste usłyš nas!
Chrýste pasłuchaj nas!
Ojča ź nieba Boža, zžalsia n. n.
Šýnie: Adkupicielu śvietu, Boža
Duchu, Św. Boža, zžalsia n. n.
Św. Trojca, adziny Boža,
Św. Maryja,
Św. Antoni Paduanski,
Św. Abtoni, azdoba zakonu,
Św. Antoni, lileja niavinnaści...
Św. Antoni, skarbie ubohich...
Św. Antoni, prykładzie pasłu
chmianaści...
Św. Antoni, lustra umiarčvień-
nia...
Św. Antoni, jasnaja zorka śvia-
taści...
Św. Antoni, hožaść rajskaja...
Św. Antoni, ćviecie maralna-
ści...
Św. Antoni, Arka Zakonu...
Św. Antoni, krynica viedy,
Św. Antoni, vučycielu praŭdy...
Św. Antoni, vysłužvacielu ła-
ski..

za nas malisia

Śv. Antoni, hramicielu bluźnierstva...
Śv. Antoni, siajbicie cnoty...
Śv. Antoni, pieramožca herezyjaŭ...
Śv. Antoni, navaračvacielu niaviernych...
Śv. Antoni, paciašycielu sturbovanych...
Śv. Ant., znaŭca ludzkich duš...
Śv. Antoni, pažadacielu mučanictva...
Śv. Antoni, postrach dla złoha ducha...
Śv. Antoni, ŭciakacielu ad piekła...
Śv. Antoni, ŭsiudysłaŭny cudadzieju...
Śv. Antoni, apiakunie biazdolnych...
Śv. Antoni, spahadniku ŭ patrebie...
Śv. Antoni, patronie zhublenych rečaŭ,

za nas malisia

Baranak Božy, što zhładžaješ hrachiš vietu, daruj nam, Jezu!
Baranak Božy, što zhładžaješ hrachi śvietu, vysłuchaj nas, Jezu!
Baranak Božy, što zhładžaješ hrachi śvietu, zžalsia nad nami!

℣. Šv. Ant. Paduanski za nas malisia!
℟. Kab stalisia my hodny abiacanniaŭ Chrystovych!

Malemsia. Kaścioł Tvoj, Boža, pabožnaje śv. Antaniaha ŭspaminannie chaj razviesialaje, kab duchovaj pomačaj zaŭsiody byli ŭzmacnianyja i zasłužyli na viečnuju radaść. Praz Chrysta Zbaviciela našaha. Amen.

Sv. Teresa ad D. J.

Malitva
z Imšy ab. śv. Teresie DJ.

Božazbaŭca naš, Jaki skažaŭ: kali nie stanieciesia, by tyja małyja, nia ŭvojdziecie ŭ vaładarstva niabiesnaje, daj nam, prosimo, tak śviatoje Teresy Dziavicy pakoru j ščyraprastatu serca naśledavać, kab zasłužyli na zapłatu viečnuju. Što žyvieš i vaładaryš navieki viečnyja. Amen.

Malitva da śv. Kazimiera

Boža, što siarod karaleŭskich roskašaŭ i prynadaŭ hetaha śvietu uzmacniaŭ śv. Kazimiera cnotaj stałaści j paŭstrymnaści, daj, molim Ciabie, praz jahona zastupnictva i nam, asabliva moładzi našaj, taho ducha vysokametnaści, kab nie hraźli ŭ pryziemnaj dačasnaści, a siahali imknieńniami vyšejšymi pa ideały nadpryrodnyja.

Praz Chrysta Zbaviciela našaha. Amen.

CAĆŚ V PIEŚNI

Piaŭ časta, moj bracie, i choraša, bo pieśnia - heta dar Božy, što serca napaŭniaje dobrym pačućciom.

Narod naš maje mnoha pieśniaŭ na kožnuju paru hodu i pry rabocie, ale pieśniaŭ nabožnych jašče nia šmat.

Dahetul musiŭ naš brat služyć čužyncam, maliŭsia čužoj movaj, nia rodnaj, dyk i pieśni nabožnaj nie tvaryŭ. Ludcy našy adnak vielmi zdatny da pieśniaŭ i ŭkładać ich i piajać lubiać. Niachaj-ža voś hetyja pieśni pasłužać tabie, bratočak, siastryca, dziela pomačy, kab chvalić Boha rodnaj movaj.

Pieśnia ranieśniaja

Ledź uzojdzie zaranica,
Ciabie mora i ziamlica,
Ciabie chvalić ŭsio žyvoje
Piaje kožny svaim strojem.

Ja-ž, što stvorany Taboju,
Złučany žyćciom z ziamloju,
Ci-ž taki niahodny byŭ-by,
Što Ciabie dy nie chvaliŭ-by?

Čuć paśpieju padniać vočy
I ŭstać z łožka paśla nočy,
Da Boha ŭ nieba ŭzdychaju,
Jamu chvału zasyłaju.

Šmat, što ŭčora palahli spać
Siańnia rana nie mahli ŭstać,
My jašče zdarovy ŭstali,
Kab moc Božu vychvalali.

Boža ŭ Trojcy niepaniaty,
Ojča, Synie, Duchu Śviaty!
Tabie chvału addavajem,
Paśviaci nas, uprašajem.

Pieśnia pry pracy

Miłaserny, viečny Boža!
Ciabie prosim kolki zmožam;
Ty źviarni łaskavy vočy
Na Tvoj biedny lud rabočy.

Daj nam siły na zmahańnie!
Chaj ščaślivy kožny stanie,
Adviarni ad nas pryhody,
Uchavaj ad kožnaj škody.

Daj nam mocnu ŭ Ciabie vieru,
U žadańniach daj znać mieru,
Uradžaj nam daj na poli,
Zbaŭ nas, Boža, ad niavoli.

Nie pakiń-ža nas navieki,
Boža, biez Tvaje apieki;
Vybačaj nam našu słabaść
I zhatuj niabiesnu radaść.

Ciabie, Ojča, naš Stvaryciel,
Synie Boža Adkupiciel,
Duchu Paciašyciel, Boža,
Vysłaŭlajem, kolki zmožam.

Pieśnia viačerniaja

A jak dzień užo minaje,
Kožny z nas nie zabyvaje
Čeść addać z padziakaj Bohu
Za prabytu ŭdzień darohu.

Usie našy dzienny spravy
Pryjmi miła, Boža pravy,
Pakiruj nam na zbaŭleńnie,
Dy na Tvajo vysłaŭleńnie.

A kali paśniom unočy,
Miej nad nami Tvaje vočy,
Ściaraży ad złoj pryhody,
Barani ad kožnaj škody.

Chaj zdarovy zo snu ŭstaniem,
I słužyć Tabie znoŭ staniem:
Dušoj, sercam, jak chto moža,
Pracaj na Tvaju česć, Boža!

Barani nas ad zhrašeńnia,
Kab nia stracili zbaŭleńnia,
Ale nieba ŭsie dastali —
Ciabie viečna vychvalali.

Pieśnia pierad Imšoju

Na tvar upaŭšy, z miesca śviatoha
Ceść i malitvy šlema da Boha,
Z pakoraj ŭ sercy, dušoj udziačnaj
Prad Chrystusovaja chviaraj straš-
[naj.

Ciabie my prosim, darahi Boža,
Chaj Tvaja łaska nam dapamoža:
Daj spakoj doma, a dar u poli, –
Niachaj ziamielka rodzić davoli.

Daj nam zdaroŭje, miłaść i zhodu
A dušy ŭ čyscy dary svabodaj.
Chaj Tvaja łaska płyvie namdaram
Praz najśviaciejšu Kryža achviaru.

Hlań, Ciabie prosić narod tvoj
[vierny,
Miły naš Jezu, budź miłaserny.
Usich nas, Boža, ratuj ad ździeku.
Vaźmi niaščasnych ŭ svaju apieku.

Šlom da Ciabie my prośby, ža-
[dańnia,
Daruj ŭ patrebie nam źmiła-
[vańnie.
Daj, kab na śviecie Tabie słužyli,
A pośle ŭ niebie viečna chvalili.

Pieśni na pracesiju

Boža, viačystaj dabracie addany

Boža, viačystaj dabracie addany,
Movaj nivodnaj nie pieraska-
[zany
Hodzien Ty, Boža, chvalby usia-
[lakaj,
Słavy, pašany i ščyraj padziaki.
Ciabie žadaju, Ciabie vyvyššaju,
Bolš, jak dabro ŭsio, Ciabie ŭ
[sercy maju,

Dabrom najbolšym Ty ŭ maim
[sumleńni,
Sam Adzin vyšej nad usie stva-
[reńni.

A choč-by kary za hrachi nia
[mieŭ ja
Ad Ciabie, Boža,–za ich-by ža-
leŭ ja;
A ŭsio žaleŭ-by dla taho samoha.
Što zahniaviŭ ja tak dobraha Boha.

Voś, o moj Boža, i ciaper škadujn,
Bo ŭsiaho bolej Ciabie ja miłuju.
I chaču ščyra tak pastanavici,
Kab bolš nikoli užo nie hrašyci.

Šmat maju voli ščyra spavia-
[dacca,
Vierna z Taboj u zhodzie try-
[macca.

Što učyniŭšy, ja nadzieju maju
Žyć, ahladaci Ciabie, Boža, ŭ raju.

O Boža dobry, Boža miłaścivy,
Budź majej hrešnaj dušy litaścivy.
Jak joj daŭ žyci, tak daj i zbaŭ-
[leńnie,
Pomač padaj nam, ratuj ad mu-
[čeńnia.

Tvaja češć, chvala...

Tvaja češć, chvała, naš viečny
[Boža,
Chaj viekaviečna śviecič pryhoža!

Składajem ščyra ŭsie hramadoju
Pakłon i pieśni pierad Taboju.

Dziakujem ščyra za Tvaju miłaść,
Za Tvoj dar hety, za ŭsiu pry-
[chilnaść

Što nas mizernych Ty ine za-
[byŭsia,
I ŭ Sakramencie śviatym źjaviŭsia

Hrešnych ludziej nas nie adču-
[raŭsia,
Kab nas zbaŭlaci, z nami asta-
[ŭsia...

Na śviet pryjšoŭšy, Boh viečnaj
[chvały,
Vyvieŭ z biady nas, kryŭdy nia-
[małaj;

Z miłaści potym dla nas vialikaj
Siabie na muki addaŭ ćmie dzi-
[kaj,

A ustupiŭšy da chvały viečnaj,
Pakinuŭ dar nam łaski biaśpie-
[čnaj,

Što ŭ Sakramencie bačučy hetym
Serca raście nam radaści śvietam.

Tabie my, Boža, ciapier śpia-
[vajem,
Pierad Taboju korna ŭpadajem,

Prosiačy łaski Tvaje viačystaj,
K niebu ŭkazać nam darohu čystu.

Pad Tvaje prychodzim dźviery

Pad Tvaje prychodzim dźviery
Ščyrym sercam, poŭny viery:
Što pad vidam skryty chleba
Ty jość Boh praŭdzivy z nieba.

Zrazumieć nam trudna heta,
Kab Syn Božy – Zbaŭca śvietu
Až tak skryŭsia ŭsim na dziva
I ŭ Hostyi žyŭ praŭdziva.

Miłaść Boha zajaśnieła,
Jak źmianiŭ chleb ŭ svajo Cieła –
Nam astaviŭ pažyvaci,
Kab praz heta naš zbaŭlaci.

Nieśmiarotny, mocny Boža,
Zrazumieć Ciabie chto moža?
Ty dla hrešnych spraviadlivy
I dla dobrych miłaścivy.

Choć anioły ŭ niebie blizka,
Prad Taboju paŭšy nizka,
Ŭściaž na tvar Tvoj spahladajuć
Čym jość Boh, adnak nia znajuć.

Na't aniołam Boh spradvieku
Tak nia daŭ, jak čałavieku:
Prystupać da Boha śmieła,
Spažyvać Jahona Cieła.

Ja taho Chryste niahodzien,
Kab Ty staŭsia maim hościem
Skažy tolki adno słova
I dušu mnie zbaviš znova.

Bju pakłony prad Taboju.
Łasku miej nad hrešnym mnoju
Chaj žyvu z Taboju, Chryste,
U vaładarśćvie viačystym.

I – Suplikacyja

Śviaty Boža, Śviaty Mocny,
Śviaty Nieśmiarotny,
Zžalsia nad nami! (Try razy).

2. Ad pažaru, hoładu, vajny i zarazy,
Barani nas Boža!

3. Ad raptoŭnaj – i niespadziavanaj śmierci,
ścieražy nas, Boža!

4. Kab Kaścioł Tvoj – śviaty Katalicki baranić i vyvyššać mieŭ łasku,
Ciabie prosim, Boža!

5. Kab Ajca śviatoha – i ŭsie duchoŭnyja stany ŭ nabožnaj jednaści zachavać mieŭ łasku,
Ciabie prosim, Boža!

6. Kab nas – u śviatoj słužbie Tvajuj ućviardzić mieŭ łasku,
Ciabie prosim, Boža!

7. Kab nas – da pakuty ščyraj daviaści mieŭ łasku,
Ciabie prosim, Boža!

8. Kab uradžaj dać – i jaho ŭ celaści zachavać mieŭ łasku,
Ciabie prosim, Boža!

9. My hrešny – Ciabie Boha molim,
Pasłuchaj nas, Boža!

10. O Jezu, Jezu, Jezu
Zžalsia nad nami!

11. O Maryja, Dzieva i Maci Boža,
za nas! Zastupisia

II

Śviaty Boža, Śviaty Mocny, Śviaty Nieśmiarotny!
Zžalsia nad nami!

2. Ad vajny bratniaj, što hromam nas tryvoža,
ścieražy nas, Boža!

3. Ad praroka, što zhubu nam varoža,
ścieražy nas, Boža!

4. Ad buraŭ, što hradam bjuć u poli zboža,
ścieražy nas, Boža!

5. I ad žyćcia, jakim žyć narod nia moža,
ścieražy nas, Boža!

6. Ad ciomnaj siły, što ducha nam tryvoža,
ściaražy nas, Boža!

7. My hrešny, Ciabie Boha molim,
Pasłuchaj nas, Boža!

8. O Jezu, Jezu, Jezu,
Zžalsia nad nami!

9. OMaryja , Dzieva i Maci Boža!
Za nas zastupisia,

Pieśnia paśla Imšy śv.

Boh naš prypynak...

Boh naš prypynak i siła, - pamahalnik u biedach, što nas vielmi abstupili.

Zatym-ža nia budziem bajacca, kali ziamla zvaruchniecca - i pierakinucca hory ŭ siaredzinu mora.

Šumieli j zamucilisia vody ich - zatraślisia hory ad Jahonaj siły.

Šparkaść raki źviesialaje miesta. Boža - paśviaciŭ svaju sialibu Najvyšejšy.

Boh miž jaho, nia budzie zvarušana - paratuje Boh jaho rana na śvitańni.

Stryvožylisia narody j pachililisia vaładarstvy - daŭ hołas svoj i zvaruchnułaśia ziamlica.

Vołat sił niabiesnych z nami –
Boh Jakubaŭ naš abaronca.

Idziecie i ahladajcie Hospadavy spravy, jakija na ziamli zrabiŭ Jon cudy – spyniajučy vojny až pa kraj ziamlicy.

Pałomić łuk i skryšyć aružža – i zasłony ŭ ahni papalić.

Uspakojciesia j paznajcie, što ja Boh vaš – uzvyšany mižy narodaŭ i ŭzvyšany na ziamlicy.

Vołat sił niabiesnych z nami,
– Boh Jakubaŭ naš abaronca.

Chvała Ajcu i Synu i Duchu Śviatomu – jak było spradvieku i ciapier i zaŭsiody i na vieki viečny. – Amen.

Pieśnia pa niešpary

Dobraj noču, Jezu...

Dobraj nočy, Jezu, ja Tabie žadaju,
Chaj z Taboj zasnu ja hetu noč,
[jak ŭ raju,
Chaj Ciabie vidžu u va śnie dušoju,
Chaj razmaŭlaju tady z Taboju,
O Jezu najmilejšy!

Dobraj nočy, Jezu, serca asałoda,
Chaj Tvajho ahladu daznaju zaŭ-
[siody –
U kožny momant žyćcia ziamnoah

Ja addajusia ŭ apieku Ajca Boha
Z dušoj usioj i ciełam.

Da Ciabie, o Jezu, šlu molby,
[pakłony
I Tvaje apieki prašu, abarony,
Choču ja skrycca u Tvaje rany,
Zbaŭca moj, Boža, Jezu kachany,
Zasnuć daj ŭ ich siahońnia.

Serca majo łaskaj Ty ačyść pry-
[hoža,
Chaj-ža druhim niebam budzie
[Tabie, Boža,
Jak Tvajo ŭ niebie jość praby-
[vańnie
Tak duša niebam chaj maja sta-
[nie,
O Jezu moj i Zbaŭca.

Dobraj nočy, Jezu, o majo ka-
[chańnie,
Boža majho serca, i majo zia-
[chańnie,
O dobry Jezu, dla śvietu ščodry,
Chaj splu z Taboju, o Božańka
[dobry),
Siahońnia j zaŭsiody.

Maci, Ty što Boha u apiecy mieła
Vaźmi ŭ apieku dušu maju, cieła,
Aniele moj druža, dany ad Boha
I ty, patronie, unočy ad złoha –
Mianie vy ścieražecie.

Pieśni kaladnyia

Viečny rodzicca...

Viečny rodzicca nam siańnia
Spadar suśvietu biazdomny.
Ahoń krepnie jasnaść mierknie
Nieskančatny nam padobny.

Ŭzhardžany – akryty sławaj
Waładar viakoŭ śmiarotny
A Ciełam stałasia Słova
I žyło žyćciom harotnym!

Stajenka – Jaho pałacam!
Pastuški – Jaho svitoju!
Mierźnie na sienie dy płača
Razam z skancinkaj chudoju!

Nie ŭzhardziŭ sialanskim sta-
[nam
I pryniaŭ piered panami!
O Słova, što Ciełam stała!
Žyvi viečna pamiž nami!

I z Uschodu karali try
Prosiać hoža pryniać dary,
Klencačy dy źniaŭšy mitry
Prad suśvietu Wadaram

Dziciatka usio źmiašała
Ź biednych pastuškoŭ darami
O Słova, što Ciełam stała
Žyvi viečna pamiž nami!

Paškaduj, Dziciatka Boža,
Našuju ziamielku miłu!
Adviarni ad nas biazbožža,
Daj lubovi, viery siłu!

Daj nadzieju vytryvału
Z śviatymi ŭsimi darami!
O Słova, što Ciełam stała,
Žyvi viečna pamiž nami!

Pakazałaś ź nieba...

Pakazałaś z nieba jasnaść niaby-
[vała,
Hramada aniołaŭ pieśniu zaśpia-
[vała:

Chvała Bohu na vyšynach,
Spakoj ludziam na nizinach.
Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo!

Pastuški na poli sa strachu
[pamleli,
Jak na heny cudy ŭ poŭnačy
[hladzieli;

Tady Anieł im źjaviŭsia,
Skazaŭ: «Boh vam naradziŭsia»
Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo!

Najśviaciejša Dzieva stała Matkaj
[Boha,
Jon adkupić ludzkaść z mocy du-
[cha złoha

U stajency paradziła,
I na sienca pałažyła.
Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo!

I pabiehli dzieci z vialikaj achvotaj,
Hrali i śpiavali Bohu strojnaj notaj;
Svaje sercy radavali,
Što Jezusa ahladali.
Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo!

I my zaśpiavajma Synu-Bohu
[chvału,
Što dla nas radziŭsia i ciarpieŭ
[niamała;
Vysłaŭlajma, Zbaŭcu Boha,
Ŭ Śviatoj Trojcy Adzinoha.
Gloria, gloria, gloria in excelsis Deo!

Anieł skazaŭ pastuškam...

Anieł skazaŭ pastuškam:
« Naradziŭsia Chrystus vam ».
« A dzie, dzie »? Ŭ Betlejem
[Davidovym
Ŭ pakaleńni Judovym
Z Dzivicy Maryi ».

Heta choćučy spaznać,
Viestku ščasnu ahladać,
Pabiehli da Betlejem z achvotaj,
Najšli ŭ stajni Dzieciatka,
Maryju z Jazepam.

Naradziny -- dziŭ z dzivoŭ!
Vysłaŭlaci - mała słoŭ:
Dzieva Božaha Syna nasiła,
Zradziła, nie ćapiła
Svajaho Dziavoctva.

Chvały viečnaj Boh sstupiŭ,
Jak prosty siabie źnižyŭ,
Pałacaŭ bahatych, muravanych
Nia mieŭ pabudavanych
Boh ŭsiaho stvareńnia.

Ŭžo zbyłosia toje ŭsio,
Što pad fihuraj było:
Arona laska pučok puściła,
Prad Arkaj raśćvicieła
I płady pryniesła.

Słuchajcie-ž Boha Ajca,
Jak ab im Jon nam skazaŭ:
Heta Syn moj Adziny, kachany,
Ŭ rai vam abiacany,
Słuchajcie Jaho vy!

Bohu čeść i chvała budź,
Što nikoli nie zamruć,
Jak Ajcu, tak Jahonamu Synu,
Razam Śviatomu Duchu, –
Adzinamu ŭ Trojcy!

Ziamla i nieba

Ziamla i nieba, ziamla i nieba
Radasna śpiavajuć,
Anioły śvietu, Anioły śvietu
Dziva abviaščajuć:

Chrystus radziŭsia, Boh abjaviŭsia,
Anioły słaviać, cudna śpiavajuć,
Pastuški ihrajuć,
Voł z asłom vitajuć,
U dziciaci Boha znajuć.

Siańnia ŭ Betlejem, siańnia ŭ [Betlejem
Dziŭnaja navina:
Pračysta Dzieva, Pračysta Dzieva
Naradziła Syna.
Chrystus radziŭsia i h. d.
Maryja Matka, Maryja Matka
Dziciatka piastuje
I stary Jozef – i stary Jozef
Jezusa haduje.
Chrystus radziŭsia i h. d.
I Karali try – i Karali try
Z uschodu prybuli,
Bohu dziciaci, Bohu dziciaci
Achviary złažyli.
Chrystus radziŭsia i h. d.
Blisnuła sonca, blisnuła sonca,
Sonca praŭdy viečnaj,
Nadzieja hrešnym, nadzieja [hrešnym
Ščaślivaści viečnaj.
Chrystus radziŭsia i h. d.
Prychodźcie kožny, prychodźcie [kožny
Pryvitać Jezusa,
Z čystaj dušoju, z čystaj dušoju
Vysłaŭlać Chrystusa.
Chrystus radziŭsia i d. h.
Budź-ža vitany i prasłaŭlony
Miłaserny Boža!
Praz Tvaju volu – hora, niadola
Chajža nas nia zmoža.

Chrystus radziŭsia, Boh abja-
[viŭsia,
Anioły słaviać, cudna śpiavajuć,
Pastuški ihrajuć,
Voł z asłom vitajuć,
U dziciaci Boha znajuć.

U načnuju ciš...

U načnuju ciš
Lacić hołas zvyš:
Pastuški ustańcie,
Vun, na nieba hlańcie!
Što za jasnaść, za pramieńni,
Ŭ biełym anieły adzieńni!
Radasna piajuć

Abviaščajem vam:
Boh radziŭsia tam –
U Betlej śpiašajcie,
Zbaŭcu pryvitajcie.
Lažyć ŭ žłobie Jon na sienie
U pialonkach, biez adzieńnia –
Ad zimna dryžyć

Pastuški chutčej,
Pabiehli ŭ Betlej,
U stajni, nia ŭ chacie
Šukajuć Dziciaci.
Jak anioły raskazali,
Znajšli Boha, pryvitali
I dali pakłon.

Cełу Ciabie śviet
Čakaŭ stolki let!

Nia znaŭ duch praročy
Taho, što Ty ŭ nočy
Narodziŭsia, ahałosiŭ,
Praz aniołaŭ nas zaprosiŭ
Tabie dać pakłon.

Upaŭšy na tvar,
Dajom Tabie dar:
Z našych serc balučych,
Z našych śloz kipučych.
A choć biedny, nie adkinieš,
Ty jaho napeŭna prymieš, —
Pabahasłaviš.

Jezu, za Tvoj trud
Dziakujem my tut,
Dary zasyłajem,
Za to chaj daznajem
Tvaje łaski i apieki
Tut na śviecie i navieki
Ŭ niebie, zaŭsiahdy...

Naradziŭsia, nam źjaviŭsia...

Naradziŭsia, nam źjaviŭsia,
Miž bydlatak ŭ stajni Boh.
Chto-ž małomu, darahomu
Dać tam chvału hodna moh?
Pastuški, vy paśpiašajcie,
Čeść i chvału Jamu dajcie
Vas anioł tudy zavieć.

Razam z vami, my z malbami
Paśpiašym tudy chutčej,
Choć małoha, staniem Boha
Ciešyć pieśniaju svajej.

Bo Jon biedna naradziŭsia,
U žłabočku prytuliŭsia,
Kab nas hrešnych ŭ niebie mieć.

Staniem ŭ koła i viasioła –
Budziem « Gloryja » piajać:
Bo žadany jość pasłany,
Kab zbaŭleńnie śvietu dać.
Ščyra tak Jaho vitajma
I z aniołami śpiavajma –
« Ŭsim spakoj tut na ziamli ».

Pryvitajma zapytajma –
Chto-ž pryčynaj heta byŭ?
Skul patreba, što až z nieba
Boh na ziemlu Sam sstupiŭ?
Miłaść Boža to zrabiła
Syna ź nieba padaryła
Kab u niebie my byli.
Čamuž Boža – žłob nia łoža

Z siena mieŭ paściel Sabie?
Bydła hreła – litaść mieła,
A nia ludzi dla Ciabie?
– « Hrešnik, złości što paddaŭsia
I jak siena kvoły staŭsia, –
Praz Mianie kab raj zdabyŭ ».

Božym carstvam, vaładarstvam
Treba cełу śviet nazvać.
Hdiez-ž pryčyna – Boha Syna
Nie chacieŭ jon tut pryniać?
Bo śviet cełу hrecham skuty
Nie achvotny da pakuty,
Kryžam Zbaŭcu abdaryŭ.

U Judei biez nadziei
Matki płačuć cały viek –
Herad srohi z dapamohi
Vojska dzietak ich pasiek.
Niedaloka ta chvilina –
Kroŭ paljecca Boha Syna
Za hrachi usich ludziej.

Pryjšli – prylacieli

Pryjšli – prylacieli charošy anieli
Załatyja krylli, a sami u bieli.

Pryjšła z nieba viasioła navina
Boža Maci paradziła Syna,

Paradziŭšy ŭ pialonki spaviła,
Paśla na sienie złažyła –

Lažy, lažy, Jezu malusieńki!
Lažy, lažy, Jezu bialusieńki! –

Pastuški na žalejkach Jamu
[ihrajuć,
Anioły rajski pieśni śpiavajuć;

Luli, luli, Jezu malusieńki!
Luli, luli, Jezu bialusieńki!

A vy, ludcy, na ŭvieś śviet huk-
[nieciej
Jamu hromku pieśniu zapiajecie:

Hej, Chrystus Boh naradziŭsia
[u Betlej
Kab źviesialić i adkupić ludziej!

Boh pryniaŭ ludzkoje cieła...

Boh pryniaŭ ludzkoje cieła,
Viesialicca kaža śmieła.
Dla Jaho my zaśpiavajma
I na lirach zaihrajma
Bahu Adzinamu.

Hramadoju zaśpiavajma,
Jak dla Boha chvału dajma
I Dziavicy Jaho Maci
Ŭsiomahutnaha Dziciaci –
Čystaj Maryi.
Radaść! Jezus naradziŭsia!
Radaść nam!

Pastuški spali...

Pastuški spali pry lasku ŭ łažočku,
Vomih, raśśviatleła ŭ samu-
[ciomnu nočku.
Jany čujuć: z muzykaj
Śpieŭ hramady vialikaj
Aniołaŭ, aniołaŭ, aniołaŭ.*)

Adzin spuściŭsia – samy najjaś-
[niejšy,
Słuchajcie, kaža, katory śmialejšy,
Navinu ja vam skažu,
Naviet miesca pakažu
Ŭ Betlei, ŭ Betlei, ŭ Betlei.

---

*) Apošnija try radki kožnaj zvarotki paŭtarajucca.

Boh tam radziŭsia ŭ hetu ciomnu
[nočku,
Nie u pałacy, ale u chlavočku,
Ŭ žałabočku kala bydlatka
Pałažyła Jaho Matka.
Božańku, dzietańku maleńku.

Pastuški piajali...

Pastuški piajali,
Chrystusa vitali –
Boh nam abjaviŭsia,
Ŭ Betlej naradziŭsia.*)

Nia ŭ pyšnych charomach,
Ani u panskich domach:
U maleńkaj chaci
Jaho tulić Maci.

Treba nieści dary,
Treba dać achviary:
Jak my – i Jon kvoły,
Choć kruhom anioły.

Treba pryvitaci
Boha u Dziciaci –
Dyk padojdziem blizka,
Pakłonimsia nizka.

Śpiajom našu pieśniu,
Jak-by na pradvieśni:
Chrystus śviet admienić,
Hrech i zło pryščemić.

---

*) Pa kožnaj zvarotcy hetaj pieśni možna dadavać słovy: « Gloria, gloria in excelsis Deo ».

Pakaža jak žyci,
Boha jak lubici –
Słavim, Ciabie Boža,
Pieśniaj, jak chto moža.

Češć Tabie, Maryja,
Čystaja lilija:
Ciabie Božaj Maci
Budziem nazyvaci.

I Jazepu chvała
Niachaj-by paŭstała,
Bo ŭ jaho-ž pryniatku
Maryja z Dziciatkam.

Chvalim vielmi Boha,
Bo nam darahoha
Spasłaŭ Syna z nieba,
Kab dušy dać chleba.

Dyk ludcy hukniecie,
Na ŭvieś śviet piajecie,
Što Boh čałavieku
Spahadaŭ advieku.

Naradziŭsia Chrystus-Boh

Naradziŭsia Chrystus-Boh,
Radujmasia,
U zbaŭleńni nam pamoh,
Radujmasia.
U biednaj adrynie,
Dzie miesca žyvinie,
Jon nam naradziŭsia.

Nie ŭ pałacach bahačoŭ
Naradziŭsia.

A ŭ pavietcy biedakoŭ
Nam źjaviŭsia

U pakornaści – cnocie,
U vialikaj biadocie
Jon nam naradziŭsia.

Nie pahardziŭ Boh, naš
Radujmasia,
Najniżejšy ludzki stan,
Radujmasia.
Kab viestku dać ź nieba,
Jak žyci nam treba
Jon nam naradziŭsia.

Pasłuchajcie ludzi

Pasłuchajcie, ludzi,
Viestku hałosnu
Vielmi radosnu
Voś hetu:
Boh-Syn źjaviŭsia,
Ŭžo naradziŭsia
Dla śvietu.

Kaho mieŭ Boh spradvieku
Ź nieba prysłaci –
Ludziej zbaŭlaci
Ad hrechu:
Ŭžo naradziŭsia,
Ludziam źjaviŭsia
Pad strechu.

Lažyć Jon u paviecty,
U Betlejemie...

Ludzkoje plemia,
Radujsia!
I česć davaci
Bohu-Dziciaci
Rychtujsia!

Nočka cichaja, zarysta

Nočka cichaja, zarysta,
Cud-časina,
Paradziła Dzieva čysta
Boha-Syna.

Pa zahadu Boha-Ducha,
Praz źjaŭleńnie,
Ŭsiamu śvietu na paciechu,
Na zbaŭleńnie.

Paradziła Dzieva-Matka
U biadocie,
U pavietcy, ŭ niedastatku,
U kłapocie.

I nad hetym Boža Matka
Biedavała
I, kałyšučy Dziciatka,
Tak śpiavała:

Śpi, moj mileńki Synočak,
Zbaŭca śvietu,
Vybačaj, moj hałubočak,
Biednaść hetu.

Niama čym Ciabie, niaboža,
Prykryvaci,
Tvaje ručańki pryhoža
Spavivaci.

Nie bahardziŭ Ty pryjści tak
Na śviet hety,
U sukienačku ŭ mianie Ty
Nie adziety.

Tolki siencam tut Ciabie ja
Atulaju,
Niavyhody moža hetym
Bolš spraŭlaju.

Nočka-cud

Nočka - cud,
Noč prabud
Ad niaduh!
I naš duch
Nočka śvietłaja kaladna,
Prabudzi ty śvietaŭładnaj
Krasoju svajoj,
Krasoju svajoj.

Nočka - cud,
Noč prabudy
Pastuškoŭ - biedakoŭ!
- Boh Zbaviciela spasłaŭ.
Kab darohu pakazaŭ
K voli-doli ŭsim,
K voli-doli ŭsim.

Nočka - cud,
Noč prabud!
Biełaruś
Ustać prymuś
Zò snu niemaŭy biazbožža!
Śviaci joj na razdarožžy
Praŭdaj Božaju.
Praŭdaj Božaju.

Noč žyćcia,
Noč pryjścia
Darahoha
Syna-Boha!
Razam z Matańkaj śviatoju
Dy aniołaŭ hramadoju
Čeść Jamu piajom,
Čeść Jamu piajom.

Pieśni i nabaženstvy na vialiki post

Nabožnym sercam...

Nabožynm sercam usie chryścija-
[nie
Začniom Chrystusa mukaŭ raz-
[važańnie,
Daznaŭ katorych Syn Boha
[adziny –
Za našy viny.
Ŭ Sadzie Aliŭnym, paŭšy na ka-
[leni –
Ajca maliŭ Jon siarod nočnajcieni.
Judaš całunkam złydniam daŭ u
[ruki –
Chrysta na muki.

Jak lvy dzikija kinuliś pahancy,
Źviazali ruki darahomu Zbaŭcy.
Vučni Chrystusa usie paŭciakali,
Jak na sud hnali.
Hadziny pieršaj stajaŭ prad Pi-
[łatam;

Bičavać srohim prykazaŭ jon ka-
[tam!
Jany da słupa Zbaŭcu pryviazali
I katavali.
Z cierniaŭ karonu kaluču zrabili,
Paśla Chrystusu na skroni ŭzła-
[žyli.
Prad Im z naruhaj na kaleni pali –
Karalom zvali.
Treciaj hadziny zakryčali sroha:
Kryžovaj śmierciaj pamreć chaj
[Syn Boha!
Paśla da kryža nialudzka prybili –
Voctam paili.

Kanaje Jezus, dušu daje Bohu,
Ściamnieła sonca, śviet čuje try-
[vohu,
Ziamla dryžeła, skały zatraščeli –
Boha žaleli.

Z atchłańniaŭ dušy, ščasnych jak
[anieli,
Uziaŭ z saboju,.kab bolš nie ciar-
[pieli.
I cieły źmioršych z mahił paŭ-
Ich ahladali. [stavali –

Mikodym, Jozef u Piłata śmieła
Prosiać dazvołu zabrać Chrysta
[cieła.
Piłat praškodaŭ nijakich nia ro-
Kab schavać ŭ hrobie. [bie,
Vučni Chrystusa ŭzialiś da ra-
[boty,

Kab Zbaŭcy cieła schavać da sy.
[boty-
Jak źniali z Kryža, stała ślaźmi
Rany zmyvaci. [Maci

A zmyŭšy rany, z sumam ania-
[miełym
Balzamam źliŭšy, u pałotny bieły
Jak zvyčaj kaža, Zbaŭcu achilili –
Ŭ hrob pałažyli.

Vierny narodzie, što Boha baišsia
Za svaje viny ślazami zalijsia,
Chrystu padziaku pašli i maleń-
Za adkupleńnie. [nie –

Śviaty Kryžu

Śviaty Kryžu, najmilejšy,
Z usich drevaŭ najsłaŭniejšy!
U hetym drevie moc i siła:
Jano Jezusa nasiła;
Z jaho płyvie asałoda
Dla harotnaha narodu.

Dreva čviordaje, źmiakčysia,
Až da ziemli prychilisia!
Spuści cieła majho Boha –
Jano skatavana sroha.
Pazvol Jamu adpačyci,
Na ziamlu skarej sstupici.

Ciabie vybraŭ Boh advieku
Na zbaŭleńnie čałavieku;
Z ciabie łaska ludziam dana,

Duša naša ŭzmacavana,
Kryvioj Božaj ŭsia abmyta,
Što praz Jezusa pralita.

Jak u zimnaj lažaŭ stajni,
Dla Jaho nia była tajna:
Kab śviet hrešny adkupici,
Treba kroŭ svaju pralici;
Tam źviary pakłon davali,
A tut ludzi katavali.

Niačuvana miłaść heta,
Kab iści na Kryž dla śvieta!
Chto-ž budzie miłaścivy,
Taki dobry, litaścivy?
Sam Zbaviciel heta spraviŭ –
Nas ad piekła Kryžam zbaviŭ.

Čamu tvajo serca horda,
Jak-by kamień hłucha-ćviorda?
Ty nad Jezusam nia płačaš,
Choć Jaho na Kryžy bačyš:
Na achviaru Boham dany,
Za ciabie ukryžavany.

Matka z žalem pahladała
I toj čas uspaminała:
Jak małoha spavivała,
Prytulała, całavała:
A ciapier Jahona cieła,
Ad ran sinie, pačarnieła.

Nia byŭ žal taki j nia budzie,
Hdzie žyli, žyć buduć ludzi!
Jaki Matka smutak mieła,

Jak na Jezusa hladzieła:
Siratoju astajusia,
Dzie ciapier ja prytulusia?

Adnaho Synočka znała,
Jaho ź nieba atrymała,
Ciapier Jaho zabirajuć –
Mianie biednu pakidajuć.
Z žalu rviecca majo serca,
Choča vyskačyć, zdajecca.

Jaho z radaściaj nasiła
I biaz bolu paradziła:
Ciapier smutki ŭsiaho śvietu
Ja ciarplu ŭ hadzinu hetu:
Boža, daj mnie lepš mahiłu,
Bo žyć bolš nia maju siły!

Kab Ty byŭ, Synočak nižej,
Da mianie kab trochi bližej –
Ja hałoŭku-by padpiorła,
Ślozy j kroŭ Tvaju abciorła.
Ale Kryž Tvoj tak vysoki –
Ad mianie Synok daloki.

Ad anioła čuła toha:
Łaski poŭna Ty u Boha!
A ja poŭna smutku, bolu;
Symeon znaŭ Božu volu:
Jon skazaŭ, što majo serca
Bolem, jak miačom, prabjecca.

Baćki, matki, anikoha,
I pryjaciela druhoha,
Ani brata ja nia maju,

Lepš pamiorci ja žadaju;
Jak u tuju žyć chvilinu,
Kali bok prabili Synu.

Ŭspomni, matka, jak ty mleła,
Choć i mnoha synoŭ mieła,
Kali adzin byŭ pamioršy,
Choć-by samy ź ich najhoršy.
A moj Jezus najmilejšy –
Adzin Syn moj najśviaciejšy.

Ŭziali Syna, zorku, jasnu:
Mianie kinuli niaščasnu –
Nad usio Jaho lubiła,
Ciapier mnie žyćcio niamiła.
Ach moj, Boža! Tabie vieru –
Nie karaj-ža nas praz mieru.

A chto Bohu vierna służyć,
Matku Bosku ščyra lubić,
Chaj pad Kryžam stanie ź Jeju,
Ŭ Joj svaju kładzie nadzieju.
Praz tvajo, Matka ciarpieńnie
Uprasi dla nas zbaŭleńnie.

Jezu Chryste...

Jezu Chryste, Boža miły,
Jak jahniatka Ty ciarplivy:
Cierpiš na kryžy mučeńni
Za ŭsie maje prahrašeńni.

Całavieča, płač, mizerny,
Hlań, jaki Boh miłaserny:
Jezus na kryžy ŭmiraje,
Sonca jasnaść pahašaje.

Jon apošnie skazaŭ słoŭka,
Źvisła z pleč jamu hałoŭka.
Nad im Maci uzdychaje,
Płača ŭ žali, ledź žyvaja.

Ŭžo zasłonu razarvała,
Ŭsia ziamla dryžyć i skała;
Sotnik kaža: Syn Jon Božy!
Hety cud usich tryvoža.

Tut Jamu bok prakałoli,
Kroŭ płyvie z vadoj pavoli;
A my zalemsia ślazami;
Jezu, źmiłujsia nad nami!

Što ciarpieŭ za ŭsich nas hrešnych
Jezu Chryste, Boža miły,
Zžalsia Ty nad nami!
Zžalsia Ty nad nami!

Ty, što razam ź Im ciarpieła,
Maci Boža, łaski poŭna!
Za nas zastupisia,
Za hrešnych malisia.

Na kryž prybity

Na kryž prybity Boh-Syn ćvi-
[kami:
Płač, čałavieča, za hrachi śla-
[zami.
Ach! ach! na kryžy ŭmiraje
Jezus vočy začyniaje.
Zraniena strašna Božaje Cieła,
Źlitaje kroŭju u ranach visieła.
Ach, ach! heta hrech praklaty
Muča Boha tak zaŭziata.

Kole karona hołaŭ baluča,
Vusny spaliła smaha piakuča.
Ach! ach! za majo hrašeńnie
Jezus mleje ad ciarpieńnia.

Pad kryžam Maci płača i kanaje,
Matčyna serca žal-bol razryvaje.
Ach! ach! złość maja lichaja
Strašna Bohu adpłačaje.

Budu ŭžo lepšym! Daj pomač,
[Boža,
Hrech, vorah luty, bolej nia zmoža.
Ach! ach! hodzi ŭžo hrašyci,
Z łaskaj Božaj chaču žyci.

I z Mahdalenaj pakutavaci,
Za ŭsio hrašeńnie adškadavaci.
Ach! ach! zžalsia nada mnoju,
Boža, daj mnie žyć z Taboju.

Z hrachom siahońnia pačnu zma-
[hacca.
I z žalem budu ja ŭžo spaviadacca.
Ach! ach! vybač mnie, moj Boža!
Bolej hrech mianie nia zmoža.

Jezu, Boža miłaserny...

Jezu, Boža miłaserny,
Ŭ dabracie Svajoj niaźmierny;
Zyjšoŭ Ty na ziamlu ź nieba
I ŭtaiŭsia ŭ krošcy chleba.

Praz ludziej byŭ zatrymany,
Da sudździaŭ jak złodziej hnany,
Vinavačany falšyva,
Sudžany niespraviadliva.

Zbičavali Tvajo cieła,
Što nia było častki cełaj,
Ranami ŭsiaho pakryli,
Najśviaciejšu kroŭ pralili.

Paśla vostruju karonu
Na Tvaje ŭzłažyli skroni,
Karalom na śmiech ubrali,
Ździekavaliś, jak žadali.

Na ziamlu pad kryžam padaŭ
I na im prybić Siabie daŭ,
Praciarpieŭšy strašny muki,
Addaŭ dušu Bohu ŭ ruki.

PIEŚNI ŽALBY

Ustup

Pieśni žalby zaźviniecie.
Sercy našy zaščymiecie,
Zaleciesia ślaźmi vočy,
Na muki Zbaŭcy hladziučy.
Sonca, zory z žalu mlejuć,
Ad žałoby až ciamniejuć.
Žuracca takož Anioły
Žalem horkim niavymoŭnym,
Ćviordy skaly zatraščali,
Z hrobu miartvyja paŭstali -
Bol Chrystovaha mučeńnia
Pranizvaje ŭsie stvareńni.
Udar-ža, Jezu zbaleły,
Ŭ struny serc zakamianielych.
Chaj u kryvi Tvaich ranaŭ
Abmyjuć brachi pahany,
Pólhu jany niachaj znojduć
Jak u propaść bolu ŭvojduć

ČASTKA I

Z pomačču łaski Božaj, pabudziŭšysia da hłybokaha žalu za hrachi našy, razvažańnie hetaje muki horkaje Zbaŭcy našaha, achviarujemo Ajcu niabiesnamu na češć i na chvału dy na padziaku za niavykazanuju miłaść da ludztva niahodnaha, jakomu spasłaŭ Syna Svajho, kab pryniaŭšy naturu našu, vypłaciŭ Boskaj spraviadlivaści mukaju i Śmierciu kryžovaj. Takža na češć Najdaražejšaje Maryi Dzievy, Maci Božaj sumujučaj, Jaje Šv. Ablublanika Jazepa i ŭsich Sviatych.

U pieršaj hetaj častcy razvažym što pieracierpiaŭ Jezus ad Malitvy ŭ Getsemani až da niespraviadlivaha zasudu i achviarujem za Kaścioł šv. i najvyšejšaha Pastyra z Duchavienstvam dy naviarnieńnie vorahaŭ Kryža Šviatoha.

Himn

Žal mučyć dušu i serca bol čuje,
Jak Zbaŭcy kryžovuju śmierć
[hatujuć,
Jak u Ahrojcu kryvavy pot
Serca irviecca... [ljecca,

Viaźnia lubovi źviazvaje, katuje
Vorah ladaki, vučań zły całuje,
Kryvavy ślozy hetak vycis-
[kajuć,
Što tvar skraplajuć...

Bje, papichaje złydzień-żyd ša-
[lony
Niamiłaserna u va ŭsie starony,
Załab źniavažna ciahnie i tar-
[mosić –
Zbaŭca ŭsio znosić...

Kryvioj zachodziač vusny pasi-
[niełу,
Jak skarpijony raździrajuć cieła,
Źmienicca vòmih cichaje stah-
[nańnie
Ŭ serca kanańnie...

O, čałaviečа, płač-ža biazupynna,
Za hrech tvoj Jezus ciarpić tak
[niavinna;
Kajusia mocna za ŭsie svaje
Boža Adziny!... [viny,

Žalba dušy ščyra sumujučaj nad ciarpienniem Zbaŭcy

Jezu, Baranak cichi,
Na zabićcio praz žydoŭ šukany,
Jezu moj kachany!

Jezu, za srebniki marny
Praz niaŭdziačnaha Judaša pra-
Jezu moj kachany! [dany.

Jezu, ciažkim sumam, tryvohaj,
Čakajučy śmierci, zaturbavany,
Jezu moj kachany!

Jezu, na malbie ŭ Getsemani
Młosna potam z kryvioj ablivany,
Jezu moj kachany!

Jezu, pacałunkam ahidnym
Praz kryvadušnaha vučnia zdra-
Jezu moj kachany! [džany,

Jezu, matuzami hrubymi
Praz raźjušanych žaŭnieraŭ źvia-
Jezu moj kachany! [zany,

Jezu, źbiahovišča ździekam
U sudzie Annašavym źniavažany
Jezu moj kachany!

Jezu, na naruhu publičnu
Da Kajfaša załab ciahany,
Jezu moj kachany!

Jezu, praz Malchusa dzikoha
Zbrojnaju rukavicaj katavany,
Jezu moj kachany!

Jezu, praz chvalšyvych dvuch
[śviedkaŭ
Za čmuciciela kryŭdna akryčany,
Jezu moj kachany!

Budź pryvitany, budź vychva-
[lany,
Tak skatavany i źniavažany!
Budź pazdraŭlany i vysłaŭlany,
Boža naš kachany!

Pieśnia dušy z Matkaj pad kryžam sumnaj

Ach, Ja Matka, poŭna bolu,
Žal ściskaje biez patoli,
Mieč mnie serca pranizaŭ!

Čamuž, Matuchna kachana,
Tak ciažka zasumavana?
Čamu ślozy tak ilješ?

Što pytaješ? – Ja ŭsia mleju,
Słova, skazać nie zdaleju,
Ślozy serca zalili!

Skažy-ž, Niavinna Lileja,
Čamu tvar Tvoj tak bialeje?
Čamu sum taki spaviŭ?

– Vidžu serca Majho Zorku,
Upojenu čaraj horkaj
Ŭ Sadzie Aliŭnym strašnym

O, Matka! Z Tvajho biazdońnia
Śloz niachaj začerplu siańnia –
Kab zapłakać z Taboju!...

ČASTKA II

Intencyja

U druhoj čaści razvažacimiem što pieraciarpieŭ Zbaviciel ad niespraviadlivaha ŭ sudzie abvinavačańnia, až da cierniami ŭkaranavańnia. A ŭsie henyja ciarpieńni, rany i źniavahi achvia-

rujma tamuž Jezusu za ŭsio Chryścijanstva, za supakoj dy zhodu na śviecie, na adpuščeńnie hrachoŭ našych i karaŭ za ich.

Himn

Ach, hlań na Zbaŭcu! Jon tvaja [nadzieja,
Kab hrešnych zbavić, Siabie nie [žaleje;
Bolš, čym niaviernych źniavaha
Tvaja złość muča. [baluča –

Prad sudam Jezus – Suddździa [ŭsiaho śvietu –
Na śmiech i ŭzhardu ŭ biały płašč [adziety
I ad Heroda k Piłatu pryhnany
I prazyvany.

Tam ad Piłata prykaz taki dany,
Kab Jezus sroha byŭ ubičavany;
Jaho da słupa mocna pryviazali
I katavali.

Za hordaśćnašu ciarpieŭJezus miły,
Nia mieŭ spahady, biŭ kat z całaj [siły,
A potym z cierniaŭ karonu us-
Karalom zvali. [kłali –

O, płača-ža serca, płač-ža biazu- [pynna,
Za hrech tvoj Jezus cierpič tak [niavinna;
Mocna žaleju za ŭsie svaje viny –
Boža Adziny.

Žalba dušy, ščyra sumujučaj nad ciarpiennicm Zbaŭcy

Jezu, praz narod niavinna
Hodnym kryžovaj byŭ śmierci [pryznany,
Jezu moj kachany!

Jezu, praz słuh złosnych i kataŭ
Jak złydzień z naruhaj uvieś [aplavany,
Jezu moj kachany!

Jezu na dziadzincy praz Piotru
Za Vučyciela j Zbaŭcu nia pry- [znany,
Jezu moj kachany!

Jezu, praz vajaroŭ biazbožnych
Na sud k Piłatu, jak zbojca, cia- [hany,
Jezu moj kachany!

Jezu, praz Heroda i słuhaŭ
Byŭ biaz pryčyny złosna abśmia- [jany,
Jezu moj kachany!

Jezu, u Heroda praz słuhaŭ
Biełym adzieńniem na ŭzhardu [prybrany,
Jezu moj kachany!

Jezu, biaz miłaserdzia sroha
Praz vajaroŭ złosna bičavany,
Jezu moj kachany!

Jezu, z cierniaŭ źvitaj karonaj
Na bolšyja muki ŭkaranavany,
Jezu moj kachany!

Jezu, čyrvonym płaščom adziety
Byccam karol naśmiešliva vitany
Jezu moj kachany!

Budź pryvitany, budź vychvalany,
Tak skatavany i źniavažany,
Budź pazdraŭlany i vysłaŭlany
Boža naš kachany!

Pieśnia dušy z Matkaj pad kryžam sumnaj

Ach, da słupa pryviazany,
Syn moj strašna skatavany,
Z ran iljecca Jaho kroŭ.

O, Maryja, rany Syna
Daj, kab kožnuju hadzinu
Razvažać ja byŭ hatoŭ.

Vidžu, Syn užo ŭ karonie,
Ach kalučki raniać skroni,
Umiraje ŭžo amal!

Matka, łaski chaj daznaju,
Rany Syna ŭ sercy maju
I hłyboki pry tym žal!

Ach, kab ja mahła zrabici –
Syna kryž sabie ŭzłažyci
I panieści na haru!

Mnie daj, Matuchna biaźvinna,
Kab z Taboju ja kryž Syna
Nios u kožnuju paru!

ČASTKA III

Intencyja

Ŭ vapošniej častcy razvažacimiem što Zbŭaca miły vycierpiaŭ ad ciarniovaha ŭkaranavań-

nia až da śmierci kryžovaj. A ŭsie Jaho ciarpieńni, źniavahi, rany i bluźnierstvy achviarujem Ajcu Bohu za dabradziejaŭ, za ŭsich bližnich našych jak žyvych tak pamioršych, za hrešnikaŭ zakamianiełych, za dušy cierpiačyja ŭ čyscy, za ščaślivuju smierć našu.

Himn

Ach, duša maja, kachańniem za-
[palisia,
Serca zimnoje ślaźmi zalisia,
Hlań, jak Zbaviciel tvoj ciabie
Kroŭ pralivaje! [kachaje –

Ŭžo asudzili na śmierć Syna-Boha,
Na plečy ŭskłali kryž z dreva
[ciažkoha,
Niaści vializny ciažar nie zdaleje
Zbaŭca naš mleje.

Jezus pasłušna daje ruki, nohi,
Kat ich da kryža prybivaje srohi.
Na kryžy vocat z žoŭciej pada
I vyśmiavali. [vali

Dreva śviatoje ŭžo addaj nam
[Cieła,
Kab tam na kryžy daŭžej nia
[visieła,
My źniaŭšy z kryža ŭ sercy svaim
Ślaźmi abmyjem. [skryjem,

O, płačža serca, a płač biaz pry-
[nuki,
Za hrech tvoj Jezus ciarpieŭ stra-
[šny muki;
Mocna žaleju za ŭsie svaje viny –
Boža Adziny.

Budź Tabie, Jezu, Čeść chvała na-
[vieki,
Za Tvaje muki, ciarpieńni i ździeki
Ty, što ciarpieŭ tut, Syn Boha
Za našy viny. [Adziny,

Žalba dušy, ščyra sumujučaj nad ciarpienniem Zbaŭcy

Jezu, praz narod svoj niahodny
U čynach z najhoršym złydniem
Jezu moj kachany! [zraŭniany,

Jezu, praz Piłata pahanca
Na śmierć kryžovu niasłušna pry-
Jezu moj kachany! [znany,

Jezu, što ŭznios kryž na horu,
Dzie z złydniami byŭ ukryžavany
Jezu moj kachany.

Jezu, praz ludziej praklatych
Pry svajoj śmierci złosna ab-
Jezu moj kachany! [śmiajany,

Jezu, Ajcu dušu addaŭšy,
Na kryžy sroha zamardavany,
Jezu moj kachany!

Jezu, praz ludziej bahabojnych
U hrobie novym z płačam pa-
Jezu moj kachany! [chavany,

Budź pryvitany, budź vychva-
[lany,
Tak skatavany i źniavažany,
Budź pazdraŭlany i vysłaŭlany,
Boža naš kachany!

Hutarka dušy z Matkaj pad kryžam sumnaj

Ach, mnie Maci, horam źbitaj,
Pad kryžam ślaźmi zalitaj,
Serca sum na častki rvie.

O, Maryja, Tvajho Syna
Z sumam ŭ kažnuju hadzinu
Daj praz ślozy ahladać.

Najmilejsy Syn kanaje,
Hałavu na bok skłaniaje.
Razam ź Jim i ja umru.

Kab pamierci mnie z Taboju,
Raździalać biadu dušoju, –
Daj u kožnuju paru.

Ach, nia skaža Syn ni słoŭka,
Pachiliłasia hałoŭka, –
Razam z Synam mnie nia žyć.

Dazvol mnie, Maryja, Maci,
Muki Syna razvažaci.
Daj u sercy kryž nasić. Amen.

Troičy:

Što ciarpieŭ tak za nas hrešnych,
Jezu Chryste, Boža miły,
Zlitujsia nad nami (3)

Muki z Synam što dzialiła,
Matka, Ŭładarynia śvietu,
Za nas malisia.

Za nas usich hrešnych,
Za dušy pamioršych,
U čyscy zamknionych

Ja zhrobuŭstańnie
i žyćcio

Pieśni vialikodnyja

Viasioły dzień

Viasioły dzień dla nas nastaŭ,
Jakoha cely śviet žadaŭ;
Siahońnia Chrystus z hrobu ŭstaŭ!
Alleluja, Alleluja, Alleluja!

Ŭładar Niabiesny k nam prybyŭ
Jak ćviet na soniejku zaćviŭ,
Pa śmierci z nami znoŭ zažyŭ!
Alleluja...

Piakielnu nietru zvajavaŭ,
Usieńkich złydniaŭ pakanaŭ,
A hrešnym łasku daravaŭ.
Alleluja...

Da troch dzion u piekle pravioŭ,
Tam paciašaŭ śviatych Ajcoŭ,
Paśla z Saboju ich pavioŭ.
Alleluja...

A tyja, što-da-adnaho,
Jak Zbaŭcu ŭbačyli svajho,
Zahavaryli da Jaho:
Alleluja...

Vitaj, žadany nam, vitaj!
O Chryście, nas nie pakidaj,
Z piakielnaj mocy vybaŭlaj.
Alleluja...

Jakuju-ž radaść mieli ŭ ćmie,
Jak Zbaŭcu ŭbačyli ŭ siabie,
Jakoha zdaŭna ždali ŭsie.
Alleluja...

Na treci dzień Sam z hrobu ŭstaŭ
Piačaciaŭ na't nie pačapaŭ,
Na strażaŭ žudki strach napaŭ.
Alleluja...

A jak Chrystus z mahiły ŭstaŭ,
Svaich apostałaŭ vitaŭ,
Da Matki aniełaŭ pasłaŭ.
Alleluja...

Anioły viernyja maje!
K Dzievańcy jdziecie vy chutčej,
K Najśviatšaj Matańcy Majej.
Alleluja...

Vitajcie Dzievu ad Mianie,
I zaśpiavajcie dla Jaje:
Vitaje tvoj Synok Ciabie!
Alleluja...

Paśla u jasnaści takoj
Da Matki zbližyŭsia śviatoj
I pryvitańnie kaža Joj:
Alleluja...

Budź poŭna radaści usia,
Matula rodnaja Maja,
Žałoba skončyłaś tvaja.
Alleluja...

Vitaj-ža, Jezu moj žyvy,
Synok moj luby, załaty,
Paciecha ŭsiakaje dušy!
Alleluja...

Ach, vielmi, viesieła ŭžo mnie!
Žyvoha ŭbačyŭšy Ciabie,
Jak novym śviet staŭ dla mianie.
Alleluja...

Tak viesieła z Im reč viała,
Całujučy rany Chrysta,
Z vialikim ščaściem adyjšła.
Alleluja...

O Chryste, što ŭstaŭ u try dni,
Hrachi nam našy adpuści,
Dušy zbaŭleńnie pryniasi!
Alleluja, Alleluja, Alleluja!

Radujmasia, chryścijanie...

Radujmasia, chryścijanie,
Bo Chrystusa z hrobu ŭstańnie
Daravała nam zbaŭleńnie.
Alleluja, Alleluja, Alleluja!

Patryarchi rady stali,
Što ŭ atchłańniach prabyvali,
Jak Zbaŭcu svajho daždali.
Alleluja...

I ubačyli jasnoha
Jon adniaŭ moc ducha złoha,
Im skazaŭ išci da Boha.
Alleluja..

Z hrobu kamień advaliŭsia,
Chrystus z umioršych zbudziŭsia
I Maryjam abjaviŭsia.
Alleluja...

Apostały sabralisia,
Što byli ŭžo razyjšlisia,
Pa Chrystusie smuciačysia.
Alleluja...

My ŭsie razam zaśpiavajma,
Uskrašeńnie razmyślajma,
Z hrechu ŭstać pastanaŭlajma.
Alleluja...

Chryste, praz z hrobu paŭstańnie,
Daj nam hrachoŭ daravańnie,
Viečnaje dušam zbaŭleńnie.
Alleluja, Alleluja, Alleluja!

Pieśni na Božaje Cieła

Uvieś śviet...

Uvieś śviet – ziamla i mora,
Ŭsio žyvoje u prastory,
Vysłaŭlajcie miłaść Božu –
Zapiajecie pieśniu hožu

Bijcie nizkija pakłony
Prad Chrystusam utajonym;
Bo u hetaj krošcy chleba
Jość praŭdzivy Boh, iz nieba.

Što byŭ čałaviekam staŭsia,
Dziela nas na muki daŭsia,
I skanaŭ na drevie kryža,
Kab da nieba nas prybližyŭ.

A ciapier dla nas biaskonca
Śviecić z Hostyi, jak sonca,
Staŭsia nam žyćcia Jon chlebam,
Hrešnikaŭ jadnaje ź niebam.

Sercy našy heta čujcie,
Boha miłaści šanujcie,
I davajcie Jamu chvału,
Jakoj hodzien, daskanału.

I Anioły, Cherubimy,
I śviatyja Serafimy,
Prad tron Bożý upadajcie,
Jaho miłaść vychvalajcie.

I my niema upadajma,
Miłaserdzia uprašajma,
Kab žyćcio nam Boham dana
Mieć na vieki viečny. - Amen.

Zrabiecie miesca...

Zrabiecie miesca: Hość idzie ź [nieba,
Cudam ukryty pad vidam chleba
Zbaviciel śvietu da nas sstupaje,
I ŭ sercach našych tron Svoj [staŭlaje.

Z bajaźniaj Božaj češć addavajcie,
I ź vieraj silnaj ŭsie prystupajcie,
Kaštujcie sercam Chleba Žyvoha,
Chrysta-Jezusa, Boha Samoha.

Kali-ž zasiadzie ŭ dušach Boh [mocny
Pakłon addajcie Jamu achvotny:
Radaść i ščaście Jamu śpiavajcie,
I čystym sercam Dar vysłaŭlajcie.

Pieśni da Najśviaciejšaha Serca Jezusa

Serca Jezusa...

Serca Jezusa, miłaść harača,
Da Ciabie molby našy niasiom;
Choć my j vielmi hrešny,.adnača
Češć najhłybiejšu Tabie dajom.

Nie vypuskaj-ža Ty z łaski nas,
Dy budź ratunkam u kožny čas,
Serca Jezusa, najbolšy skarb naš,
Miej miłaserdzie da hrešnych nas.

Serca Jezusa, Ty, što za našy
Hrachi ciažkija ź nieba zyjšło,
Za čałaviectva na muki strašny—
I Siabie dzidaj prabić dało.

Da Ciabie šlemo prośby svaje,
Adviarni ad nas kary Tvaje.
Serca Jezusa, najbolšy skarb naš,
Miej miłaserdzie da hrešnych nas!

Serca Jezusa, symnym da skonu
Za viny śvietu z rodu było,
Praz Ciabie ź nieba, z Božaha
[tronu,
Ludziam biaz miery ščaście spłyło:

Chto tolki ščyra čaho žadaŭ,
Usio praz Boža Serca dastaŭ;
Serca Jezusa, najbolšy skarb naš
Miej miłaserdzie da hrešnych nas!

Serca Jezusa, Boha na niebie,
Ŭładar nad nami ŭ kožnu paru,
Niachaj pry pracy, ŭ kožnaj pa-
[trebie
Da Ciabie ŭznosim sercy ŭharu.

Dzie ščaście viečna, dzie śvietły raj,
Ach, Boža, tudy dastacca daj!
Serca Jezusa, najbolšy skarb naš,
Miej miłaserdzie da hrešnych nas!

Serca Jezusa, daj-ža nam cnoty:
Vieru, nadzieju, miłaść k Tabie;
Chaj Bohu służym vierna, z ach-
[voty,
I tak zdabudziem nieba sabie.

Abrydź nam mocna usiaki hrech,
Bo tolki boskich chočam paciech
Serca Jezusa, najbolšy skarb naš,
Miej miłaserdzie da hrešnych nas!

Serca Jezusa, budź Tabie chvała
Ad ŭsiaho ŭ śviecie rodu ludziej,
Kab jana vieki nie pierastała,
Dy ŭściaž šyryłaś pa ziamli ŭsiej.

Budź Bohu chvała ŭ Trojcy śvia-
[toj,
A na ziamli tut - nam supakoj,
Serca Jezusa, najbolšy skarb naš,
Miej miłaserdzie da hrešnych nas!

Pieśnia biazdolnych

Śpiašem k Zbavicielu dobramu,
Ślozy i hora niasiem Jamu,
U Jaho znojdziem utuleńnie,
Łasku i zbaŭleńnie.
Słuchaj, Jezu, jak molič narod,
Jak jon stohnie pad kryžam turbot,
Horkuju dolu našu źmiani,
Da serca pryharni!
Chajža adčujem blizkaść Tvaju
I zmacnim dušu zbalełuju,
Daj siłu hora pieratryvač -
Budziamo dziakavač.
Słuchaj, Jezu...

Ad sumu, hora, čornaj žudy,
Pry Tvaim aŭtary zaŭsiady,
Chaj znojdziem leki, Zbavicielu,
Dušy Ciašycielu!
Słuchaj, Jezu...

U pòru sumnivaŭ, pieraškod,
Nie dapuščajmasia źnieachvot,
Tolki Chrystu paručajma bol
Jon, Pravadnik, Karol.
Słukaj, Jezu...

Jezus tvaim ščaściem choča byč,
Ŭ niebie navieki z taboju žyć,
Jamu addajsia z ciełam, z dušoj,
Budź ź Jim - jak Jon z taboj.
Słuchaj, Jezu...

Pieśnia da Matki Boskaj

Vitaj Maryja...

Vitaj Maryja, Chrystusa Maci,
Pazvol nam hrešnym Tabie
[česć daci,
Pryjmi Ty našy prośby nizkija,
Za nas malisia - Vitaj Maryja!

Pračysta Panna, biaz žadnaj skazy,
Uścieražy nas chvarob, zarazy,
Ty najstrajniejša rajska lilija
Ačyść pavietra - Vitaj Maryja!

Ty, što karmiła śvietu zbaŭleńnie
I nam jak maci, daj pažyŭleńnie;
Ad hoładu nas niachaj ukryje
Tvaja Apieka - Vitaj Maryja!

Ciažki žal mieła nad śmierciaj Syna:
Praz Tvaje ślozy, Maci adzina,
Chaj nam chviliny śmierci ciažkija
Spakojny buduć – Vitaj Maryja!

Poŭna pakory, zhodna, cichaja,
Daj ludziam zhodu u našym krai;
Miž nas chaj zhinuć svarki lichija
Kryj nas ad vojnaŭ – Vitaj Ma-
[ryja!

O Najśviaciejša, biaz cieni hrechu,
U kožnym časie budź nam pacie-
[chaj;
Chaj nas apieka Tvaja zakryje
Ad hnievu Boha – Vitaj Maryja!

Ŭładarka naša, miž Cherubinaŭ,
Pačuj maleńnie, Nieba Kniahi-
[nia,
Što jdzie prad stopy Tvaje śvia-
[tyja,
Za nas malisia – Vitaj Maryja!

Pazvol, Maci...

Pazvol, Maci, pryvitaci
Pieśniaj pryhoža;
Choć davoli, anikoli
Chvalić nia moža:
Ani hrešny čałaviek,
Ni anioły cely viek,
Ni śviatyja, čeść Maryi
Hodnyja addać.

Ja niahodny, pieśniaj rodnaj
Ciabie vitaju
I z biazdońnia šlu siahońnia
Molby da raju.
Ty mianie nie zabyvaj,
Pamažy i łasku daj.
Tam na niebie u patrebie
Abaronaj budź.

O cudoŭna, łaski poŭna,
Čysta lileja,
Miłaściva, litaściva,
Hrešnych nadzieja.
Viečna ŭ niebie anioły
Ciabie chvalać viasioły.
Ja žadaju chvalić ŭ raju.
Ź imi navieki.

Najjaśniejša, najśviaciejša,
Śvietu, nieba cud.
Ty zradziła i karmiła
Boha – Syna tut.
Ty, jak zorka pryhoža,
Na tvar hlanuć chto-ž moža,
Dzie na tronie u karonie
Chvałaj jaśniaješ!

Ahladaci tvar u Maci
Prava ja zhubiŭ,
Bo ad Dzievy – Karalevy
Hrech nas addzialiŭ.
Ŭ hrešnym ciele vačyma
Vidzieć tvar niemahčyma,
Bo śviatyja, na't i tyja
Bačać ździŭlona.

Hrecham skutu ja pakutaj
Dbšu abmyju –
I zqalełym sercam całym
Prašu Maryju:
Što pa šmierci u raju
Vidzieć Jaje žadaju
Prašu huža, daj mnie Boža.
Pa viaki viečny.

Vostrabramska Maci Boža

Vostrabramska Maci Boža
Kraska čystaja, pryhoža.
Miłaserdzie Tvaje voli
Švieció Vilni u niadoli.

Ŭ krai našym Ty u češci,
Niasieš ź nieba dobry viešci!
Ščašcie dla našaha kraju
Daješ nam ad Boha z raju!

Ŭsia Ciabie Ruś słavió Bieła
I Litva i Polšča ceła,
Bo Ty Maci miłaściva,
Svaim dzietkam dabratliva. –

Ich u smutku paciašaješ,
Słabych, chvorych papraŭlaješ!
I chto tolki k Tabie pryjdzie,
To biaz radaści nia vyjdzie.

Ty tak kožnamu dahodziš,
Što nadzieju ŭ sercy zrodziš;
Praz Ciabie usie praviny,
Darujucca ŭ Boha Syna!

O Maryja, Matka Boha...

O Maryja, Matka Boha,
Ty nia hardziš anikoha,
Chto ŭ niadoli, ci ŭ patrebie
Źvierniecca prad tvoj tron ŭ nie-
[bie.

O Maryja, mali Syna,
Nadzieja hrešnych adzina.

Dyk i ja, hrešnik niahodny,
Jak syn da matuli rodnaj,
Da Ciabie, Maci łaskava,
Šlu pakornaj prośby słova.
O Maryja...

O Matuchna najśviaciejša!
Ŭ raj daroha najpraściejša,
Uprasi mnie być cnatlivym,
I zaŭsiody spraviadlivym.
O Maryja...

Ścieražy ad złych pryhodaŭ,
Ad dušy i cieła škodaŭ,
Hoład, mor, vajnu, pažary,
Adviarni ŭsie Božy kary.
O Maryja...

A pa śmierci niachaj Boha,
Ŭ śviatoj Trojcy adzinoha,
Z Taboj razam ahladajem
Na viek viečny vystaŭlajem.
O Maryja...

Matačka Božaja...

Matačka Božaja, Matačka Do-
[braja
Biednyja dzieci my kličam Ciabie;
Pieśniaj pakornaj molby składa-
[jučy,
Sercy svaje addajom my Tabie.

Nas, svaich dzietačak, što ŭ Cia-
[bie prosiacca –
Matačka Dobraja, Ty paškaduj;
Łaskaj adžyŭčaju Boha Prad-
[viečnaha,
Matačka Božaja nas abdaruj.

Vyleč Ty serca nam rany hłybo-
[kija,
Miłaściaj čystaju nas zapali,
Kab chvała Božaja, nia žalba
[viečnaja,
Ŭ nieba laciela, laciela z ziamli.

Śvietam niabiesnym-ža hałovy
[ciomnyja,
Matačka Božaja, Ty aśviaci,
Kab my paznali ŭsie Mudraść
[Adviečnuju,
Bohu słužyli tut vierna ŭ žyćci.

Daj-ža nam, dzietačkam, darohu
[prostuju,
Śmierci chvilinu ščaślivuju daj.
Viadzi nas, Matačka, zorańka
[jasnaja,
Ŭ Chvału viečnu, u cudny Raj.

Maci pad kryžom stajała

Maci pad kryžom stajała,
Ślozy horka vyliwała,
Jak jaje visieŭ tam Syn.

Jejnu dušu poŭnu bolu,
Poŭnu sumu i niadoli
Z našych mieč prabiŭ pryčyn.

Sumna była i zbaleła
Až ad bolu časta mleła,
Matka Syna adnaho.

Što tady jana daznała,
Jak praz ślozy ahladała
Muki strašnyja Jaho!

Ach, z ludziej chto nie zapłača,
Jak Chrystusa Matku ŭbača
Ŭ hetkim hory pad kryžom?

Nia tužyć bo niemahčyma,
Jak ŭsie muki prad vačyma
Matki j Syna my źbiarom.

Vidzić – za ludziej praviny
Ŭbičavany Syn Adziny,
Strašnych mukaŭ daznaje.

Vidzić Syna, jak kanaje,
Hałavu svaju skłaniaje,
Ducha Bohu addaje.

Maci miłaści i zhody –
Chaj Tvoj sum sa mnoj zaŭsiody,
Chaj z Taboju płaču ŭściaž.

Daj, kab serca ŭsio harela,
Kab luboŭju ŭ žyćci cełym
Byŭ zaŭsiody Zbaŭca naś.

Mnie, Śviataja Maci, daj-ža
Rany Jezusa – niachaj-ža
Ŭ sercy buduć, jak piačać.

Tvajho Syna muki-rany,
Što ciarpieŭ ukryžavany,
Daj mnie, Maci, pieraniać.

Płakać razam pazvol, Maci,
Ŭ mukach Synu spahadaci
Pokul tut ja na ziamli.

Chaj napłačusia ad bolu
Pad kryžom Tvaim davoli –
Hetu łasku mnie pašli.

O Śviataja Maci Boha,
Ja prašu Ciabie niamnoha –
Horki płač chaj złuča nas!

Muki Syna i skanańnie,
Ŭsie naruhi, vyśmiavańnie
Razvažać daj ŭ kožny čas.

Daj nasić u sercy rany,
Z kryža chaj mnie budzie dany
Duš napitak – Syna kroŭ.

A jak pryjdzie Syn Adziny
Nas sudzić za našy viny,
Chaj Ciabie ja baču znoŭ.

Chryste, ŭ śmiertnuju hadzinu,
Praz Tvaje Matki pryčynu,
Pieramohi sciah mnie daj!

Z ciełam jak duch rasstaniecca,
Chaj da Ciabie dastaniecca
Da Ciabie ŭ raskošny raj! Amen.

Uładarka łaski

Uładarka łaski, bolem praniata,
Zastupnica biez hrachu pačata,
Za nas malisia da svajho Syna,
Kab daravaŭ nam našy praviny!

Z kožnaj, o Matka, k Tabie staronki
Dzietańki žal niasuć skarhi horki
Nia ŭzhardź malboju ščyraj, pa-
[kutnaj,
Adchili kary łaskaj mahutnaj!

K kamuž bo, Matka, k kamu my
[pojdziem,
Pomač spahadnu u kaho znoj-
[dziem –
Raźviažy puty hrachu niavoli!
Pryśpiašy našaj kanic niadoli!

Lekarka chvorych, Matka lubovi,
Pochaciaŭ hrešnych asłab akovy,
Tak bo nam ciažka z imi zma-
[hacca,
Ciažka samym cnatlivymi stacca.

Starožka viery, Macarka Boža,
Iz Biełarusi vyžań biazbožža,
Bohu hosanna chaj strojna,
[hromka,
Śpiavaje volna, rodna staronka!

Kaliž apošnia prydzie časina,
Apošnia z voka spyłvie ślazina,
Svaimi matčynymi rukami
Zakryj nam vočy navieki. Amen.

Ad zarnicy

Ad zarnicy chaj z ziamlicy
Lacić słava Maryi,
Kožna śviata, čeść bahata
Až pad nieba chaj ŭstaje!

Tabie hoža, Maci Boža,
Chvału dušy chaj piajuć,
Božu łasku, poŭna blasku,
Pamažy nam asiahnuć.

Miž žančynaŭ Ty adzina
Łaski poŭna u Boha,
Kvietka majska, zorka rajska
Aśviačaj nam darohu!
Tabie hoža, Maci Boža

Čysta Dzieva, Karaleva,
Krasoj nieba ačaruj
Našy dzietki – ziamli kvietki –
Cnatlivaściu abdaruj!
Tabie hoža, Maci Boža...

Biedny toj...

Biedny toj, chto nie znaŭ Ciabie
[ad rodu
Nikoli nie słaviŭ Tvajho imieńnia,
Da toj biadniejšy, chto piŭ hrech,
[jak vodu
J hardziŭ spamohaj Tvajoj da
[zbauleńnia.

I z dusy vyhnaŭ ab Tabie ŭspa-
[miny,
I svajej Matki podła adčuraŭsia,
Ach, łaska Boža nie zhładzić
[praviny
Tamu, chto z Matkaj łaski ras-
[praščaŭsia.
Chto nie usłavić Ciabie słovam,
[čynam,
Za tym nia budzieš ŭ sudzie za-
[stupacca:
Chto hardzić Matkaj, toj hań
[buje Syna,
Toj budzie viečna u ciemry błu-
[kacca.
Chto žyćcia-doli z Taboju nia
[źviaža,
Tvaje apieki ŭ hory nia šukaje,
Toj biez Ciabie i u hrob ciomny
[laža,
Biez Ciabie viečna u pročmie
[błukaje.
Žal horki siańnia niasu Tabie ŭ dani
Chajža jon vymalić mnie pra-
[bačeńnie,
I pierad hroznaj Sudździ – Syna
[kaźniej
Niachaj zasłonić Matki utuleńnie.
A kaho, Matańka, ŭ žyćci via-
[ścimieš,
Toj dapłyvie da ščaślivaje mety,
Dla kaho serca Sudździ Ty adčyniš,
Taho čakajuć jasnyja zaśviety.

Śpieŭ solovy da M. B.

Ŭ ekstazie vidžu Serafinaŭ
Na nieba błakitnych prastorach
I čar ichnich čuju hymnaŭ,
Sałodziačych ludzkoje hora...

To hymny Dzievie Najśviaciejšaj
Najpryhažejšaj z ludziej,
To śviata Matki Najmilejšaj,
Što z majem rajskim k nam idzie

Vyjdziemža Matańcy na spat-
[kańnie
I vysłaŭlajma Jaje piajańniem
Razmolenych duš...

Płaščom Tvaje apieki zakryj nas,
Nam hrešnym vymali mnoha łask,
O, Dzievańka Boža, Ciabie viel-
|mi prosim,
Molby j žalbu zanosim,
Matańka, vysłuchaj nas!...

Śpieŭ solovy da M. B.

Niabiesna Ŭładarynia,
Płačuć dzieci Tvaje,
Ŭłahodź Božaje karańnie,
Nad nami litaść miej!

Ach, Boha – Sudździu mali,
Ad hnievu zatuli!

Matańka, ŭspamažy,
Darožańku pakažy
Ludziam źbiantežanym
Pakažy ludziam źbiantežanym...

OFFICIUM DA N. D. M. BIAŽVINNAHA ZAČAĆCIA

Hadzinki

(Z łacinskaha tekstu)

Za nabožnaje śpiavańnie abo adhavarvańnie hetaha Officyjum Papież Pius IX nadzialiŭ adpustam 300 dzioŭ (u 1876 h.).

Na Zaranicu

Pačniecie vusny našy himn Božy [zaranny,
Cešć i chvału śpiavaci Najśvia-[ciejšaj Panny.
Prybudź nam na pomač, o Ma-[ryja-Maci,
I ad mocaŭ piakielnych śpiašaj [uchavaci.
Chvała Ajcu i Synu i Duchu [Śviatomu,
Bohu na vieki viečny ŭ Trojcy [adzinomu.
Tvorcy duchaŭ niabiesnych i duš [ludzkich Zbaŭcy,
Zaŭsiody honar – sława łaski śvia-[toj Daŭcy.

Himn I

O budź nam pryvitana, Hožaść [śvietazarna,
Vitaj, Dzieva nad Dzievy, jasna [zorka ranna.
Poŭna łaski zbaŭleńnia, jasnaść [najśviatlejša,
Śpiašaj śvietu na pomač, Spaža [najčyściejša.
Matkaj Ciabie dla Słova Boh [spradvieku vybraŭ,
Jaho za čałaviectva na zbaŭleń-[nie vydaŭ.
Praz Jaho kruh ziamielny, nieba [i pavietra
Stvaryŭ Sabie na chvału na pa-[čatku śvietu.
Ciabie Ulublenicaj Jon Sabie, [praznačyŭ,
I ad hrachu Adama Ciabie vol-[naj bačyŭ.

℣. Pradbačyŭ Boh ŭsiomočny [i vybraŭ Maryju,
℟. Pryniaŭ Jaje ŭ charomy [čystu, jak liliju.
℣. Boža, pasłuchaj malitvy [našaj.
℟. A hołas naš niachaj da Cia-[bie dojdzie.

Malemsia

O Maryja Ŭładarynia ziamli j nieba, Matka Jezusa Chrystusa! Ty nie apuščaješ nikoha j nikim nie pahardžaješ, – ŭzhlańža vokam łaskavym na nas i miłasernym – dy ŭprasi nam u Tvajho Syna adpuščennia hrachoŭ našych – kab my nabožna razvažajučy Niavinnaje Tvajo Začaćcie – mahli viečnuju zapłatu atrymač u niebie, – što chaj daść nam Syn Tvoj, Jezus Chrystus, – jaki z Ajcom i Ducham Śviatym žyvie j vaładaryć Boh na vieki viečny. Amen.

℣. Boža, pasłuchaj malitvy našaj
℟. A holas naš niachaj da Cia, [bie dojdzie.
℣. Boža, budź bahasłaŭlony,
℟. Jamu chvała.
℣. A dušy pakojnych viernych praz miłaserdzie Boža chaj adpačyvajuć viečna.
℣. Amen.

Na pieršuju

Prybudź k nam na pomač...
Chvała Ajcu i Synu...
(iak na Zaranicu)

Himn 2

Spaža, budź pryvitana, Mudraści
[Dom Božy,
Kalonnami, kamienniem darahim
[pryhožy.
Ad zmannaści błahoha śvietu
[ścieražona,
Śviataja ŭ łonie matki, śviataja
[zradžona.
Matka duš Bohu miłych, śviatych
[rajska brama.
Ty nadzieja Jakuba, viera Abra-
[hama.
Ty strašna złydniu z piekła, jak
[archanieł silny,
Ty chryścijan prypynak i šlach
[nieabmylny.

℣. Duch Božy Dzievu-Matku tvaryŭ pierš čym zory,

℟. I padvyšyŭ u łascy bolš za usie tvory.

℣. Boža pasłuchaj malitvy našaj,

℟. A hołas naš niachaj da Ciabie dojdzie.

Malemsia

O Maryja, śviataja nieba Ka-
[raleva i h. d.

Na treciuju

Prybudź k nam na pomač...
Chvała Ajcu i Synu...

(jak na Zaranicu)

Himn 3

Budź pryvitana, Maci – Ty Arka
[Zakonu.
Ty viasiołka na niebie la Boža-
[ha tronu,
Jak to Majzieja dreŭca, što ah-
[niom hareła,
Jak laska Aarona cudna raśćvi-
[cieła.
Ty brama nieba naša, runa Hie-
[deona,
I čystaha plastr miodu mahuta
[Samsona.
Jezus, Syn Najmilejšy, Boh śvia-
[tła i ładu,
Chacieŭ Ciabie mieć Matkaj z Bo-
[skaha uradu.
I za Matku abraŭšy, ściaroh usim
[zrodnaj
Plamy hrachu Adama, zmazy pier-
[šarodnaj.

℣. Dzie vyšynia, hdzie zornaść – majo tam prabyvańnie,

℟. I ŭ słupie abłočnym majo panavańnie.

℣. Boža, pasłuchaj malitvy našaj,
℟. A hołas naš niachaj da Ciabie dojdzie.

Malemsia:

O Maryja, śviataja nieba Karaleva i h. d.

Na šostuju

Prybudź k nam na pomač...
Chvała Ajcu i Synu...
(jak na Zaranicu)

Himn 4

Budź pryvitana, Boha śviatlica
[praŭdziva,
Ty raj aniołaŭ śvietły, Dzievań-
[ka stydliva.
Paciecha ŭsim harotnym, śvieža-
[ści kviatovaj,
Ciarplivaści jak ŭ palmie, čysta-
[ty cadrovaj.
Ty ziamlica levitaŭ nikim nieča-
[pana,
Čysta i pieršarodnaj plamaj nie-
[zmazana.
Miesta Boža, Syjonie, z bramaj
[umacnionaj,
I ad voka šatana pilna ścieražonaj.

℣. Jak miž cierniaŭ kalučych
[kvietka lilija,
℟. Tak miž dočak Adama Naj-
śviaciejša Maryja.
℣. Boža, pasłuchaj malitvy
naśaj,
℟. A hołas naš niachaj da Cia-
bie dojdzie.

Malemsia

O Maryja, śviataja nieba Ka-
raleva i h. d.

Na dziaviatuju

Prybudź k nam na pomač...
Chvała Ajcu i Synu...
(jak na Zaranicu)

Himn 5

Maci zbaŭleńnia śvietu, budź-ža
[pazdraŭlona,
Nad ścieny Izraela, nad viežy
[ŭzvyšona.
Ty zaŭsiody hareła miłaści pła-
[mieńniem,
Ty strašna z Božaj łaski piekła
[pakaleńniam.
Z žančynaŭ najmužniejša, Judyt
[vajaŭnica,
Ty novaha Davida Matuchna
[Dziavica,

Radzicielka ažyŭcy Ehiptu – Ra-
[chela,
Maryja, Najčyściejša Maci Zba-
[viciela.

℣. Strojnaść Dzievy Maryi chto-ž apiajeć davoli,

℟. Cieni hrachu ŭ žyćci jejnym nia było nikoli.

℣. Boža, pasłuchaj malitvy našaj,

℟. A hołas naš niachaj da Ciabie dojdzie.

Malemsia

O Maryja, śviataja nieba Karaleva i h. d.

Na viačerniuju

Prybudź k nam na pomač...
Chvała Ajcu i Synu...
(jak na Zaranicu)

Himn 6

Krasa najčaraŭniejša, Karaleva
[lilij,
Ty jość Hadzińnik cnoty dy z
[cudoŭnych linij.
Sonca na im pramieńni anielskija
[sieje,
Maryja miž pramieńniaŭ, jak
[kvietka jaśnieje.

Maryja nam zaŭsiody śviecić jak
[zarnica.
Jana praz svajho Syna zbaŭleń-
[nia krynica.
Miž asotaŭ lilejka, smokaŭ asiliła
Jak miesiac u paŭnočy ludziam
[zaśviaciła.

℣. Praz mianie ŭzyjšła śvietu jasnaja zarnica,

℟. Ziamlu ja aharnuła, jak zorna imhlica.

℣. Boža, pasłuchaj malitvy našaj,

℟. A hołas naš niachaj da Ciabie dojdzie.

Malemsia

O Maryja, śviataja nieba Karaleva i h. d.

Na Kamplety

℣. Prośba Tvaja, Maryja, nas uspamahaje,

℟. Syn Tvoj, Chrystus, a Boh naš chaj nam spahadaje.

Prybudź k nam na pomač...
Chvała Ajcu i Synu...
(jak na Zaranicu)

Himn 7

Budź pryvitana Maci ŭ čystacie [dziavočaj,
Jaśniejšaja za zory tajomnaj, paŭ, [nočy.
Tvaja dziŭnaja čystaść boskaje [stupieni.
Kniahinia Ty aniołaŭ u vianku z [zialeni.
Matuchna Božaj łaski, hrešnych [zorka jasna,
Błudnym na žyćcia mory Ty na- [dzieja ščasna.
Brama raju, zdaroŭje ŭ Tvajoj [abaronie,
Daj Boha nam ubačyć na hor- [nym Syjonie.

℣. Maryja, imia Tvajo jak alej [na rany,
℟. Tvoj voblik śviaty dla nas ukachany.
℣. Boža, pasłuchaj malitvy našaj,
℟. A hołas naš chaj da Ciabie dojdzie.

Malemsia

O Maryja, śviataja nieba Karaleva i h. d.

Achviaravańnie

Dzievie śviatoj z pakłonam mol- [by achviarujma,
Žyćcio Jaje i cnoty ŭ svaim sercy [čujma.
Prasiema, kab da Boha nam [šlach pakazała,
Kab u ciažkaj hadzinie nas uspa- [mahała.

Antyfona

Była volnaj Maryja ad plamy pieršarodnaj zmazy – ani znaku hrachu skazy.

℟. Ŭ čystym Začaćci svaim była Bohu miła.

℣. Prosim za nas hrešnych kab Jaho ŭmaliła.

Malemsia

Boža, što praz Biavinnaje Začaćcie Maryi Dziavicy žytło hodnaje Synu Tvajmu zhatoviŭ, i dziela śmierci Jahonaj Maryju ŭchavaŭ ad viny pieršarodnaj, – daj pakorna prosim, kab my praz zastupnictva Jejnaje volny byli ad hrachu ŭsialakaha j niavinnymi k Tabie pryjšci zasłužyli. – Praz Chrysta Zbaviciela našaha, što z Taboju ŭ jednaści Ducha Sviatoha žyvie j vaładaryć na vieki viečny. Amen.

Pieśni roznyja

Pieśnia ab apiecy Boskaj

Chto tolki zdasca na apieku Božu
I dumki ščyra ŭ Jaho ruki złoža,
Śmieła toj skaža: maju schovy ŭ
[Boha,
Znaci nia budu ničoha błahoha.

Bo ŭbaraniŭ Jon mianie ad nia-
[voli,
U złoj napaści nia zhinu nikoli;
Ŭ ciani schavaje Svaich kryllaŭ
[viečna,
Pad Jaho vokam budzieš spać
[biaśpiečna.

Za plačom budzieš Jaho niezda-
[bytym,
Jak za žaleznym akavanym ščy-
[tam,
Buduć nia strašny tryvoha i strełу,
Jakija sieje pryhoda ŭ dzień biełу.

Kala Ciabie šmat tysiač hałoŭ laža,
Strašnuju siłu mieč Božy pakaža
Zhuba napeŭna: vačami svaimi
Pomstu ubačyš nad hrešnymi
[ŭsimi.

Ty-ž mieŭ nadzieju ŭ Najvyšej-
[šym Tronie,
Što Boh łaskavy ŭsiahdy abaronie:
Ciabie nia čepie błahaja pryhoda,
K tabie nia zojdzie ŭ tvaju cha-
[tu škoda.

Buduć ciabie skroź vartavać
[anieli,
Dzie tolki budzieš – ŭ darozie, ŭ
[paścieli...
Na rukach buduć nasić, całavieča,
Kab dzie ab kamień noh nie pa-
[kalečyŭ.

Budzieš taptaci nahoju adkrytaj
Zviaroŭ i źmiejaŭ, vužak jada-
[vitych;
Na lvie strašennym siadzieš nie-
[ŭznaroku,
I na ahromnym budzieš jeździć
[smoku.

Čuj, što Boh kaža: chto mianie
[miłuje,
I majo Imia chto ščyra šanuje,
Ja taho tak-ža viečna nie zabudu,
Ŭ hory ŭsialakim pamahaci budu.

Vysłuchać hołas taho Ja hatovy,
Ź jim Ja ŭ pryhodzie, i ŭ mianie
[jon schovaŭ
Chaj peŭny budzie, peŭny uva-
[žeńnia,
I let starejšych i svajho zbaŭleń-
[nia.

O moj Boža

O moj Boža! vieru Tabie –
A ŭsio vieru ja dla Ciabie,
Ŭsiu nadzieju ŭ Tabie maju,
Za ŭsio Ciabie vychvalaju.

Ty satvaryŭ, Ty adkupiŭ,
Ty mianie, Boža, aśviaciŭ;
Za to Tabie, hdzie jość ludzi,
Čeść i słava niachaj budzie.

Tabie, Boža, kłaniajusia,
Na Tvaju volu zdajusia,
A być tolki chaču ŭ niebie,
Pa ŭsie vieki słavić Ciabie.

Žal mnie, Boža, zhrašyŭ Tabie,
Praz hrech dastaŭ piekła sabie;
Dy nia tak žal zhuby maje,
Jak žal, Boža, kryŭdy Tvaje!

Ach moj Boža ja kajusia,
Daruj viny, papraŭlusia;
Dy ŭžo chiba pamierć volu,
Na hrech bolej nie pazvolu.

Dla Tvajho spadabańnia
Chaču spaŭniać prykazańnia;
Žyć i ŭmirać chaču ŭ Tabie,
Bo Ty dobry sam u Sabie.

O Jezusie, Zbavicielu
Sercaŭ ńašych Ciešycialu,
Da ruk, da noh Tvaich paŭšy,
Kajemsia za hrachi našy.

Całujučy Tvaje rany,
O Jezusie naš kachany,
Ruki, vočy k niebu ŭznosim,
Adpuščeńnia hrachoŭ prosim.

Ślozy našy vylivajem,
Ščyrym sercam pryrakajem:
Pakul budziem z ludźmi žyci,
Nia budziem Bohu hrašyci.

O Maryja, Matka Boska!
Ty śviataja kvietka rajska!
Malisia Bohu za nami,
Niahodnymi hrešnikami.

Ŭsie Śviatyja ŭzhlańcie ź niebał
Vašaj łaski nam patreba;
Maleciesia vy za nami,
Niahodnymi hrašnikami.

Chvała Bohu praŭdzivamu,
Chvała ŭ Trojcy Adzinamu,
Chvała Ajcu, razam Synu,
Chvała i Duchu Śviatomu.

Chryścijanski himn

My chočam Boha, Dzieva Maci,
Svaich dziaciej pasłuchaj zoŭ,
My chočam Boha prasłaŭlaci,
Jamu žyćcio addać i kroŭ.

Bahasłavi nas, Maci,
Bahasłavi naš rod –
My chočam Boha prasłaŭlaci,
Jahony vierny my narod.

Chaj budzie Boh ŭ siamiejnym kole:
Žyćci baćkoŭ, dziciačych snach;
Chaj budzie Jon u knižcy, škole,
U adpačynku, ŭ pracy dniach.
Bahasłavi nas i h. d.

My chočam Boha ŭ ščaści, hory,
Zahadach ŭłady, knihach praŭ;
Na poli, horach i na mory
Zakon Jahony kab nastaŭ.
Bahasłavi nas i h. d.

My chočam Boha ŭ kažnym sta-
Jamu piaje kryvicki rod: [nie,
Rabotnik, sielanin, miaščanie –
Naš Biełaruski ŭvieś narod.
Bahasłavi nas h. d.

My chočam Boha ŭ našym krai,
Miž biełaruskich biednych strech
U našaj movie i zvyčai
Nia moža mieci miesca hrech.
Bahasłavi nas i h. d.

Chaj budzie Boh u nas zaŭsiody:
U čas viasiella i ŭ ślazach,
Chvilinach buraŭ i niaŭzhody,
Žyćci spakojnym i ŭ trudach.
Bahasłavi nas i h. d.

My chočam Boha, Jaho prava;
Jaho natchnieńnie – naš pačym;
Usio žyćcio – Jahona słava;
Jaho zahad – naš kožny čyn.
Bahasłavi nas i h. d.

Prad vočy Tvaje...

Prad vočy Tvaje, Boža, hrech kładziom svoj siańnia – i z karaj, nam naležnaj, robim paraŭnańnie.

Kali-ž dobra, ŭciejem što my narabili, – to mała jašče cierpim, bolš bo zasłužyli.

Ciažejšym storaz jošć naša hrašeńnie, – jak dana Taboju za hrech naš ciarpieńnie.

Karu za hrech svoj. dobra my znajem, – adyž hrašyć kinuć jašče nie žadajem.

Ad kary Tvaje, Boža, siańnia my biaz siły, – nia kidajem hrašyć, adnak, Boža miły!

Ciarpieńniem duša naša zabita, – hrašeńniem adnak-ža nikoli nia syta.

Ad ździcku nam užo ledź-ledź žyviecca – hrech adnak zaŭsiody z nami astajecca.

Doŭha ždžeš apamiatańnia, my nia chočam hladzieci, – kali-ž nas karaješ, nia možam ściarpieci.

Prad karaj hałosim, što błaha zrabili, – a pa kary zabyvajem, ab čym hałasili.

Kali mieč Tvoj nad saboju bačym, mnoha abiacajem, – jak tolki mieč schavaješ, słova nie spaŭniajem.

Kali nas karaješ, prosim źmiłavańnia, a jak pierastanieš, iznoŭ prymušajem Ciabie da karańnia.

Pryjmi nas, bolš nia budziem hrašyć užo, Boža, – bo kali nie paškaduješ, spraviadlivaść Tvaja zahubić nas moža.

Zaŭsiody, moj Boža...

Zaŭsiody, moj Boža, dziŭlusia
[Tabie ja –
I ŭ nočy spakojnaj, i ŭ zorkach
[jasnych –
I jak stohnie bura, jak šumić za-
[vieja –
I ŭ błyskach sonca, i ŭ małan-
[kach strašnych.
Dziŭny Ty, o Boža, i u traŭcy
[polnaj,
U kožnaj raścinie, i ŭ krascy pry-
[hožaj,
Dziŭny u tvareńni tak strojnaha
[śvietu, –
Ty daješ pahodu i pryhožaść letu
Ja dziŭlusia Tabie ŭ dušy majoj
[Boža –
Dzie ŭsieńka zakryta dla złosna-
[ha voka –
Žyćcio dzie asobna – a Ty jaho,
[Boža,
Haduješ łaskava, tajomna, hły-
[boka.
Najbolej dziŭlusia Tabie ja, Prad-
[viečny,
Što Ty u natury Svajoj bieska-
[niečny:
Choć usio zahinie – śviet pačniec-
[ca novy –
Ty Viečnatryvały – viečny Tvaje
[Słovy.

Chsyste vidziš majo serca

Chryste, vidziš majo serca,
Maje tajnicu dušy:
Tabie žaluś ŭ paniaviercy,
Maje ślozy asušy.

Vyrakajusia ja hrechu,
Ščyra płaču za błudy,
Pryšli-ž ŭreścic mnie paciechu,
Za niadolu, za trudy.

Daješ hora mnie z patreby,
Nie zabyŭ kab cnoty ja:
Bo u ščaści nie zdaleŭ-by
Pavažać krasu žyćcia.

Ale-ž kryž ujeŭsia ŭ plečy,
Łancuhi u ruk, u noh:
Vorahi padniali miečy,
Kab paŭstaci ja nia moh.

Chryste-Jezu, paśla muki,
Mieŭ-ža Ty tryumfu čas:
Raźviažy-ž i nam ŭžo ruki,
Bo hrachi zhłumili ŋas...

U darozie da svabody,
Daj-ža nam śviaty Dar Tvoj:
Bahasłaŭ usie narody,
Na zbratańnie, na spakoj.

O Boža, Zbaŭca naš...

O Boža, Zbaŭca naš,
Ty miłaść nam pakaž,
Ź niadoli vyzval nas,
Zbudzi Ty nas ŭžo raz.

Ty vočy nam adkryj
I śvietu nam pašlij –
Ty praŭdu nam pakaž,
O Boža, Zbaŭca naš!

(solo) **O, Boža...**

O, Boža, što našuju dolu
Krutymi šlachami viadzieš
Niachajža my znajdziem patolu,
Jak nas Ty na sud pazavieš.

I jak zahrozić nam kara
Za svajavolu, za hrešny błud,
Chaj źmienšyć śviataja, Achviara
Strašenny, strašenny Tvoj prysud!

O Ty Pradviečny...

O Ty Pradviečny, Vaładaru [śvietu,
Što ziamli, soncu vyznacaješ metu,
Ab Tabie, Boža, jak ja lublu dumać,
Da chto ŭ sabie Ty – nie mahu [sudumać

Ci kinu pozirk pa ziamli kruhom ja,
Dzie žamiarynka snuje pad nahoju,
Ci u błakitnu vyś yhłyblu voka,
Ciabie šukaju blizka i daloka

I chtož taki Ty? duša ŭściaž pytaje;
Musiš być hroznym, kalihrom [puščaješ,
Musiš być dobrym, kali stvaryŭ [nieba,
Daŭ luboŭ sercu, daŭ hałodnym [chleba.

Zakryty vočy maje hrachu jm-
[hłoju,
Nie mahu ŭbačyć Ciabie prad
[saboju,
O, kab ubačyŭ choć raz ŭ žyć ci
[hetym –
Hłasiŭby: chto Ty pierd usim
[śvietam!

(solo) **Ŭładaru śvietu**

Ŭładaru śvietu, Boža ŭsioma-
[hutny,
Ty, što dazvoliŭ Ajcom Siabie
[zvaci,
K Tabie uznosim hołas naš pa-
[kutny
Budź łaskaŭ dolu lepšuju nam
[daci!

Pryrok Ty nadusio Tabie adda-
[nym
Pomač spahadnu. baćkaŭskaj
[apieki,
Dyk chaj adstupiać vorahi pa-
[hany.
I nie hraziać nam zahubaj na-
[vieki!

A kali śmierć nam zahlanie u
[vočy,
Nastanie naša sudnaja hadzina,
Pryjmi k Sabie nas tady, dobry
[Ojča
Jak baćka rodnaha pryjmaje syna!

Pieśni psalmy

Ščališvy, chto u radu...

Ščaślivy, chto ŭ radu błahich nia
[ŭstupaje,
Chto vybraŭ vuzkuju darohu,
Da nieba jdzie joju, haścincy mi-
[naje,
Što ciahnuć da piekła parohu.

Ščaślivy, chto Bohu na słužbu
[addaŭsia,
Kab ščyra arać Jaho nivu;
Ščaślivy, chto viernym va ŭsim
[Jamu staŭsia.
Zdaleŭšy naturu lanivu.

Ščaślivy, chto ŭčuŭšy harotnych
[stahnańnie,
Pa vuzkaj ciarnistaj darozie
Pajšoŭ z dobraj voli svaje na
[spatkańnie
Jon biednym – i staŭsia ŭ spa-
[mozie.

Chto zvažyŭ marnotu dačasnaści
[hetaj,
Pa ściežcy jdzie ciarnistaj
[śmieła.
Dy złučany vieraj sa śvietłaju
[metaj,
Dušu svaju lubić – nia cieła.

Chto jšoŭ pa askołkach prykła-
[dam Chrystovym,
Pjučy horku čaru ciarpieńnia,

I kožnuju chvilu pajšci byŭ ha-
[tovy
Za praŭdu na ździek zaślapień-
[nia.

Chto vypaŭniŭ ščyra prykaz mi-
[łavańnia,
Jak sam siabie bližniaha svoha
Dzialiŭsia z ubohim kusočkam
[nadańnia,
Ŭspamohšy ŭ patrebie, čym
[zmoha.

Chto vierny byŭ Bohu ŭ pryz-
[vańni zaŭsiody:
Spačatku da samaj kančyny –
Voś toj tolki viečnaje vart naha-
[rody:
Być synam niabiesnaj ajčyny.

Chvalema Boha...

Chvalema Boha usim našym by-
[tam,
Dakul iskryca žyćcia u nas tleje,
Dakul duch ludzki šlacham tru-
[davitym
Uvyś uźniasiecca, a cieła stru-
[chleje.

Nie pakładajcie nadziei na śviecie
U silnych śvietu biaz serca lu-
[dzinach:
Bo supakoju nia budziecie mieci,
Až duch spačnie vaš ŭ padnie-
[bnych vyšynach,

Hrešnych mahutnašć pry śmierci
[zmaleje,
Duch ich adojdzie u viečnyja
[ciemni,
Ich rozum bystry jak imhła źvia-
[treje,
I kožny pojmie, što žyli daremnie.

Bahasłaŭlony, chto Bohu pavie-
[ryŭ,
Złažyŭ nadzieju ŭ Jaho śviatoj voli,
Chto niedałužnaść svaju dobra
[źmieryŭ
Ŭzyvaje Boha ŭ doli ci niadoli.

Bo praŭda Boža nikoli nia zhinie,
A sud Jahony daścihnie niaviercu:
Daść supakoj Jon cichoj biedačynie
Daść asałodu skryŭdžanamu sercu.

Raźviaža Boh naš nohi zakava-
[nych,
Što praŭdu śvietu vierna abvia-
[ščali.
Adčynić vočy u ciemru zahna-
[nych,
Što sumna z bolu da Jaho stahnali.

Padojmie biednych, što u hrech
[upali
Z niadoli, ździeku, złybiady, ciar-
[pieńnia;
Pamoža słabym, kab chutčej paŭ-
[stali
I z spraviadlivym daznali zbaŭ-
[leńnia.

Boh nie pakinie udovy, siroty,
Boh nie zabudzie ślozaŭ ich ha-
[račych,
Adčynić sumnym da raju varoty.
Adhonić tolki hrašnikoŭ lada-
[čych.

Boh zapanuje kaliś nad Syonam,
Što ŭ hory ščyra da Jaho harnu-
[ŭsia,
Tady-j nad našym zabytym za-
[honam
Prachodžy skaža: «Duch jaho
[pračnuŭsia».

Z žalu biazdońnia...

Z žalu biazdońnia, z hłybini pa-
[kory,
Ŭ ciemry sumnivaŭ, bieznadziej-
[nym hory:
Ciabie ŭzyvaju, Boža spravia-
[dlivy,
Pačuj-ža hołas i budź miłaścivy.

Bo kali budzieš na hrech uvažaci
I praŭdy serca ludzkoha pytaci,
Nie ustaicca słaboje stvareńnie:
Kožny šukaje ŭ Ciabie ačyščeń-
[nia.

I dziela prava, dziela Tvaje voli,
Šukaŭ Ciabie ja ŭ kryŭdach i
[złoj doli:
Zrańnia da nočy duša tak čakała,
Na Tvajo słova nadzieju składała.

Hdzie-ž miłaserdzie i hdzie vy-
[baŭleńnie,
Z hrachu-niadoli ci panievaleń-
[nia:
Adno u Boha, śvietu Pravadaŭcy
Adno ŭ Chrystusie, ad śmierci
[Vybaŭcy.

Ledź tolki...

(Pavodle ps. 62)

Ledź tolki bliśnie na niebie zar-
[nica,
Duch moj, o Boža, na Ciabie
[čakaje,
Duša žadaje, jak doždžu travica,
I cieła z stohnam da Ciabie ŭzdy-
[chaje.

Ŭ suchoj ziamlicy, biazvodnaj i
[trudnaj,
Zalitaj žahaj paŭdzionnaha sonca,
Ciabie šukaju u darozie błudnaj,
Da Tvajho ŭłońnia sumuju bias-
[konca.

Šlacham ciarnistym žyćcio ahar-
[taju,
Ruku całuju Tvajho źmiłavańnia
Tvoj Ohlad viečny himnam apia-
[vaju
I vieru siańnia u źmioršych paŭ-
[stańnie.

I bahasłaŭlu, Boža, Tvaje dzivy
Ŭ formach prajavy i u źmienach
[času

I svaje ruki kvoły i lanivy
Ŭznašu u nieba za ajčynu našu.

Kab nie zabyci Ciabie anikoli:
Ci ŭ łožy miakkim, ci ćviordaj
[paścieli
Adkryci myślaj šlachi Tvaje voli
I Tvaju pomač spaznaci u dziele.
Radaść mnie serca ahniom za-
[palaje,
Što nie pazbyŭsia Tvaje ja apieki:
Tvoj Duch pradviečny mianie
[atulaje,
Da Ciabie smahnu, Boža moj,
[navieki.

Chvalecie Boha...

Chvalecie Boha usieńkija ludzi,
Usie narody ad kraju da kraju:
Bo abjaviŭsia ŭ miłaserdzia cud-
[zie,
A Jaho praŭda na vieki tryvaje.

Śviatyja dušy na niebie vysokim
I vy z harotnaj i sumnaj ziamlicy
Aniołki Božy u rai dalokim,
I usie siły ŭ zahviezdnaj imhlicy,

Jaho ŭsiamocnaść, Jaho śvieta-
[zarnaść,
Hołasam trubnym na śviet raz-
[nasiecie,
A spraviadlivaść, dla ludcoŭ spa-
[hadnaść,
Pry mnohastrunnaj liry apiajecie.

Chvalecie-ž Boha roznym choram
[składam,
Na cichaj liry, žalejkach arhana,
I na cymbałach harmanijnym
[ładam:
Chvała viečna chaj budzie Bohu-
[dana.

Dzień toj hnievu...

Dzień toj hnievu, dzień niabyły,
Ŭ im śviet cały stanie pyłam –
Śviedčyć David tak z Sybillaj.
Jak vialiki strach nastanie,
Kali Boh niespadziavana
U tajomnaść serc zahlanie.

Truby hołas strašnym tonam
Zbudzić źmioršych ŭsich staronaŭ
I pastavić ich prad tronam.
Śmierć, śviet cały, z žacham hlanie,
Kali ŭmioršy z hrobu ŭstanie
Dla adkazu Sudździ dańnia.

Voś i kniha, dzie śpisana
Ŭsich prastupnaść, choć niaznana,
Usim budzie adčytana.
Jak zasiadzie Boh na tronie,
Skryty viny Jon adsłonie
I ŭkaraje pa zakonie.

Što pačnu ja nieščaślivy,
Abaronca dzie praŭdzivy –
Kali ŭ strachu j spraviadlivy!
Ŭ majestacie strašny Boža,
Zbaŭlać darma Tabie hoža,
Tvaja miłaść heta moža.

Dla mianie byŭ spracavany,
Adkupiŭ ukryžavany,
Chaj nia hinuć Tvaje rany.
Sudździa, Boža spraviadlivy,
Pokul pryjdzie sud strašlivy,
Budź ciapier mnie litaścivy.

Z žacham baču hrachoŭ chmary,
Rumianicca styd na tvary,
Boža dobry, zbaŭ ad kary!
Daravaŭ Ty Mahdalenie,
Łotru z kryža daŭ zbaŭleńnie –
Mnie-ž nadzieju ŭ adkuplennie.

Maja prośba mała znača, –
Ty voś Dobry, daj adnača –
Ŭ viečnaj kary chaj nia płaču.
Chaj z aŭcami apynusia,
A kazłoŭ uścierahusia,
Na pravicy chaj znajdusia.

Addzialiŭšy złych plamieńnie,
I pasłaŭšy na mučeńnie,
Mnie u niebie daj zbaŭleńnie.
Prad Tvaim małusia tronam,
Sercam sumu, boli poŭnym,
Majej śmierci budź patronam.

Och, dzień płaču, jak z mahiłaŭ
Na sud ščyry z svaich vinaŭ
Hrešnik prad tron Božy ŭstanie.
Ŭspomni, Jezu, toj hadziny,
Što ciarpieŭ z majej pryčyny,
Nie karaj mianie za viny.
Dobry Jezu, zbaŭca miły
Supakoj ušim adžyłym
Niachaj spłyvie na mahiły.

Patrabniejšyja liturhičnyja śpievy

Salve Begina

Salve, Regína, mater misericórdiae; vita, dulcédo et spes nostra, salve. Ad te clamámus éxsules fílii Hevae. Ad te suspirámus geméntes et flentes in hac lacrimárum valle. Eja ergo, advocáta nostra, illos tuos misericórdes óculos ad nos convérte. Et Jesum, benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exsílium osténde. O clemens, o pia, o dulcis Virgo María.

Asperges me...

Aspérges me, Dómine, hyssópo et mundábor, lavábis me et super nivem dealbábor.

Miserére mei, Deus, secúndum magnam misericórdiam Tuam.

Glória Pátri et Fílio et Spíritui Sáncto, sicut erat in princípio et nunc et semper, et in saécula saeculórum. Amen.

Aspérges me, Dómine, hyssópo et mundábor, lavábis me et super nivem dealbàbor.

℣. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

℟. Et salutáre Tuum da nobis.

Oremus

Praésta nobis, quaésumus Dómine, hac aqua aspérsis, sanitátem córporis, íntegritátem mentis, tutélam salútis, securitátem spei, corroboratiónem fídei. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Prad Najśv. Sakr.

Budź zaŭsiody pachvalony,
Ad usich nas prasłaŭlony,
Najśviaciejšy Sakrament.
Naš niabiesny Traktament.

Pry zakryćci N. S.

Budź viečna pachvalony, Najśviaciejšy Sakrament, praŭdziva Cieła i Kroŭ Zbaŭcy našaha Jezusa Chrystusa.

O salutaris Hostia

O salutáris Hóstia!
Quae coeli pandis óstium,
Bella premunt hostília
Da robur, fer auxílium.
Uni trinóque Dómino
Sit sempitérna glória
Qui vitam sine término
Nobis donet in pátria. Amen.

Tantum ergo

Tantum ergo Sacraméntum,
Venerémur cérnui;
Et antíquum documéntum
Novo cedat ritui;
Praestet fides suppleméntum
Sensuum deféctui.

Genitóri, Genitóque
Laus et jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedíctio:
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio. Amen.

℣. Panem de coelo praestitísti eis, (Alleluja).

℟. Omne delectaméntum in se habéntem, (Alleluja).

Oremus

Deus, qui nóbis sub Sacraménto mirábili passiónis tuae memóriam reliquísti: tríbue, quaésumus, ita nos córporis et sánguinis tui sacra mystéria venerári; ut redemptiónis tuae fructum in nobis júgiter sentiámus: Qui vivis et regnas in saécula saeculórum. Amen.

Rex Christe

Rex Christe primogénite,
Agnélle Dei mýstice,
Virtútum fons, vita,

Mundi caro viva;
Divinitátis Hóstia,
Aetérni Patris víctima,

Omnium Plasmátor,
Mundi Restaurátor,
Tuo nos Córpore réfice

Sacróque Sánguine áblue
Sordes nostrae culpae –
Jesu Christe.

Te Deum

Te Deum laudámus: * te Dóminum confitémur.

Te aetérnum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli, et univérsae Potestátes:

Tibi Chérubim et Séraphim, * incessábili voce proclámant:

Sanctus, * Sanctus, * Sanctus * Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt coeli et terra * majestátis glóriae tuae.

Te gloriósus * Apostolórum chorus.

Te Prophetárum * laudábilis númerus.

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Ecclésie;

Patrem * imménsae majestátis‘

Venerándum tuum verum * et únicum Filium,

Sanctum quoque * Paràclitum Spiritum.

Tu Rex glóriae * Christe.

Tu Patris * sempitérnus es Fílius.

Tu ad liberándum susceptúrus hóminem, * non horruísti Vírginis úterum.

Tu, devícto mortis acúleo, * aperuísti credéntibus regna coelórum.

Tu ad déxteram Dei sedes, * in glória Patris.

Judex créderis * esse ventúrus.

Te ergo quaesumus, tuis fámulis súbveni, * quos pretióso sánguine redemísti.

Aetérna fac cum sanctis tuis: * in glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * et bénedic haereditáti tuae.

Et rege eos, * et extólle illos usque in aetérnum.

Per síngulos dies * benedícimus te.

Et laudámus nomen tuum in saeculum, * et in saéculum saéculi.

Dignáre Dómine die isto * sine peccato nos custodire.

Miserére nostri, Dómine, * miserére nostri.

Fiat misericórdia tua, Dómine super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

In te, Dómine, sperávi: * non confúndar in aetérnum.

MINISTRANTURKA

Abo sposab pasłuhoŭvannia da Imšy śv.

Ministrant, majučy prysłužvać da Imšy, pamahaje ŭ zakrystyi adziecca ksiandzu, potym biare imšał, nizka klaniojecco pierad kryžam i vychodziačy z zakrystyi zazvonić, dajučy znać dla narodu, što kziondz vychodzić z Imšoj śv. Kali Imša śv. budzie čytanaja, to treba zvanič tolki adzin raz, a kali śpiavanaja – to try razy. Pryjšoŭšy pierad aŭtar, ministrant klenča na adno kalena, potym uschodzić razam z ksiandzom da aŭtara i kładzieć tamaka na padušcy ci na pulpicie Imšał. Kali pierachodzić pierad aŭtarom z adnej starany na druhuju, to zaŭsiody pryklenča, na pravaje kalena, – kali Najśviaciejšy Sakrament zakryty, i na dva kaleny, - kali Najśv. Sakfament adkryty.

Pałažyŭšy Imšał na aŭtary, ministrant schodzić da stupieniaŭ aŭtara, pierachodzić na storanu Evanelii i tut, uklenčyŭšy pierad stopniem aŭtara, žahnajecca z ksiandzom i pačynaje adhavarvać psalm 42, a potym Confiteor i hetak dalej. Prysłužvajnčy da Imšy,t reba ŭvazać, kab nie adladacca, nia vieści ja-

koj hutarki, ale ŭvažna spaŭniać usio toje, što vymahajecca pry takim vysokim pasłuhavańni. Adhavaravajučy ministranturku nia treba śpiašacca, ale adhavarvać i davać adkazy ksiandzu ŭvažliva, nia nadta mocna, ale i nia nadta cicha.

Paradak prysłužvańnia budzie taki

Ksiondz. In nómine Patris, et Fílii, et Spíritus Sancti. Amen. Introíbo ad altáre Dei...

Ministrant. Ad Deum qui laetíficat juventútem meam.

K. Júdica me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta: ab hómine iníquo, et dolóso érue me.

M. Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: quare me repulísti, et quare tristis incédo, dum afflígit me inimícus?

K. Emítte lucem tuam, et veritátem tuam: ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

M. Et introíbo ad altáre Dei: ad Deum qui laetíficat juventútem muam.

K. Confitébor tibi in cithara, Deus, Deus meus: quare tristis es, ánima mea, et quare contúrbas me?

M. Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: salutáre vultus mei, et Deus meus.

K. Glória Patri et Fílio, et Spirítui Sancto.

M. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper: et in saécula saeculórum. Amen.

K. Introíbo ad altáre Dei.

M. Ad Deum, qui laetíficat juventútem meam.

K. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

M. Qui fecit coelum et terram.

M. Misereátur tui omnípotens Deus, et dimíssis peccatis tuis, perdúcat te ad vitam aetérnam.

K. Amen.

M. Confíteor Deo omnipoténti, beátae Maríae semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístae, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, òmnibus

Sanctis, et tibi, Pater, quia peccávi nimis, cogitatióne, verbo et ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem Archàngelum beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos, Petrum et Paulum, omnes Sanctos et te, Pater, oráre pro me a Dóminum Deum nostrum.

M. Misereátur vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam aetérnam.

M. Amen.

K. Indulgéntiam, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus.

M. Amen.

K. Deus, tu convérsus vivificábis nos.

M. Et plebs tua laetábitur in te.

K. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

M. Et salutáre tuum da nobis.

K. Dómine, exáudi orationem meam.

M. Et clamor meus ad te véniat.

K. Dóminus vobíscum.

M. Et cum spíritu tuo.

Ciapier uschodzić na stupieni altara i na pieramienu z miuistrantam havora:

K. Kýrie eléison.
M. Kýrie eléison.
K. Kýrie elejson.
M. Christe eléjson.
K. Christe eléjson.
M. Christe eléjson.
K. Kýrie elejson.
M. Kýrie eléjson.
K. Kýrie eléjson.
K. Dóminus vobíscum.
M. Et cum spíritu tuo.

Paśla taho kziondz admaŭlaje malitvy, a skončyŭšy havora.

K. Per omnia saécula saéculórum.

M. Amen.

Kali ksiondz skonča malitvy (kallektu) i adčytaje Epistału, daje znak rukoju pa Imšale i tahdy ministrant kaža:

M. Deo gratias.

Ustaje i pieranosić imšał na staranu Evanelii.

K. Dóminus vobíscum.

M. Et cum spíritu tuo.

K. Sequentia sancti Evangélii secúndum N.

M. Glória Tibi Dómine.

Kali ksiondz pa Evangelii całuje Imšał, ministrant klenča pa staranie Epistały i kaža:

M. Laus Tibi Christe.

Pa Evanelli: Credo.

K. Dóminus vobíscum.

M. Et cum spíritu tuo.

Kali ksiondz pračytaušy Offertorium (achviaravańnie), biare patenu z Hostyjaj i padyjmaje jaje na rukach, ministrant zvonić (*pieršy raz*). Pa achviaravańni padaje ampułki: z vinom i vadoju, a potym biare tacku i ampułku z vadoj i palivaje ksiandzu na palcy. Kali ksiondz skaža: «Orate fratres», ministrant adkazvaje:

M. Suscipiat Dóminus sacrifícium de mánibus tuis, ad láudem et glóriam nominis sui ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiae suae sanctae.

Pa skončanych cichich malitvach:

K. Per omnia saécula saéculorum.

M. Amen.

K. Dóminus vobíscum.

M. Et cum spíritu tuo.

K. Sursum corda.

M. Habemus ad Dóminum.

K. Gratias agamus Dómino Deo nostro.

M. Dignum et justum est.

Kali ksiondz skonča Prefacyju i havora «Sanctus» – ministrant zvonić (*druhi raz*) trojčy pa try razy, takim paradkam, kab uderyć zŭanoćkam dzieviać razoŭ. Pierad Padniasieńniem iznoŭ treba zvanić (*treci raz*) takim paradkam: kali ksiondz biare ŭ ruki Hostyju i žahnaje jaje, treba zvanič trojčy, kali ksiondz pryklenča – zvonicca iznoŭ trojčy, kali padymaje śv. Hostyju – taksama trojčy, tolki z bolšym praciaham, a kali ksiondz iznoŭ klenča – taksama trojčy. Hetak sama zvonicca i pry padniasieńni kielicha. Na «Per impsum» pierad «Ojča naš») zvonicca, *čaćviorty raz*) tak, jak na «Sanctus». Potym ksiondz kaža:

K. Per omnia saecula saeculorum.

M. Amen.

Končačy «Pater noster».

K. Et ne nos inducas in tentationem.

M. Sed líbera nos a malo.

Kali ksiondz pierałomić śv. Hostyju.

K. Per omnia saécula saéculorum.

M. Amen.

K. Pax Dómini sit semper vobíscum.

M. Et cum spíritu tuo.

Potym, kali ksiondz biare Hostyju śv. i dzieržačy jaje nad patenaj, bjecca ŭ hrudzi i kaža «Domine» - ministrant zvonie (piaty i apošni raz) trojčy z praciaham. Pa komunii nalivaje ŭ kielich vina z ampułki, a potym z ampułak palivaje ksiandzu na palcy vinom i vadoju. Pastaviŭšy ampułki, pieranosię imšał na staranu Epistały.

K. Dóminus vobíscum.

M. Et cum spíritu tuo.

K. Per omnia saécula saéculorum.

M. Amen.

K. Dóminus vobíscum.

M. Et cum spíritu tuo.

K. Ite missa est, abo Benedícamus Dómino.

M. Deo grátias.

Kali-b ksiondz pakinuŭ imšał adčynienym, to ministrant jaho pieranosić.

K. Benedicat vos omnipotens Deus, Pater et Fílius et Spíritus Sanctus.

M. Amen.

K. Dóminus vobíscum.

M. Et cum spíritu tuo.

K. Initium Sancti Evangélii secundum N.

M. Glória Tibi Dómine.

Paśla apošniaj Evaneĺii ministrant kaža:

M. Deo grátias.

Na hetym Imša śv. končycca. Ministrant biare z aŭtara imšał, varočajecca idzie pierad ksiandzom u zakrystyju·

Uvaha

Treba viedać, što ŭ Imšy żałobnaj (za niaboščyka); *1*) nie adhavarvajecca na pačatku ŭvieś psalm 42 *Judica me Deus*, 2) i ksiondz zamiest: *Ite missa est* kaža: *Requiescat in pace*, na što jamu adkazvajecca. «Amen».

Pieśni j malitvy

Za Baćkaŭščynu

I

Boža, što kaliś narody
Na asobki padzialiŭ
I chacieŭ, kab narod kožny

Movaj rodnaj havaryŭ.
Ŭzhlań-ža na narod biazdolny
Biełaruski, što k Tabie
Hołas cichi, padniavolny,
U pakornaj śle małbie.

Aśviaci naš rozum vieraj,
I nadzieju ŭ dušu, ŭli,
Dy ahoń lubovi ščyraj
Ŭ sercach našych zapali!
Daj, kab zierniatka prabudy
Zalacieła ŭ kožny kut
Biełarusi, kab usiudy
Uzyjšło i tam i tut.

Kab runieła, vypłyvała,
Krasavała, naliło
I, naśpieŭšy, ŭ tok niamała
Umałotu pryniasło.
Pamažyž nam, Boža miły,
Prabudzicca da žyćcia,
Udziali parady, siły,
Kab nia źbilisia z pućcia.

Dyk žyvi-ž Ty i krasujsia,
Naša Maci, Biełaruś,
Da krajoŭ čyžych raŭnujsia,
Jści dziaciej k sabie prymuś.
Chaj biarucca da raboty,
Dom narodny budavać.
I bahaciacca u cnoty,
Kab paśla im raj dastać.

II

Mahutny Boža, Ŭładar suśvietaŭ
Vialikich soncaŭ i serc małych!
Nad Biełarusiej ciсhaj i vietłaj,
Rassyp pramienni Svaje chvały.

Daj spor u pracy budniej i šeraj,
Na chleb štodzienny, na rodny [kraj,
Pavahu, siłu i vielič viery
U našu praŭdu, u pryšłaść – daj!

Daj uradlivaść žytniovym nivam
Učynkam našym pašli ŭmałot,
Zrabi mahutnaj, zrabi ščaślivaj
Krajinu našu i naš narod!

III

Boža Ojča Mahutny Ŭsiostva Brycielu, što nadzialiŭ narody luboŭju da rodnaha kraju i voli, daj nam zrazumieć, što tolki vola akrašana bahabajaźniu pryviadzie kraj naš da ščaścia.

Zžalsia, molim Ciabie, nad narodam našym i baćkaŭščynaj, što ŭ niavoli stohnie na sobskich rodnych prastorach, i daj zažyć nam žyćciom svabodnym ščaślivym ŭ vysłaŭlańni Imia Tvajho. Amen.

ŹMIEST

ČAŚĆ III

Sakramenty

ČAŚĆ IV

Litanii

BAČ.

ČAŚĆ V

Pieśni

Na pracesyju

Suplikacyi

Kaladnyja